

Vierde
voortgangsrapportage
IRO

Krista Visscher
Claartje Thijs
Leo Aarts

Den Haag, november 2007

© **A**arts De Jong Wilms Goudriaan **P**ublic **E**conomics bv (APE)

INHOUD

0	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	3
0.1	Doelstelling en opzet van het onderzoek	3
0.2	Voorlopige resultaten van de IRO-regeling	4
0.3	Praktijkervaringen	6
0.4	Inhoud van IRO-trajecten	8
0.5	Kenmerken re-integratiebedrijven	9
0.6	De invloed van IRO op PRB en reguliere trajecten	10
0.7	Ruimte voor maatwerk	10
0.8	Aandachtspunten voor beleid en uitvoering	11
1	INLEIDING EN ONDERZOEKSOPZET	13
1.1	Inleiding	13
1.2	Onderzoeksvragen	14
1.3	Onderzoeksopzet	15
1.4	Vervolg van de rapportage	17
2	VORMGEVING VAN DE IRO-REGELING	19
2.1	Inleiding	19
2.2	Kenmerken van de IRO-regeling	19
2.3	Herziening arbeidsongeschiktheidswetgeving	23
2.4	Drie typen re-integratietrajecten	24
2.5	Fasen in het uitvoeringsproces IRO	26
3	KERNGEGEVENS: GEBRUIK, RESULTATEN, KOSTEN	31
3.1	Inleiding	31
3.2	IRO-aanvragen in 2004 – maart 2007	31
3.3	Kenmerken van de IRO-cliënten	33
3.4	Prijs van IRO- en reguliere trajecten	39
3.5	Plaatsing	42
3.6	Voorlopige indicatie kosten per plaatsing	45
3.7	Samenvatting en conclusie	47
4	ERVARINGEN MET DE OPZET VAN DE IRO-REGELING	49
4.1	Inleiding	49
4.2	Keuzevrijheid	49
4.3	Transparantie van de re-integratiemarkt	50
4.4	Financiering van scholing	58
4.5	Samenvatting en conclusie	59
5	ERVARINGEN MET DE UITVOERING	61
5.1	Inleiding	61
5.2	Fase 1: Oriëntatie en aanmelding	61

5.3 Fase 2: Opstellen re-integratieplan & aanvraag IRO	66
5.4 Fase 3: Beoordeling aanvraag en overeenkomst	69
5.5 Fase 4-5: Start en voortgang van het traject	73
5.6 Fase 6: Beëindiging van het traject	76
5.7 Samenvatting en conclusie	77
6 INHOUD TRAJECTEN	79
6.1 Inleiding	79
6.2 Trajectonderdelen IRO-trajecten	80
6.3 Ruimte voor maatwerk	81
6.4 Samenvatting en conclusie	84
7 KENMERKEN RE-INTEGRATIEBEDRIJVEN	85
7.1 Inleiding	85
7.2 Grote IRO- en reguliere bedrijven	86
7.3 Type bedrijven	87
7.4 Resultaten en kosten IRO en reguliere bedrijven	88
7.5 Samenvatting en conclusie	90
8 INVLOED IRO OP PRB EN REGULIERE TRAJECTEN	91
8.1 Inleiding	91
8.2 IRO ten opzichte van het PRB	91
8.3 Invloed IRO op reguliere trajecten	93
8.4 Samenvatting en conclusie	95
BIJLAGE 1: RESPONDENTEN INTERVIEWS	97
BIJLAGE 2: DEELNEMERS TOPICMEETING	99
BIJLAGE 3: KLANKBORDGROEP	101
BIJLAGE 4: AANVULLENDE INFORMATIE HOOFDSTUK 3	103
BIJLAGE 5: AANVULLENDE INFORMATIE HOOFDSTUK 4, 5 EN 6	119
BIJLAGE 6: ONDERDELEN IRO-PLANNEN	133
BIJLAGE 7: VERSLAG TOPICMEETING 4 JUNI 2007	135
BIJLAGE 8: SAMENVATTING DERDE VOORGANGSRAPPORTAGE IRO	137
BIJLAGE 9: OVERZICHT TABELLEN EN FIGUREN	147

O SAMENVATTING EN CONCLUSIES

0.1 Doelstelling en opzet van het onderzoek

De IRO-regeling

In 2004 is de Individuele Re-integratie Overeenkomst (IRO) geïntroduceerd. De IRO-regeling geeft UWV de mogelijkheid om voor cliënten re-integratietrajecten in te kopen waarbij de cliënt de regie heeft over zijn eigen re-integratie. De IRO is beschikbaar voor cliënten met een WW- WIA-, WAO-, Wajong- of WAZ-uitkering. In vergelijking met de reguliere re-integratietrajecten biedt de IRO-clianten meer keuzevrijheid en de re-integratiebedrijven meer ruimte om maatwerk te leveren.¹ Om de efficiënte besteding van publieke re-integratiemiddelen te bevorderen, zijn waarborgen in de regeling opgenomen zoals gedeeltelijke resultaatfinanciering en een maximumtarief voor IRO-trajecten.

Het onderzoek

Het ministerie van SZW heeft APE opdracht gegeven de uitvoering en resultaten van de IRO-regeling te monitoren. Dit is de *vierde voortgangsrapportage IRO*. De eerste voortgangsrapportage is december 2004 uitgebracht, de tweede in september 2005 en de derde in oktober 2006.

In de rapportages staan twee vragen centraal:

1. Hoe verloopt de uitvoering van de IRO-regeling?
2. Wat zijn de (voorlopige) resultaten van de IRO-regeling?

We beantwoorden de eerste vraag aan de hand van een peiling van de ervaringen van cliënten, re-integratiebedrijven en UWV-medewerkers.

Voor de tweede vraag zijn het gebruik, de kosten en de resultaten van de IRO-trajecten in kaart gebracht. Daarbij maken we een vergelijking met de reguliere trajecten en met trajecten uit het experiment met het persoonsgebonden re-integratiebudget (PRB). Bij resultaten kijken we in de eerste plaats naar de

¹ In dit rapport verstaan we onder reguliere re-integratietrajecten de trajecten die UWV periodiek via aanbesteding inkoop bij re-integratiebedrijven. Regulier betekent niet dat de invulling van de trajecten regulier of standaard is.

(voorlopige) plaatsingspercentages. In de tweede plaats kijken we naar een meer subjectief criterium van resultaat: cliënttevredenheid.

In het onderzoek zijn de volgende bronnen gebruikt:

- UWV-registraties over gebruik, kosten en plaatsing;
- Een enquête onder cliënten die een IRO-traject zijn gestart;
- Een enquête onder UWV-medewerkers;
- Interviews met re-integratiebedrijven en contractdeskundigen UWV;
- Een topicmeeting over de keuze van een IRO traject;
- Een expertmeeting met de belangrijkste stakeholders.

Dit onderzoek is uitgevoerd ongeveer drie jaar nadat de IRO formeel van kracht is geworden. Dat betekent dat een deel van de bevindingen een voorlopig karakter heeft. Dit geldt in het bijzonder voor de berekende plaatsingspercentages. De plaatsingspercentages geven niet meer dan een eerste inzicht in de resultaten van de IRO-regeling. Voor een precieze meting van het 'IRO-effect' is het bovendien noodzakelijk om rekening te houden met verschillen in motivatie en capaciteiten van cliënten en met kostenverschillen. Een dergelijke effectiviteitsmeting laat het ministerie van SZW in het kader van de eindevaluatie in 2008 uitvoeren.

Vervolg van de samenvatting

In paragraaf 0.2 komen de bevindingen en conclusies met betrekking tot het gebruik, kosten en resultaten aan bod (zie ook hoofdstuk 3). Paragraaf 0.3 gaat over de ervaringen van stakeholders met de opzet van de IRO (zie ook hoofdstuk 4 en 5). Paragraaf 0.4 gaat over de inhoud van IRO-trajecten (zie ook hoofdstuk 6) en paragraaf 0.5 bevat de belangrijkste bevindingen inzake kenmerken van re-integratiebedrijven (zie ook hoofdstuk 7). In paragraaf 0.6 gaan we in op de invloed van de IRO op het experiment met het PRB en op reguliere trajecten (zie ook hoofdstuk 8). Paragraaf 0.7 gaat in op maatwerk binnen de IRO. Paragraaf 0.8 bevat een slotbeschouwing op de bevindingen van het onderzoek.

0.2 Voorlopige resultaten van de IRO-regeling

Met de invoering van de WIA en het afschaffen van de Wet REA per 29 december 2005 is het begrip arbeidsgehandicapte vervangen door de begrippen gedeeltelijk arbeidsgeschikte en volledig arbeidsongeschikte. In deze voort-

gangsrapportage wordt de term gedeeltelijk arbeidsgeschikte gebruikt voor iedereen die hiervoor als arbeidsgehandicapte aangeduid werd.

Aangevraagde en gestarte trajecten

- Tot en met maart 2007 zijn er 67.892 aanvragen voor een IRO traject ingediend. Daarvan zijn 66.455 trajecten gestart. UWV heeft slechts 2% van de aanvragen afgewezen. Dit betreffen officiële afwijzingen. In de praktijk kunnen aanvragen na overleg worden aangepast of ingetrokken.

Kenmerken van IRO-cliënten

- De IRO is relatief populairder onder cliënten met een WW-uitkering. Van alle gestarte IRO-trajecten is 62% (41.077) ingediend door werklozen. Bij reguliere trajecten is 53% van de aanvragen ingediend door werklozen.
- Cliënten met een IRO zijn gemiddeld als groep ongeveer even oud als cliënten met een regulier traject.
- De man-vrouw verhouding is vergelijkbaar.
- Van de IRO-cliënten is 45% van de WW'ers en 35% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten hoog opgeleid. Het opleidingsniveau van cliënten met een regulier traject is niet bekend.

Kosten van IRO-trajecten

- De prijs van een IRO-traject voor WW'ers bedraagt gemiddeld € 4.431 (exclusief BTW).² Dit is een factor 1,3 (€ 1.000) hoger dan de gemiddelde prijs van een regulier traject voor WW'ers (€ 3.430). Voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten is de prijs van een IRO-traject gemiddeld € 4.730. Dit is een factor 1,1 (€ 410) duurder dan een regulier traject voor deze doelgroep (€ 4.320).
- In 2006 is de prijs van IRO-trajecten ten opzichte van 2005 met ongeveer € 300 licht gedaald.

² De prijs is uitgedrukt in begrote kosten. Dat wil zeggen de kosten die een re-integratiebedrijf in rekening brengt bij een succesvol traject. Bij IRO-trajecten bedragen de feitelijke kosten altijd minimaal 50% van de trajectprijs vanwege no-cure-less-pay. Voor reguliere trajecten geldt dat een deel op basis van no-cure-no-pay gefinancierd wordt: dit betreft één op de vijf reguliere trajecten voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten en de helft van de trajecten voor WW'ers. Bij het uitblijven van een plaatsing vergoedt UWV alleen de kosten van het plaatsingsplan.

Beëindiging en plaatsing

- De beëindigingspercentages van IRO-trajecten liggen over de gehele linie lager dan die van reguliere trajecten (een factor 0,8 bij WW'ers en een factor 0,9 bij gedeeltelijk arbeidsgeschikten).
- Het plaatsingspercentage (plaatsingen als percentage van het totaal aantal trajecten) van IRO-trajecten is hoger dan dat van reguliere trajecten. Bij de gedeeltelijk arbeidsgeschikten zijn de plaatsingspercentages bij de IRO-trajecten een factor 1,3 tot 1,8 hoger dan de plaatsingspercentages van reguliere trajecten. Onder WW'ers leiden IRO-trajecten 1,1 tot 1,6 keer vaker dan de reguliere trajecten tot een plaatsing.

Kosten per plaatsing

- Een indicatie van de kosten per plaatsing krijgen we door de kosten van alle trajecten te delen door het aantal plaatsingen. We kijken hierbij alleen naar de directe kosten van de trajecten. Indirecte kosten, zoals de kosten van voorbereiding en beoordeling door UWV, blijven buiten beschouwing. Voor WW'ers blijken de zo berekende plaatsingskosten voor IRO-trajecten iets hoger te liggen dan de zo berekende plaatsingskosten voor reguliere trajecten. Bij gedeeltelijk arbeidsgeschikten is het juist omgekeerd, hier zijn de kosten per plaatsing voor IRO-trajecten juist lager dan die van reguliere trajecten. Deze resultaten zijn voorlopig omdat nog niet alle trajecten in de onderzochte periode (1 januari 2004 tot 1 april 2005) zijn afgerond. Verder is nog geen rekening is gehouden met eventuele overige verschillen tussen reguliere en IRO-cliënten, bijvoorbeeld verschillen in motivatie of capaciteiten.

0.3 Praktijkervaringen

Ervaringen met de opzet van de IRO-regeling

Het onderzoek gaat uitgebreid in op opvattingen en ervaringen van cliënten, re-integratiebedrijven en UWV-medewerkers over de vormgeving en uitvoering van de IRO-regeling.

Met betrekking tot de vormgeving van de IRO-regeling komen drie punten naar voren:

- Cliënten waarderen de keuzevrijheid die de IRO hen biedt, maar relatief weinig cliënten maken gebruik van de mogelijkheid om re-integratiebedrijven onderling te vergelijken voordat ze hun keuze maken. Veel cliënten, ongeveer een derde, kiezen een re-integratiebedrijf mede op aanraden van hun re-integratiecoach of arbeidsdeskundige. Ruim een kwart vindt de keus voor een bedrijf moeilijk. Deze cliënten vinden het moeilijk de kwaliteit van re-integratiebedrijven te beoordelen, soms omdat zij kennelijk de beschikbare kwaliteitsinformatie niet weten te vinden.
- Om de keuzemogelijkheden goed te kunnen benutten moet de re-integratiemarkt transparant zijn. Dat is volgens cliënten en UWV'ers nog niet het geval.
- Re-integratiebedrijven blijken redelijk tevreden met de no-cure-less-pay financieringssystematiek (UWV betaalt 20% van de trajectprijs bij aanvang, 30% na 6 maanden en 50% als de cliënt geplaatst wordt). Re-integratiebedrijven oordelen positief over het feit dat zij scholing niet langer hoeven in te kopen (voorfinancieren) omdat scholing vanaf 12 juni 2006 apart wordt gefinancierd. De financiering loopt via een zogenaamde scholingsmakelaar. De scholingsmakelaar koopt voor UWV scholing in en adviseert re-integratiecoaches, arbeidsdeskundigen, re-integratiebedrijven en cliënt bij de invulling van de scholingscomponent. Enkele re-integratiebedrijven merken op dat na de introductie van de scholingsmakelaar de inzet van scholing minder flexibel is geworden.

Ervaringen met de uitvoering

Over de uitvoering van de regeling en de rol van UWV en de re-integratiebedrijven zijn de volgende positieve punten opgemerkt:

- Cliënten zijn erg betrokken bij het opstellen van het re-integratieplan.
- De doorlooptijden bij UWV zijn verbeterd. Na een informele goedkeuring kunnen re-integratiebedrijven starten met het traject. Voordat de overeenkomst formeel helemaal rond is, kan nog een tijd duren. Hierdoor kunnen re-integratiebedrijven pas laat de eerste facturen sturen. Mogelijk brengt het per 1 februari 2007 ingevoerde mantelcontract nog verdere verbetering. UWV en re-integratiebedrijven sluiten niet meer per cliënt een overeenkomst. Hierdoor hoeven minder formulieren heen en weer gestuurd te worden naar en van de cliënt.
- Re-integratiebedrijven melden een vergrootte bereikbaarheid van UWV.
- Cliënten zijn positief over de begeleiding van re-integratiebedrijven.
- Cliënten zijn tevreden over mogelijkheden om het plan gedurende het traject bij te stellen.

Maar cliënten en de uitvoering brengen ook aandachtspunten naar voren. De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- Re-integratiebedrijven en cliëntorganisaties menen dat de voorlichting door UWV over de IRO beter kan, met name wat de keuzemogelijkheden betreft.
- Volgens de re-integratiebedrijven kan de beoordeling van een IRO-aanvraag behoorlijk verschillen afhankelijk van de regio en ook de individuele uitvoerder. Het gaat om verschillen in bijvoorbeeld de gemiddelde prijs en hoe streng de inzet van producten beoordeeld wordt.
- De tevredenheid van WW'ers over begeleiding door UWV neemt ten opzichte van de Derde voortgangsrapportage IRO bijna een half punt af (van 6,3 naar 5,9). Waarom de tevredenheid onder WW'ers afneemt is niet bekend. Mogelijk zijn veranderingen in de populatie hier debet aan. Het minst tevreden zijn de gedeeltelijk arbeidsgeschikten die na een herbeoordeling van hun uitkeringsrechten een lagere of geen uitkering hebben gekregen (zij geven gemiddeld een 5,2).

0.4 Inhoud van IRO-trajecten

Trajectonderdelen IRO-trajecten

- Training, persoonlijke begeleiding naar werk en loopbaanoriëntatie/assessment zijn de drie meest voorkomende trajectonderdelen.
- In de helft van de trajectplannen is een vorm van training opgenomen. De meest voorkomende trainingen zijn sollicitatie- en netwerktrainingen.
- 33% van de re-integratieplannen van WW'ers bevat een module persoonlijke begeleiding bij het zoeken naar werk voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten ligt dit percentage nog wat hoger: 43%. Persoonlijke begeleiding na werkherhervatting vindt plaats bij 16% van de WW'ers met een IRO-traject en 24% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten.
- Ongeveer eenderde van de IRO-plannen voorziet in een loopbaanoriëntatie of assessment.
- 21-23% van de IRO-plannen bevat een vorm van scholing. Dit is iets meer dan uit de *Derde voortgangsrapportage IRO* blijkt. De reden hiervoor is niet bekend.

Verskil IRO en reguliere trajecten

- Zowel cliënten als UWV'ers waarderen de mogelijkheden die de IRO biedt voor maatwerk. UWV'ers vinden dat de IRO-trajecten beter zijn afgestemd

op de behoeften van de cliënt en zij zien duidelijke verschillen tussen IRO- en reguliere trajecten. Toch vindt ongeveer 40% van de UWV'ers dat er ook bij reguliere trajecten maatwerk mogelijk is.

- Uit het dossieronderzoek dat voor de Derde voortgangsrapportage IRO is uitgevoerd, bleek bij IRO-trajecten scholing en individuele begeleiding bij het zoeken naar werk vaker ingezet worden dan bij reguliere trajecten. Bij vijf van de negen onderzochte bedrijven werk individuele begeleiding ook bij reguliere trajecten ingezet. De inhoud van IRO- en reguliere trajectplannen van deze re-integratiebedrijven lijkt op het oog erg op elkaar. Dit is niet verwonderlijk omdat voor re-integratie een beperkt aantal producten beschikbaar is.
- De conclusie van het dossieronderzoek was dat het belangrijkste verschil tussen IRO- en reguliere trajecten in de benadering van de cliënt lijkt te zitten. Re-integratiebedrijven hebben bij IRO-trajecten meer aandacht voor de wensen en behoeften van de cliënt.

0.5 Kenmerken re-integratiebedrijven

Re-integratiebedrijven die uitsluitend IRO-trajecten aanbieden verschillen van andere re-integratiebedrijven op de volgende kenmerken:

- In totaal zijn er 2.156 bedrijven die IRO-trajecten aanbieden. Daarvan voeren 68 bedrijven ook reguliere trajecten uit, de rest doet alleen IRO-trajecten. De bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren (96% van de bedrijven) voeren 70% van de IRO-trajecten uit. De overige 30% van de IRO-trajecten worden uitgevoerd door 68 bedrijven die zowel IRO-trajecten als reguliere trajecten uitvoeren. Een belangrijk deel van de IRO-markt wordt dus uitgevoerd door andere bedrijven dan de re-integratiebedrijven met wie UWV een contract heeft via de openbare aanbestedingen.
- Bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren zijn gemiddeld kleiner dan de andere IRO-aanbieders. Bijna de helft van de bedrijven die alleen IRO trajecten uitvoert, doet minder dan 5 trajecten.
- De plaatsingspercentages van de bedrijven die alleen op IRO-trajecten gericht zijn, zijn gelijk aan het plaatsingspercentages van de overige IRO-aanbieders.
- Bedrijven met alleen IRO-trajecten zijn even duur als de andere IRO-aanbieders.

0.6 De invloed van IRO op PRB en reguliere trajecten

De IRO-regeling is populair, zowel bij cliënten als bij re-integratiebedrijven, als ook bij veel UWV-medewerkers. In de desbetreffende regio's heeft de populariteit niet geleid tot minder belangstelling voor het PRB-experiment. Integendeel, het aantal PRB-trajecten lijkt nog steeds te stijgen. In 2006 zijn er ruim 282 PRB-trajecten gestart. Ook in het eerste kwartaal van 2007 zijn er al bijna 74 PRB's toegekend. PRB trajecten duren gemiddeld veel langer dan de formele maximale looptijd van een jaar.

De populariteit van de IRO-trajecten ten opzichte van de reguliere trajecten is in 2006 verder toegenomen. Inmiddels starten er maandelijks meer IRO-trajecten dan reguliere trajecten. Eind 2006 is 50% tot 60% van de gestarte trajecten een IRO-traject.

0.7 Ruimte voor maatwerk

De IRO biedt cliënten de mogelijkheid hun eigen re-integratie vorm te geven. Voor cliënten is dit ook een belangrijke reden om voor een IRO te kiezen. Arbeidsdeskundigen en re-integratiecoaches bevestigen het beeld dat de IRO meer mogelijkheden biedt voor een individuele invulling van de re-integratie. Zij vinden dat IRO-trajecten beter zijn afgestemd op de individuele behoeften van de cliënt dan reguliere trajecten. Ook menen zij dat re-integratiebedrijven zich meer inspanssen voor een cliënt die een IRO-traject heeft.

Re-integratiebedrijven houden bij de intake en het opstellen van het re-integratieplan voor een IRO meer rekening met de re-integratiebehoeften van de cliënt dan bij een regulier traject. Consulents van re-integratiebedrijven noemen hiervoor een aantal redenen:

- Bij reguliere trajecten moeten zij zich houden aan de opzet zoals die is in het aanbestedingscontract is vastgelegd.
- De cliënt heeft bij het opstellen van het re-integratieplan nog de mogelijkheid om naar een ander re-integratiebedrijf te stappen.
- Cliënten zijn zich ervan bewust dat zij hun eigen re-integratietraject mogen samenstellen en maken daar ook gebruik van. Uit de APE cliëntenquête blijkt ook dat ruim de helft van de cliënten het plan samen met het re-integratiebedrijf opstelt.

De IRO heeft ook nog in een ander opzicht de keuzemogelijkheden vergroot. De cliënt mag namelijk zelf een bedrijf uitzoeken om zijn traject te begeleiden. De cliënt is niet gebonden te kiezen uit bedrijven waarmee UWV al een con-

tract heeft. Cliënten hebben veelvuldig van deze mogelijkheid gebruik gemaakt: het aantal bedrijven waarmee UWV een contract heeft is gegroeid van ongeveer 60 bedrijven naar ruim 2.000 bedrijven.

0.8 Aandachtspunten voor beleid en uitvoering

Cliënten zijn over het algemeen tevreden over de IRO. De tevredenheid betreft zowel de mogelijkheden die de IRO biedt als de uitvoering daarvan door UWV en re-integratiebedrijven. Cliënten waarderen vooral de invloed op de keuze voor een re-integratiebedrijf en op het re-integratieplan. Ook UWV en re-integratiebedrijven zijn enthousiast over de regeling.

- Transparantie re-integratiemarkt

Een belangrijk element van de IRO is een vrije keuze voor een re-integratiebedrijf. Cliënten maken hier op grote schaal gebruik van. In 2006 is het aantal aanbieders van IRO-trajecten verder gestegen tot ruim 2.100 bedrijven begin 2007, dit zijn er 400 meer dan het jaar ervoor. Deze ontwikkeling heeft twee kanten: enerzijds hebben cliënten meer keuzemogelijkheden, anderzijds wordt de markt minder overzichtelijk³.

Ruim een kwart van de IRO-cliënten vindt de keuze van een re-integratiebedrijf moeilijk. Veel cliënten krijgen dan ook hulp van de arbeidsdeskundige en de re-integratiecoach van UWV. Vaak geeft de UWV-medewerker, al dan niet op verzoek van de cliënt, de namen van een aantal bedrijven waarmee hij goede ervaringen heeft.

Meer en betere informatie bevorderen dat cliënten een betere afweging kunnen maken. Momenteel lopen verschillende initiatieven om het zicht op de kwaliteit van re-integratiebedrijven te verbeteren. Op basis van de audits kan UWV slecht functionerende bedrijven uitsluiten. Daarnaast heeft Blik op Werk de Keuzegids ontwikkeld en komen via Blik op Werk voor steeds meer bedrijven tevredenheidscijfers en plaatsingscijfers beschikbaar.

- Regionale verschillen in beoordeling

De gewenste transparantie maakt de huidige regionale beoordelingsverschillen een belangrijk aandachtspunt. Het is de ervaring van re-integratiebedrijven dat UWV-medewerkers, soms per regio maar ook individueel, andere opvattingen hebben over de voorlichting aan cliënten en het toetsen van IRO-

³ Overigens werkt een groot deel van de nieuwe aanbieders regionaal. Het is dus niet zo dat elke cliënt uit meer dan 2.100 bedrijven kan kiezen.

aanvragen. Dit leidt tot verschillen in bijvoorbeeld de gemiddelde prijs in een regio of hoe streng de inzet van producten beoordeeld wordt.

- Doorlooptijden UWV

Een snelle start en een soepele afhandeling zijn medebepalend voor het succes van de re-integratie. Doorlooptijden van UWV zijn dan ook een belangrijk aandachtspunt, vooral die van de afhandeling van aanvragen. Re-integratiebedrijven geven aan dat de doorlooptijden in het afgelopen jaar korter zijn geworden, maar dat het in sommige gevallen nog steeds lang duurt voordat de overeenkomst officieel rond is. Vaak merkt de cliënt daar weinig van omdat het re-integratiebedrijf de activiteiten start voordat de formele toekenning binnen is. Vandaar dat cliënten zelf niet klagen over lange doorlooptijden.

1 INLEIDING EN ONDERZOEKSOPZET

1.1 Inleiding

De regeling Individuele Re-integratieovereenkomst (IRO) biedt WW'ers en gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WIA/WAO, WAZ, en Wajong) een alternatief voor trajecten die UWV periodiek via aanbesteding inkoop bij re-integratiebedrijven (zogenaamde 'reguliere trajecten').⁴ Het doel van de IRO is de keuzevrijheid van cliënten bij re-integratietrajecten te versterken via een regeling die tevens waarborgen biedt voor de efficiënte besteding van publieke re-integratiemiddelen.

De IRO is bedoeld voor cliënten die behoefte hebben aan meer keuzevrijheid dan in reguliere trajecten mogelijk is. De IRO biedt cliënten meer vrijheid bij de keuze voor een re-integratiebedrijf en bij de invulling van het re-integratieplan. De cliënt kan op deze manier zelf de regie voeren over zijn re-integratietraject. Dat cliënten behoefte hebben aan meer keuzevrijheid is onder andere duidelijk geworden in het experiment met het Persoonsgebonden Re-integratiebudget (PRB).

Het ministerie van SZW heeft APE opdracht gegeven de invoering en werking van de IRO-regeling jaarlijks te monitoren. Voor u ligt de *Vierde Voortgangsrapportage IRO*. De eerste drie voortgangsrapportages zijn verschenen in december 2004, augustus 2005 en oktober 2006.

De voorgaande voortgangsrapportages laten zien dat de ervaringen met de IRO positief zijn. Onder werklozen en gedeeltelijk arbeidsgeschikten bestaat veel belangstelling voor de IRO. Cliënten, re-integratiebedrijven en UWV-medewerkers zijn tevreden over de mogelijkheden die de IRO biedt. De eerdere rapportages geven bovendien een eerste beeld van de kosten van een IRO-traject en van de resultaten van de IRO (plaatsingen). Het betreft een voorlopig beeld, omdat een deel van de trajecten nog loopt. De voorlopige cijfers laten zien dat de IRO-trajecten ten opzichte van reguliere trajecten duurder zijn, daar staat tegenover dat het aantal plaatsingen ook wat hoger ligt. Verder zijn in de voorgaande voortgangsrapportages ook een aantal aandachtspunten naar voren gekomen, die betrekking hebben op de opzet en de uitvoering van de regeling.

⁴ Met de invoering van de WIA en het vervallen van de Wet REA is het begrip arbeidsgehandicapte vervangen door de begrippen gedeeltelijk arbeidsgeschikte en volledig arbeidsongeschikte.

De *Vierde Voortgangsrapportage* gaat in op de aandachtspunten zoals die in de *Derde Voortgangsrapportage* zijn beschreven. Daarnaast geeft het vierde rapport een actueel overzicht van het gebruik, de kosten en de (voorlopige) prestaties van de IRO. Bovendien besteedt de vierde rapportage aan twee groepen extra aandacht: de WAO'ers die een herbeoordeling hebben gehad en de Wajong'ers.

In paragraaf 1.2 gaan we nader in op de onderwerpen die aan bod komen in deze voortgangsrapportage. Paragraaf 1.3 geeft een overzicht van de onderzoeksopzet.

1.2 Onderzoeksvragen

Het doel van de monitoring is een vroegtijdig inzicht te hebben op de werking, gebruik, uitvoering en resultaten van de regeling.

Het onderzoek kent negen onderzoeksvragen:

1. Wat is het gebruik van IRO-trajecten, ook in vergelijking tot de reguliere trajecten?
2. Wat is het beeld van prijs en prestatie, ook in vergelijking tot de reguliere trajecten?
3. Zijn er verschillen in het gebruik, prijs en prestatie van de IRO-regeling te constateren tussen werklozen en gedeeltelijk arbeidsgeschikten?
4. Hoe verloopt de uitvoering van de IRO-regeling en waar zijn mogelijkheden voor verbetering?
5. In hoeverre leidt de IRO ertoe dat cliënten meer mogelijkheden krijgen voor de invulling van hun re-integratie?
6. Verschilt de inhoud van IRO-trajecten van de inhoud van reguliere trajecten?
7. Is er verschil tussen de op basis van een IRO gecontracteerde re-integratiebedrijven en de re-integratiebedrijven die op basis van de aanbestedingsprocedure worden gecontracteerd?
8. Wat is de wederzijdse invloed van de IRO-regeling en de reguliere aanbestedingsprocedure op elkaar?
9. Wat is het beeld met betrekking tot gebruik, kosten en resultaten van PRB-trajecten?

Uitsplitsen gedeeltelijk arbeidsgeschikten

Om de beleidsmatige consequenties van de IRO voor de verschillende typen gedeeltelijk arbeidsgeschikten beter te kunnen voorzien hebben we voor *de Vierde voortgangsrapportage IRO* deze groep uitgesplitst naar type arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA, WAO, WAZ, Wajong) en resultaat van de herbeoordeling (niet herbeoordeeld, uitkering gelijk gebleven of verhoogd, uitkering verlaagd en uitkering beëindigd). Deze tabellen zijn terug te vinden in de bijlage 4 en 5. Wanneer er grote verschillen zijn tussen de groepen merken we dit op in de hoofdtekst.

1.3 Onderzoeksopzet

Voor de monitor en de procesevaluatie zijn de volgende onderzoekswerkzaamheden verricht:

1. Interviews coördinator IRO UWV, cliëntenvertegenwoordigers en vertegenwoordigers re-integratiebedrijven
We hebben de coördinator IRO van UWV, cliëntenvertegenwoordigers en vertegenwoordigers van re-integratiebedrijven geïnterviewd om een globaal beeld te krijgen van de stand van zaken met betrekking tot de in voorgaande rapportages genoemde aandachtspunten en nieuwe ontwikkelingen.
2. Topicmeeting
Op de Topicmeeting is de keuze tussen een IRO-traject en een regulier traject nader uitgediept. Op de bijeenkomst waren deskundigen van re-integratiebedrijven, het ministerie van SZW, UWV, IWI en Boaborea aanwezig.
3. Enquête IRO-cliënten
Via een enquête hebben wij de cliënten naar hun ervaringen met de IRO gevraagd. De enquête kon zowel schriftelijk als op internet worden ingevuld en is in mei 2007 afgenomen. De enquête gaat in op onderwerpen als keuzevrijheid, de invloed op het proces, de tevredenheid over de begeleiding naar werk door UWV en re-integratiebedrijven, et cetera. Daarnaast hebben we de enquête benut om een beeld te krijgen van de inhoud van de IRO-trajecten. In totaal zijn bijna 5.000 cliënten benaderd door middel van een gestratificeerde steekproef van cliënten die tussen 1 januari 2004 en 1 april 2007 een IRO-traject zijn gestart. De respons is wat lager dan in voorgaande jaren: 1.136 ingevulde enquêtes. Dit komt overeen met een respons van 23%. Dit is conform verwachting. Een deel van de benaderde

cliënten heeft in voorgaande jaren de enquête als eens ingevuld en daarnaast is het nieuwe van de IRO af.

4. Interviews re-integratiebedrijven

Om een beeld te krijgen van het perspectief van de re-integratiebedrijven zijn consulenten van 12 verschillende re-integratiebedrijven geïnterviewd. De geselecteerde re-integratiebedrijven variëren qua aantal uitgevoerde trajecten, aandeel IRO-trajecten, aandeel WW'ers of WAO'ers en de datum waarop het bedrijf voor het eerst IRO-trajecten uitvoerde.

5. Interviews contractdeskundigen UWV

Om een eerste beeld te krijgen van de effecten van het per 1 januari 2006 geactualiseerde beoordelingskader zijn vijf contractdeskundigen van UWV geïnterviewd over het effect van de aanpassing van het beoordelingskader op de kwaliteit van re-integratiebedrijven.

6. Enquête uitvoerenden UWV

De uitvoerenden van UWV hebben we middels een digitale enquête gevraagd naar hun ervaringen met de uitvoering van de IRO-regeling. In overleg met UWV hebben we re-integratiecoaches en arbeidsdeskundigen(-jonggehandicapten) en een vragenlijst gestuurd. Hierop hebben 175 re-integratiecoaches en ook 175 arbeidsdeskundigen(-jonggehandicapten) gereageerd.

7. Analyse gegevensbestanden UWV

We maken voor de monitor zoveel mogelijk gebruik van de gegevens die UWV in zijn centrale bestanden verzamelt. De bestanden bieden informatie over het aantal re-integratietrajecten, de kenmerken van cliënten, de kosten en de resultaten van re-integratietrajecten. Deze bestanden bieden ook de mogelijkheid om analyses te maken op het niveau van re-integratiebedrijven. Ook van het PRB-experiment houdt UWV een registratie bij. Deze is echter minder gedetailleerd dan de registratie van IRO- en reguliere trajecten.

8. Expertmeeting

De resultaten van de enquêtes en de monitor zijn in een expertmeeting besproken met vertegenwoordigers van SZW, Boaborea, UWV en de Landelijke Cliëntenraad (zie bijlage 2).

1.4 Vervolg van de rapportage

Het rapport is als volgt opgezet.

In hoofdstuk 2 beschrijven we op hoofdlijnen hoe de IRO-regeling is vormgegeven en hoe de IRO verschilt van reguliere re-integratietrajecten en het PRB-experiment. Ook beschrijven wij fasen in het uitvoeringsproces (uitgaande van de wijze waarop UWV de regeling heeft geïmplementeerd).

Hoofdstuk 3 bevat kerngegevens over gebruik, kosten en resultaten. Achtereenvolgens komen het aantal aanvragen, de kenmerken van cliënten, de kosten en de (voorlopige) plaatsingspercentages aan bod. We vergelijken de informatie over de IRO waar dat kan met de informatie over reguliere trajecten. Binnen de groep van (gedeeltelijk) arbeidsgeschikten onderscheiden wij cliënten met een Wajong-uitkering en cliënten met een WAO/WAZ-uitkering.

Hoofdstuk 4 en 5 gaan in op ervaringen van cliënten, UWV-medewerkers, re-integratiebedrijven met de opzet respectievelijk uitvoering van de IRO.

In hoofdstuk 6 gaan we in op de inhoud van de IRO-plannen en verschillen tussen IRO-trajecten en reguliere trajecten. Daarbij zijn we nagegaan in hoeverre de IRO-cliënten meer mogelijkheden voor maatwerk biedt.

Kenmerken van re-integratiebedrijven die IRO-trajecten uitvoeren komen in hoofdstuk 7 aan bod.

Hoofdstuk 8 gaat over de consequenties van de invoering van de IRO voor de reguliere aanbesteding van re-integratietrajecten en het PRB-experiment. Tevens presenteren we in dit hoofdstuk informatie over de gemiddelde lengte en het aantal PRB-trajecten.

2 VORMGEVING VAN DE IRO-REGELING

2.1 Inleiding

Op 14 juli 2004 is de regeling voor een individuele re-integratieovereenkomst (IRO) officieel in werking getreden.⁵ Al vanaf 1 januari 2004 konden cliënten een IRO aanvragen.⁶ De IRO is voortgekomen uit de experimenten met het persoonsgebonden re-integratiebudget (PRB) en geeft UWV een extra instrument om WW-gerechtigden en gedeeltelijk arbeidsgeschikten te re-integreren. Het doel van de IRO is de keuzevrijheid van cliënten bij re-integratietrajecten te versterken via een regeling die tevens waarborgen biedt voor de efficiënte besteding van publieke re-integratiemiddelen.

2.2 Kenmerken van de IRO-regeling

Inhoud van de regeling

De IRO-regeling biedt WW'ers en gedeeltelijk arbeidsgeschikten (met een WAO- (WIA-), WAZ- of Wajong-uitkering of herbeoordeelden) de mogelijkheid zelf een plan op te stellen voor re-integratie. De werkzaamheden die in het plan worden opgenomen moeten leiden tot 'de kortste weg naar werk'. Het traject mag maximaal twee jaar duren en maximaal € 5.000 kosten (exclusief BTW)⁷. In bijzondere omstandigheden kan UWV duurdere re-integratieplannen honoreren. UWV beoordeelt of de extra uitgaven gerechtvaardigd zijn. Bij trajecten onder de € 5.000 toetst UWV de inhoud van het re-integratieplan marginaal.

Voor de uitvoering van het re-integratieplan sluit UWV een overeenkomst met een re-integratiebedrijf. De cliënt mag zelf kiezen bij welk re-integratiebedrijf hij zijn IRO-traject wil volgen. Hij kan ook kiezen voor een constructie met een hoofdaannemer en een of meer onderaannemers.

⁵ De IRO-regeling is omschreven in hoofdstuk 4 van het besluit SUWI en de regeling SUWI

⁶ Vooruitlopend op de officiële invoering is UWV per 1 januari 2004 gestart met de uitvoering van de regeling onder een noodprocedure. Het belangrijkste verschil tussen de noodprocedure en de definitieve regeling is dat de definitieve regeling een maximumprijs hanteert van € 5.000; de noodprocedure kent geen maximumprijs. Voor een uitgebreide vergelijking zie de *Eerste voortgangsrapportage IRO*.

⁷ Tot en met september 2004 hanteerde UWV een maximum bedrag van € 4.202 (€ 5.000 inclusief BTW).

De vergoeding van het re-integratiebedrijf is deels afhankelijk van het resultaat van het re-integratietraject (*no cure, less pay*). UWV vergoedt de volledige trajectprijs als de cliënt binnen drie maanden na afronding van het traject een dienstbetrekking is aangegaan voor ten minste zes maanden waarvan minstens al 2 maanden daadwerkelijk gewerkt is, of als de cliënt gedurende ten minste zes maanden werkzaamheden heeft verricht als zelfstandige of in loondienst (bijvoorbeeld als uitzendkracht). Als aan deze voorwaarde niet voldaan is, dan ontvangt het re-integratiebedrijf 50% van de afgesproken trajectprijs.

Het beleidskader

UWV werkt de regeling uit in een beleidskader, dat in de eerste plaats bestaat uit een beoordelingskader voor IRO-aanvragen. Het beoordelingskader is openbaar, opdat re-integratiebedrijven en cliënten weten op welke gronden een re-integratieplan wordt goedgekeurd of afgewezen. Vanaf 1 januari 2006 werkt UWV met een nieuw beoordelingskader. UWV heeft het beoordelingskader aangepast vanwege ontwikkelingen zoals de invoering van een protocol Zeer Moeilijk Plaatsbare groepen en gedifferentieerde dienstverlening.⁸ Daarnaast wilde UWV meer inzicht krijgen in de kwaliteit van re-integratiebedrijven.

De kern van het beleidskader bestaat uit vier uitgangspunten:

1. Het re-integratietraject dient de kortste weg naar werk te vormen en te leiden tot duurzame werkhervatting.
2. Bij de beoordeling van een IRO-aanvraag stelt UWV vast of een volledig re-integratietraject het meest geschikte re-integratie-instrument is voor de cliënt. Dit is een nieuw element in het vanaf 1 januari 2006 van kracht geworden beoordelingskader. Indien blijkt dat een ander re-integratie-instrument meer geschikt is, wijst UWV de IRO-aanvraag af.
3. UWV toetst of de inhoud van het plan plausibel is en of de ingezette dienstverlening in redelijke verhouding staat tot de prijs. Dit wordt marginaal toetsen genoemd. Bij marginaal toetsen wordt niet uitvoerig de noodzaak tot het inzetten van instrumenten beoordeeld. Bij trajectplannen die duurder zijn dan het maximum van € 5.000 vindt overigens wel een uit-

⁸ Sinds 1 oktober 2005 heeft UWV de mogelijkheid om specifieke re-integratieproducten in te kopen in plaats van een heel re-integratietraject. UWV koopt dan bijvoorbeeld alleen een sollicitatietraining in.

voerige inhoudelijke toets plaats. Het plaatsingsplan dient te motiveren waarom een hoger bedrag nodig is en duidelijk te maken dat voor het goedkoopste adequate alternatief is gekozen.

4. Het door de cliënt beoogde re-integratiebedrijf moet voldoen aan de door UWV gestelde voorwaarden. UWV stelt enerzijds voorwaarden aan de liquiditeit en de solvabiliteit van re-integratiebedrijven, anderzijds stelt UWV ook voorwaarden aan de kwaliteit van een bedrijf. In het nieuwe beoordelingskader legt UWV meer nadruk op de kwaliteit van re-integratiebedrijven. De eigen verklaring van re-integratiebedrijven is vervangen door een uitgebreider onderzoek in de vorm van een audit om te bepalen of een bedrijf voldoet aan de voorwaarden. De voorwaarde vakbekwaam personeel is een van de belangrijkste toevoegingen aan de eisen die UWV aan re-integratiebedrijven stelt. Een bedrijf dient over voldoende vakbekwaam personeel te beschikken om de re-integratieopdrachten uit te voeren. UWV verwacht dat het bedrijf kan aantonen dat het personeel dat direct bij re-integratie is betrokken op basis van opleiding en ervaring in staat is om cliënten van UWV op een professionele wijze te begeleiden en ondersteunen.

Daarnaast zijn re-integratiebedrijven die meer dan 10 IRO-trajecten uitvoeren verplicht mee te werken aan het klanttevredenheidsonderzoek van de Stichting Blik op Werk. Voor bedrijven met minder dan 10 IRO-trajecten geldt de verplichting dat ze na beëindiging van een traject mee werken aan een evaluatie. Deze evaluatie bestaat uit een gesprek tussen het re-integratiebedrijf, de cliënt en de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach. UWV heeft in het beoordelingskader (nog) geen normatieve kwaliteitseisen vastgesteld. Aan de hand van de individuele situatie van het re-integratiebedrijf toetst UWV of het bedrijf voldoende kwaliteit heeft.

Behalve in het beoordelingskader werkt UWV onderdelen van de regeling uit in standaard contracten⁹ met re-integratiebedrijven voor individuele re-integratieovereenkomsten. De contracten bevatten bijvoorbeeld richtlijnen voor de wijze van facturering en een specificatie van de verantwoordingsplichten van re-integratiebedrijven.

⁹ Vanaf 1 februari 2007 sluit UWV mantelcontracten af met re-integratiebedrijven. Tot die tijd werd per cliënt een afzonderlijk contract opgemaakt.

Protocol Zeer Moeilijk Plaatsbare groepen

Vanaf 1 mei 2005 is het protocol Zeer Moeilijk Plaatsbare groepen van kracht voor IRO-aanvragen. Ook het nieuwe beoordelingskader IRO verwijst naar dit protocol. Voor cliënten met de indicatie Zeer Moeilijk Plaatsbaar geldt een afwijkende mate van resultaatfinanciering. UWV betaalt in die gevallen 80% op basis van inspanning en 20% op basis van resultaat (in plaats van 50%-50%).

UWV kan het protocol toepassen op IRO-aanvragen van onderstaande doelgroepen om te bezien of deze cliënten zeer moeilijk plaatsbaar zijn:

- WW-cliënten fase 3 en 4;
- WAO-cliënten met een uitkeringsduur van minimaal één jaar in combinatie met een periode waarin niet gewerkt is van meer dan één jaar geleden;
- WAO'ers ouder dan 55 jaar;
- alle Wajong'ers.

Of cliënten in deze groepen daadwerkelijk moeilijk plaatsbaar zijn, hangt af van de individuele kenmerken en achtergronden. Daarnaast kan het in bijzondere situaties ook voorkomen dat cliënten die niet tot de genoemde doelgroepen behoren (na toetsing) als zeer moeilijk plaatsbaar worden aangemerkt.

Protocol Scholing en de scholingsmakelaar

Vanaf 1 juli 2005 is het protocol Scholing van kracht geworden. Het protocol is van toepassing op alle WAO- (WIA-), Wajong- en WW-gerechtigden, bij wie vastgesteld is dat re-integratie naar arbeid mogelijk is en waarbij cliënt en of re-integratiebedrijf aangeeft dat de inzet van scholing gewenst is. Het protocol Scholing kan zowel bij reguliere trajecten als bij IRO-trajecten toegepast worden.

Met het scholingsprotocol toetst UWV of scholing noodzakelijk is om de cliënt weer aan het werk te helpen. Als UWV aan de hand van het scholingsprotocol vaststelt dat een scholing noodzakelijk is, dan accordeert UWV de scholing en kan het re-integratiebedrijf scholing opnemen in het re-integratieplan. Als de scholing niet met succes wordt afgerond, vergoedt UWV 80% van de kosten. De resterende kosten worden uitsluitend betaald als de cliënt de scholing wel succesvol heeft afgerond. Tot 12 juni 2006 maakten de kosten van scholing deel uit van het maximale bedrag van € 5.000 voor een IRO-traject.

Vanaf 12 juni 2006 heeft UWV een scholingsmakelaar onder contract. Dit betekent dat het Inkoopproces scholing is veranderd. Althans voor ontslagwerkelozen, voor werkzoekenden met een arbeidshandicap geldt de regeling sinds 1 september 2006. Vanaf 12 juni 2006 wordt scholing afzonderlijk gefinancierd.

De financiering loopt via een zogenaamde scholingsmakelaar. Deze koopt voor UWV scholing in en adviseert re-integratiecoaches, arbeidsdeskundigen, re-integratiebedrijven en cliënt bij de invulling van de scholingscomponent.

2.3 Herziening arbeidsongeschiktheidswetgeving

Sinds de IRO op 1 juli 2004 van kracht is geworden is de arbeidsongeschiktheidswetgeving in Nederland herzien. In deze paragraaf lichten wij de belangrijkste veranderingen kort toe.

WIA

Sinds 29 december 2005 is de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) van kracht. Op grond van de WIA komen alleen werknemers die volledig (80%-100%) en duurzaam arbeidsongeschikt zijn in aanmerking voor een permanente uitkering op grond van de Regeling Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA).

Werknemers die gedeeltelijk arbeidsgeschikt (35%-80%) zijn verklaard, krijgen op grond van de Regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) een tijdelijke loongerelateerde uitkering. Werknemers die weliswaar volledig, maar niet duurzaam arbeidsongeschikt zijn, worden ook als gedeeltelijk arbeidsgeschikten aangemerkt. Zij krijgen hoeven echter niet gedeeltelijk te werken. Werknemers die minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn, komen niet in aanmerking voor een WIA-uitkering.

De gedeeltelijk arbeidsgeschikten, worden geacht te werken naar vermogen. Om dit mogelijk te maken is re-integratieondersteuning opgenomen in de WIA. De bestaande Wet op de Re-integratie voor arbeidsgehandicapten (wet REA) is daartoe opgeheven. Reguliere en IRO-trajecten maken onderdeel uit van het pakket re-integratiemaatregelen dat in de WIA is opgenomen.

Herbeoordelingen

Op 1 oktober 2004 zijn de regels voor de beoordeling van arbeidsongeschiktheid strenger geworden. Daartoe is het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidsverzekeringen aangepast. Herbeoordeling van lopende WAO/WAZ/Wajong-uitkeringen volgens de aangepaste criteria leidt voor sommigen tot een lagere uitkering of zelfs tot beëindiging van de uitkering. De aanpassing gaat ervan uit dat deze cliënten in staat zijn het inkomensverlies

te compenseren door betaald werk te zoeken, of (als men al werkt) het aantal uren of de functie uit te breiden.

De herbeoordeling leidt bij ongeveer een kwart van de herbeoordeelde tot een verlaging of beëindiging van de uitkering. UWV stelt voor deze groep een zogenaamde re-integratievisie op. Van deze groep geeft ongeveer eenderde aan (nog) geen re-integratieondersteuning te willen vanwege bezwaar/beroep, werk vinden of afzien van ondersteuning. Nog eens ongeveer eenderde heeft nog een werkgever met wie de mogelijkheden tot urenbreiding en/of functieaanpassing besproken moeten worden. Tot slot is er nog eenderde die geen werkgever meer heeft en een re-integratietraject krijgt aangeboden. Een kwart van de mensen die een traject krijgt aangeboden kiest voor een IRO-traject.¹⁰

2.4 Drie typen re-integratietrajecten

De introductie van de IRO-regeling en het voortzetten van het PRB-experiment¹¹ hebben ertoe geleid dat daarvoor in aanmerking komende cliënten kunnen kiezen uit drie typen re-integratietrajecten: reguliere trajecten, IRO-trajecten en PRB-trajecten¹². Tabel 2.1 geeft een overzicht van de belangrijkste inhoudelijke overeenkomsten en verschillen tussen de drie type trajecten.

¹⁰ UWV, Halfjaarverslag UWV 2007, Amsterdam, augustus 2007

¹¹ Sinds 1998 wordt in drie UWV-regio's geëxperimenteerd met het Persoonsgebonden Re-integratiebudget (PRB). Met een PRB kunnen gedeeltelijk arbeidsgeschikten activiteiten inkopen die hun arbeidsmarktpositie verbeteren. De IRO is voortgekomen uit de experimenten met het PRB. Op verzoek van de tweede kamer heeft de minister besloten de experimenten met de PRB voor te zetten.

¹² Voor arbeidsgehandicapte werknemers bestaat een aparte PRB-regeling, die los staat van het ontvangen van een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Dit onderzoek beperkt zich echter tot een vergelijking van IRO met het PRB-experiment voor niet-werknemers.

Tabel 2.1 *Vergelijking regelingen voor re-integratietrajecten*

	<i>IRO-trajecten</i>	<i>Reguliere trajecten</i>	<i>PRB experiment</i>
Werking	Landelijk	Landelijk	Regio's Den Haag, Utrecht en Maastricht
Doelgroep	Gedeeltelijk arbeids-geschikten, WW'ers	Gedeeltelijk arbeidsgeschikten, WW'ers	Gedeeltelijk arbeidsgeschikten
Trajectprijs (ex BTW)	Maximaal € 5.000 (hardheidsclausule)	variabel	Maximaal € 3.630 (hardheidsclausule)
Trajectduur	maximaal 2 jaar	maximaal 2 jaar	maximaal 1 jaar (hardheidsclausule)
Resultaat-financiering	50% inspanning, 50% resultaat ¹	Voor de doelgroep kansrijken: 100% resultaat Voor andere doelgroepen: 60% inspanning, 40% resultaat	0% resultaat 100% inspanning
Declaratie momenten	1. Bij akkoord re-integratieplan: 20% 2. Zes maanden na akkoord: 30% 3. Twee maanden na werkhervatting: 50%	<i>No cure no pay:</i> Bij plaatsing: 100% <i>No cure less pay:</i> 1. Bij akkoord re-integratieplan: kosten re-integratieplan (10%) 2. Zes maanden na akkoord: 50% 3. Twee maanden na werkhervatting of zes maanden nadat daadwerkelijk is gewerkt: 40%	Geen vaste declaratie momenten (indienen facturen)
Contractpartijen	UWV en re-integratiebedrijf	UWV en re-integratiebedrijf	Of: UWV en re-integratiebedrijf Of: cliënt en re-integratiebedrijf
Verantwoording en budgetbeheer	Door re-integratiebedrijf	Door re-integratiebedrijf	Door cliënt

1. Voor individuele gevallen, als sprake is van zeer moeilijk plaatsbare cliënten, kan 80% op basis van inspanning en 20% op basis van resultaat worden gedeclareerd. In die gevallen mag zes maanden na akkoord re-integratieplan 60% van de trajectprijs gedeclareerd worden.

2.5 Fasen in het uitvoeringsproces IRO

Het uitvoeringsproces van de IRO-regeling beschrijven wij aan de hand van de onderstaande zes fasen:

1. Oriëntatie en aanmelding
2. Opstellen re-integratieplan en IRO-aanvraag
3. Beoordeling aanvraag en afsluiting van de overeenkomst
4. Start van het traject
5. Uitvoering van het traject
6. Beëindiging van het traject.

Voor elke fase geven wij aan, op grond van de IRO-regeling en de implementatie daarvan door UWV, welke rollen UWV, de re-integratiebedrijven en de cliënten hebben.

Fase 1: Oriëntatie en aanmelding

Cliënten kunnen zich laten voorlichten over de IRO door UWV, re-integratiebedrijven en/of onafhankelijke arbeidsadviseurs.¹³ De cliënt kan in de oriëntatiefase dus verschillende routes volgen.

Als een cliënt een IRO-traject wil, dan meldt hij of zij zich in principe aan bij UWV. De aanmelding is echter niet verplicht.¹⁴ Het uitgangspunt van de IRO is dat een cliënt zelf met een plan komt en zelf contact zoekt met een of meerdere re-integratiebedrijven. UWV acht het desondanks wel raadzaam eerst contact te zoeken met re-integratiecoach of arbeidsdeskundige zodat deze kan beoordelen of ten eerste een re-integratietraject aan de orde is en ten tweede of een IRO wel het meest geschikte re-integratie-instrument is. De cliënt selecteert vervolgens een re-integratiebedrijf om een aanvraag en re-integratieplan op te stellen. Hij kan er ook voor kiezen om met meerdere re-integratiebedrijven samen te werken. Een daarvan moet dan als hoofdaannemer optreden.¹⁵

In een intakegesprek bespreken cliënt en re-integratiebedrijf de mogelijkheden van de cliënt aan de hand van de re-integratievisie van de arbeidsdeskundige of het re-integratieadvies van het CWI. De IRO-regeling biedt de mogelijkheid in aanvulling daarop een assessment af te nemen. De kosten daarvan

¹³ Sinds juli 2004 kan een cliënt van gemeente, CWI of UWV terecht bij de onafhankelijke arbeidsadviseur voor ondersteuning bij verschillende aspecten van re-integratie. Op dit moment zijn er circa 65 van deze adviseurs werkzaam, verspreid over heel Nederland.

¹⁴ Als een cliënt zich niet bij UWV aanmeldt, maar wel een aanvraag indient, dan geldt de datum van aanvraag tevens als datum van aanmelding.

¹⁵ Dit is noodzakelijk om de (gedeeltelijke) resultaatfinanciering uitvoerbaar te maken.

worden vergoed op basis van de IRO-regeling als het re-integratieplan met het onderdeel assessment is goedgekeurd.

Fase 2: Opstellen re-integratieplan en aanvraag IRO

Vervolgens stellen cliënt en re-integratiebedrijf het re-integratieplan op. De cliënt heeft hiervoor in beginsel 35 dagen de tijd, gerekend vanaf de dag van aanmelding. Deze termijn kan worden verlengd met 21 dagen.

Voordat de aanvraag wordt ingediend, kunnen cliënt en re-integratiebedrijf een concept re-integratieplan voorleggen aan de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach. Van deze mogelijkheid wordt bijvoorbeeld gebruikgemaakt als men niet zeker weet of een bepaalde vorm van scholing past binnen het criterium van de 'kortste weg naar werk'.

De cliënt dient het definitieve plan en het aanvraagformulier in bij UWV. De cliënt tekent het plan voor akkoord.

Fase 3: Beoordeling aanvraag en afsluiten IRO

De beoordeling van de aanvraag bestaat uit twee elementen. De arbeidsdeskundige of de re-integratiecoach beoordeelt het re-integratieplan. Dit betreft een marginale toetsing. Bij trajecten die duurder zijn dan het gestelde maximum vindt een uitvoerige toetsing plaats. De afdeling Inkoop Re-integratie controleert vervolgens of er met het re-integratiebedrijf al een contract afgesloten is, zo niet dan stelt UWV een onderzoek in of het re-integratiebedrijf voldoet aan de kwaliteitseisen van UWV. Deze toetsing bestaat uit een audit waarin wordt vastgesteld of het re-integratiebedrijf kan voldoen aan de gestelde voorwaarden. UWV toetst minimaal één keer per jaar of het re-integratiebedrijf nog steeds aan de voorwaarden voldoet.

Met de toegelaten re-integratiebedrijven sluit UWV mantelovereenkomsten af. Deze procedure is in werking sinds 1 februari 2007. Voor die tijd sloot UWV voor elke cliënt afzonderlijk een aparte overeenkomst met het re-integratiebedrijf. UWV stelt nieuwe cliënten van een re-integratiebedrijf schriftelijk op de hoogte van het bestaan van de mantelovereenkomst. De mantelovereenkomst is in principe voor onbepaalde tijd. UWV heeft het recht om de overeenkomst eenzijdig op te zeggen als blijkt dat het re-integratiebedrijf niet meer aan de eisen voldoet.

UWV heeft formeel acht weken om de IRO-aanvraag te beoordelen. Binnen deze periode geeft de afdeling IR een beschikking af aan de cliënt waarin de aanvraag wordt goedgekeurd of afgewezen.

Fase 4: Start van het traject

Vervolgens kunnen cliënt en re-integratiebedrijf beginnen met de uitvoering van het re-integratieplan. Bij de start kan het re-integratiebedrijf 20% van de overeengekomen trajectprijs declareren.

Fase 5: Uitvoering van het traject

Het re-integratiebedrijf rapporteert periodiek aan de arbeidsdeskundige of de re-integratiecoach. De rapportagemomenten zijn 3, 6, 12 en 18 maanden na toekenning. De cliënt ondertekent deze rapportages voor gezien.

Na zes maanden kan het re-integratiebedrijf 30% van de overeengekomen trajectprijs declareren (60% bij zeer moeilijk plaatsbare cliënten).

Tijdens de uitvoering van het traject kan blijken dat het re-integratieplan bijgesteld moet worden. Indien de wijziging niet leidt tot een verhoging van de kosten kunnen cliënt en re-integratiebedrijf volstaan met een melding in de tussenrapportage. Leidt de wijziging wel tot een verhoging van de kosten dan kunnen cliënt en re-integratiebedrijf een gemotiveerd voorstel indienen om het re-integratieplan tussentijds aan te passen. Beoordeling vindt plaats door de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach. Daarbij gelden geen aanvullende richtlijnen.

Fase 6: Beëindiging van het traject

Wanneer het traject eindigt, stuurt het re-integratiebedrijf een eindrapportage naar IR. Daarbij bestaan twee mogelijkheden:

- Plaatsing. IR controleert of daadwerkelijk sprake is van duurzame plaatsing.¹⁶ Wanneer dat het geval is, wordt het rapport van het re-integra-

¹⁶ Van een duurzame plaatsing is sprake wanneer de cliënt daadwerkelijk twee maanden betaald werk heeft verricht op basis van een arbeidsovereenkomst voor ten minste zes maanden. De werkhervatting dient uiterlijk te starten binnen drie maanden na einde traject. De arbeidsovereenkomst dient aan de navolgende voorwaarden te voldoen: (a) voor een werkzoekende met arbeidsgehandicap geldt dat de arbeidsovereenkomst is aangegaan voor tenminste de helft van het aantal uren per week dat de klant geacht wordt te kunnen werken; en (b) voor een ontslagwerkloze geldt dat de arbeidsovereenkomst is aangegaan voor ten minste de helft van het

tiebedrijf doorgestuurd naar de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach voor verdere afhandeling.

- Geen plaatsing. Een rapportage bij einde traject zonder plaatsing wordt beoordeeld door de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach.

Bij duurzame plaatsing declareert het re-integratiebedrijf de resterende 50% (20% voor zeer moeilijk plaatsbare cliënten). Bij een rapport zonder plaatsing ontvangt het re-integratiebedrijf € 100 ter compensatie van de rapportagekosten.

gemiddelde aantal arbeidsuren per week waarop het (oorspronkelijke) recht op WW-uitkering is gebaseerd.

De plaatsing van een cliënt die een zelfstandig beroep of uitzendwerk verricht, wordt geteld nadat de cliënt daadwerkelijk 6 maanden heeft gewerkt.

3 KERNGEGEVENS: GEBRUIK, RESULTATEN, KOSTEN

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk rapporteert over het gebruik, de kosten en de resultaten van de IRO-regeling. De gegevens die hier worden gepresenteerd zijn grotendeels afkomstig uit de reguliere UWV-registraties en hebben betrekking op de periode januari 2004 – maart 2007. We vergelijken de gegevens over de IRO met reguliere re-integratietrajecten.¹⁷ Dit gebeurt afzonderlijk voor WW'ers en gedeeltelijk arbeidsgeschikten (AG). In bijlage 4 is de groep gedeeltelijk arbeidsgeschikten uitgesplitst naar WAO/WAZ en Wajong en naar herbeoordelingstatus.

3.2 IRO-aanvragen in 2004 – maart 2007

Vanaf januari 2004 tot en met maart 2007 zijn er 67.892 IRO-trajecten aangevraagd (zie Tabel 3.1). UWV heeft het leeuwendeel van de aanvragen toegekend. Slechts 2% van de aanvragen is afgewezen. Dit percentage betreft de officiële afwijzingen. UWV biedt re-integratiebedrijven de mogelijkheid het re-integratieplan voor te leggen aan de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach alvorens de aanvraag officieel wordt ingediend. In de praktijk kan het dus voorkomen dat ingediende aanvragen na overleg worden aangepast of teruggetrokken. Formeel is er dan geen sprake van een aanvraag en dus ook niet van een afwijzing.¹⁸ In dezelfde periode zijn er 131.323 reguliere trajecten gestart waarvan 69.450 voor WW'ers en 61.873 voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten.

Tabel 3.1 *IRO-aanvragen naar de herkomst van aanvrager (1-1-2004 tot 1-4-2007)*

	Aanvragen		Afgewezen		Gestarte trajecten	
WW	41.823	100%	746	2%	41.077	97%
AG	26.069	100%	691	3%	25.378	97%
Totaal	67.892	100%	1.437	2%	66.455	98%

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

¹⁷ In dit rapport verstaan we onder reguliere re-integratietrajecten de trajecten die UWV periodiek via aanbesteding inkoop bij re-integratiebedrijven. Regulier betekent niet dat de invulling van de trajecten regulier of standaard is.

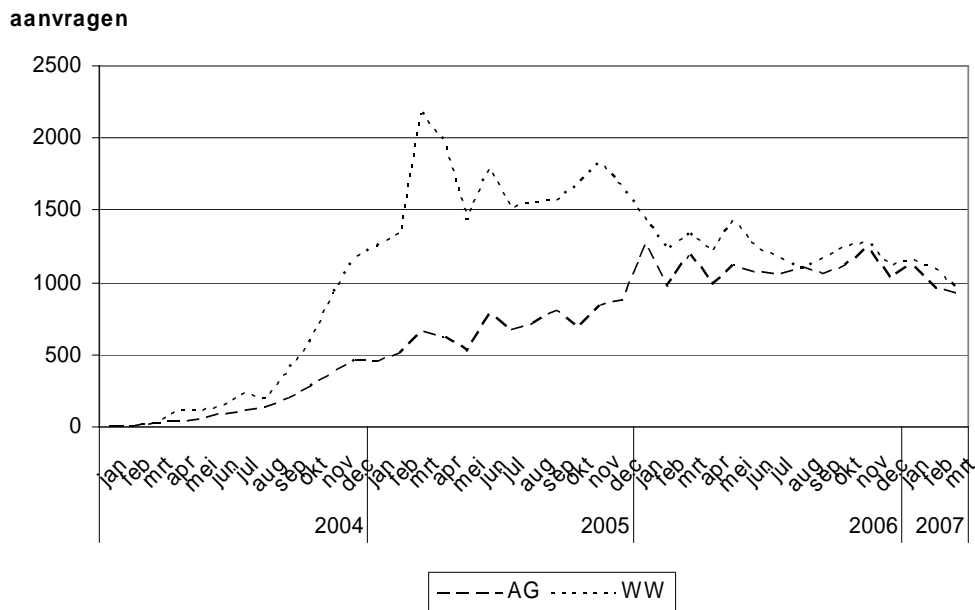
¹⁸ zie *Derde voortgangsrapportage IRO*.

Het aantal IRO-aanvragen van WW'ers is in de eerste maanden na de formele start van de regeling op 1 juli 2004 sterk gestegen tot 2.000 aanvragen per maand (zie Grafiek 3.1 en bijlage 4, tabel B4.2 voor de aanvragen per maand/kwartaal). Daarna daalt het aantal aanvragen van WW'ers geleidelijk tot ongeveer 1.000 per maand. Het aantal aanvragen van gedeeltelijk arbeidsgeschikten loopt langzaam op tot 1.000 aanvragen per maand begin 2006 en stabiliseert op dat niveau.

Het laatste half jaar lijkt er een daling te zijn ingetreden bij zowel de trajecten van WW'ers als die van gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Trajecten die kort geleden zijn gestart, zijn soms nog niet geregistreerd, de verwachting is dan ook dat het werkelijk aantal gestarte trajecten in het laatste half jaar hoger ligt.

Terwijl het aantal IRO-aanvragen stabiliseert neemt de relatieve populariteit van de IRO toe. Eind 2006 is 50% tot 60% van de gestarte trajecten een IRO-traject.¹⁹

Grafiek 3.1 *Ontwikkeling maandelijks aantal IRO-aanvragen per type aanvrager (1-1-2004 tot 1-4-2007)*

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

¹⁹ Hierbij dient opgemerkt te worden dat het aantal trajecten is achter gebleven bij de indicaties die bij de aanbestedingen zijn afgegeven.

3.3 Kenmerken van de IRO-cliënten

In deze paragraaf vergelijken we de kenmerken van IRO-cliënten met kenmerken van cliënten met een regulier traject. We gaan achtereenvolgens in op:

- uitkeringsstatus
- leeftijd
- geslacht
- opleidingsniveau
- zeer moeilijk plaatsbaar.

Uitkeringsstatus cliënten

Tabel 3.2 geeft de uitkeringsstatus van de mensen die een IRO-traject zijn gestart. Ook de uitkeringsstatus van cliënten die UWV vanaf januari 2004 met een regulier traject gestart zijn, zijn opgenomen.

Van de IRO-aanvragen is 38% afkomstig van gedeeltelijk arbeidsgeschikten²⁰. De overige aanvragen (62%) zijn ingediend door WW'ers. Het aandeel van de WW'ers in de IRO-aanvragen is groter dan bij reguliere trajecten. Ten opzichte van de *Derde Voortgangsrapportage IRO* is het aandeel WW'ers gedaald.

Van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten met een IRO-traject ontvangt 45% een WAO- of WAZ-uitkering en 15% ontvangt een uitkering krachtens de Wajong. Onder de cliënten met een regulier traject ligt de verhouding anders. Daar behoort 11% tot de Wajong-groep. Onder IRO-cliënten is de vertegenwoordiging van Wajong-cliënten daarmee bijna de helft groter. Van 40% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikte IRO-cliënten en 32% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikte reguliere cliënten ontbreken de gegevens over het type arbeidsongeschiktheidsverzekering, de mate van arbeidsgeschiktheid en de herbeoordelingstatus. Deze groep bestaat volgens UWV uit mensen met een WIA-uitkering en mensen zonder arbeidsongeschiktheidsuitkering maar wel met de status Structureel Functioneel Beperkt. Dit zijn bijvoorbeeld cliënten die bij herbeoordeling hun uitkering zijn verloren maar die wel recht hebben op een re-integratietraject. Een deel van deze cliënten heeft een WW-uitkering.

Onder herbeoordeelde gedeeltelijk arbeidsgeschikten is de IRO relatief het minst populair bij degenen waar de uitkering is stopgezet en het meest populair bij degenen waar de uitkering is verlaagd, verhoogd of gelijk gebleven.

²⁰ Cliënten die nadat zij zijn herbeoordeeld in de WW terecht zijn gekomen, blijven geregistreerd als arbeidsgehandicapt.

Tabel 3.2 *Herkomst cliënten, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007*

	IRO	Regulier
Herkomst		
WW	62%	53%
AG	38%	47%
Totaal herkomst	100% (n=66.455)	100% (n=131.323)
Type AG		
AG onbekend ¹	40%	32%
WAO/WAZ	45%	57%
Wajong	15%	11%
Totaal AG	100% (n=25.372)	100% (n=61.855)
Herbeoordeelde WAO/WAZ/Wajong		
uitkering gelijk/hoger/ of geen herbeoordeling	67%	59%
uitkering lager	19%	13%
uitkering beëindigd	14%	28%
Totaal herbeoordeling AG	100% (n=15.194)	100% (n=41.995)

1. In het voor deze tabel gebruikte UWV-databestand is van 40% van de als arbeidsgehandicapt geregistreerde IRO-cliënten niet bekend wat voor een type uitkering ze hebben. Bij reguliere trajecten ligt dit percentage op 32%. Deze groep bestaat volgens UWV uit mensen met een WIA-uitkering en mensen zonder arbeidsongeschiktheidsuitkering maar wel met de status Structureel Functioneel Beperkt. Dit zijn bijvoorbeeld cliënten die bij herbeoordeling hun uitkering zijn verloren maar die wel recht hebben op een re-integratietraject. Een deel van deze cliënten heeft een WW-uitkering.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel 3.3 geeft de mate van arbeidsongeschiktheid van gedeeltelijk arbeidsgehandicapte aanvragers. Van de IRO-aanvragers is 30% gedeeltelijk arbeidsgeschikt en 30% volledig. Het aandeel volledig arbeidsgehandicapte aanvragers is kleiner dan bij reguliere trajecten. Onder de aanvragers van reguliere trajecten ligt de verhouding iets anders: 35% is gedeeltelijk arbeidsgeschikt en 42% volledig. De IRO is dus relatief populair bij gedeeltelijk arbeidsgeschikten.

Tabel 3.3 *Mate arbeidsongeschiktheid arbeidsgehandicapte cliënten, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007*

AG	IRO	Regulier
Mate arbeidsongeschiktheid		
AG-status onbekend ¹	40%	32%
gedeeltelijk 15-35%	15%	12%
gedeeltelijk 35-80%	15%	13%
volledig (80-100%)	30%	42%
Totaal	100%	100%
	(n=25.378)	(n=61.873)

1. In het voor deze tabel gebruikte UWV-databestand is van 40% van de als arbeidsgehandicapt geregistreerde IRO-cliënten niet bekend wat voor een type uitkering ze hebben. Bij reguliere trajecten ligt dit percentage op 32%. Deze groep bestaat volgens UWV uit mensen met een WIA-uitkering en mensen zonder arbeidsongeschiktheidsuitkering maar wel met de status Structureel Functioneel Beperkt. Dit zijn bijvoorbeeld cliënten die bij herbeoordeling hun uitkering zijn verloren maar die wel recht hebben op een re-integratietraject. Een deel van deze cliënten heeft een WW-uitkering.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Leeftijd cliënten

Tabel 3.4 geeft de leeftijdsverdeling van mensen die een IRO-traject gestart zijn, afzonderlijk voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten en WW'ers. Ter vergelijking is ook de leeftijdsverdeling opgenomen van cliënten die vanaf 1 januari 2004 begonnen zijn met een regulier traject.

De WW'ers die een traject aanvragen zijn gemiddeld genomen ouder dan de gedeeltelijk arbeidsgeschikte aanvragers. Dit geldt zowel voor IRO-trajecten als voor reguliere trajecten. Onder WW'ers zijn de IRO-cliënten gemiddeld 1,4 jaar ouder dan de reguliere cliënten. Gedeeltelijk arbeidsgeschikte IRO-cliënten zijn ongeveer even oud als gedeeltelijk arbeidsgeschikte cliënten met een regulier traject.

Tabel 3.4 *Leeftijd cliënten, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007*

WW	IRO	Regulier
jonger dan 20 jaar	0%	0%
20 - 29 jaar	5%	11%
30 - 39 jaar	27%	30%
40 - 49 jaar	38%	30%
50 - 57,5 jaar	25%	23%
ouder dan 57,5 jaar	5%	6%
Totaal	100%	100%
Gemiddelde leeftijd	44,3 jaar	42,9 jaar
	(n= 41.077)	(n= 69.450)
AG		
jonger dan 20 jaar	4%	5%
20 - 29 jaar	18%	17%
30 - 39 jaar	30%	31%
40 - 49 jaar	34%	31%
50 - 57,5 jaar	13%	15%
ouder dan 57,5 jaar	2%	3%
Totaal	100%	100%
Gemiddelde leeftijd	38,8 jaar	39,1 jaar
	(n= 25.378)	(n= 61.873)

Bron: UWW 30-6-2007, APE-bewerking

Geslacht cliënten

Tabel 3.5 geeft het percentage mannen en vrouwen weer dat een IRO of regulier traject volgt. Deze percentages zijn uitgesplitst voor WW'ers en gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Van de WW'ers die een IRO-traject volgen is 61% man. Dat is iets meer dan bij de aanvragers van reguliere trajecten; daar is 57% man. Onder de gedeeltelijk arbeidsgeschikte IRO-aanvragers is het aantal mannen en vrouwen zo goed als gelijk. Dat is ook het geval bij gedeeltelijk arbeidsgeschikte cliënten die een regulier traject aanvragen.

Tabel 3.5 *Geslacht cliënten, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007*

WW	IRO	Regulier
Mannen	61%	57%
Vrouwen	39%	43%
Totaal	100%	100%
	(n= 41.077)	(n= 69.450)
AG		
Mannen	49%	48%
Vrouwen	51%	52%
Totaal	100%	100%
	(n= 25.378)	(n= 61.873)

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Opleidingsniveau cliënten

Tabel 3.6 geeft een overzicht van het opleidingsniveau van de cliënten met een IRO-traject; afzonderlijk voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten en WW'ers. De centrale registratiebestanden van UWV bevatten geen betrouwbare informatie over het opleidingsniveau van cliënten. De in tabel 3.6 gepresenteerde informatie is afkomstig uit de cliëntenquête IRO 2007,²¹ hierdoor is het niet mogelijk het opleidingsniveau van IRO-clieñten te vergelijken met dat van cliënten met een reguliere traject. Onder de WW'ers met een IRO-traject zijn meer hoogopgeleiden en minder laagopgeleiden dan onder de gedeeltelijk arbeidsgeschikte aanvragers van een IRO-traject.

²¹ Deze enquête is mei 2007 uitgevoerd.

Tabel 3.6 *Opleidingsniveau IRO-cliënten, gestarte trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007¹*

WW	
Laagopgeleid	19%
Middelbaar opgeleid	36%
Hoogopgeleid	45%
Totaal	100%
	(n=541)
AG	
Laagopgeleid	28%
Middelbaar opgeleid	37%
Hoogopgeleid	35%
Totaal	100%
	(n=538)

1. Laagopgeleid: geen opleiding, speciaal onderwijs, basisonderwijs, LBO, VMBO, MAVO;
Middelbaar opgeleid: HAVO, VWO, MBO;
Hoogopgeleid: HBO, WO

Bron: APE cliëntenquête IRO monitor 2007

Zeer moeilijk plaatsbaar

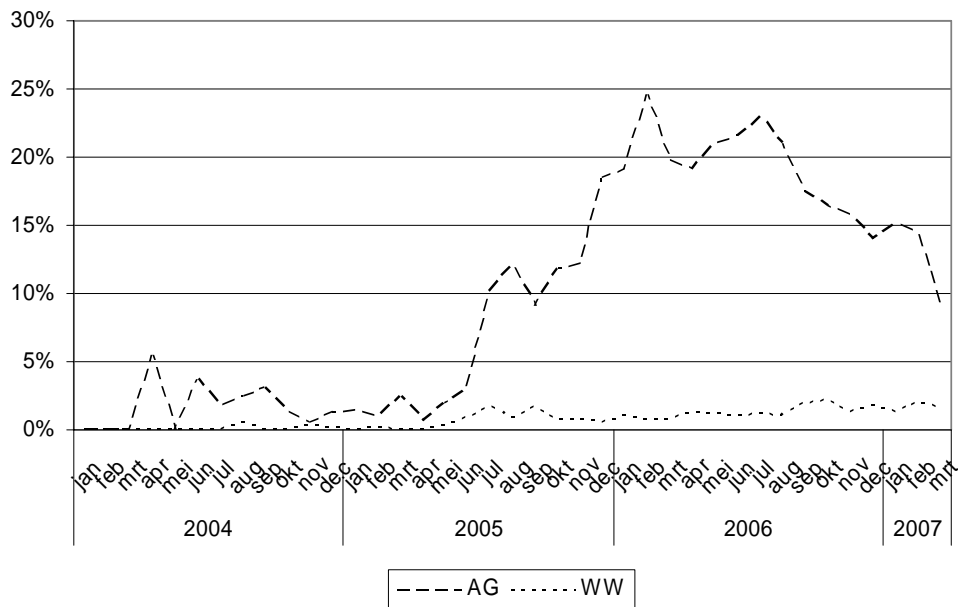
Sinds 1 mei 2005 is het protocol 'Zeer moeilijk plaatsbare groepen' van toepassing op IRO-aanvragen. Voor cliënten met de indicatie Zeer moeilijk plaatsbaar (ZMP) geldt een resultaatfinanciering van 80-20% in plaats van de standaard voor de IRO geldende 50-50%.

Grafiek 3.2 geeft aan dat het aantal trajecten met een ZMP-status vanaf de introductie van het protocol in mei 2005 sterk toeneemt. Bij gedeeltelijk arbeidsgeschikten tot ongeveer 20% medio 2006. Daarna daalt het aantal toekenningen van de ZMP-status tot 15% begin 2007. De sterke daling in de eerste maanden van 2007 is te wijten aan het feit dat de toekenning in veel gevallen pas na de start van een traject komt. UWV verleent de indicatie ZMP vooral aan gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Maar ook een klein aantal WW'ers (2-3%) krijgt de ZMP-status.

Ook voor 1 mei 2005 zijn er trajecten gestart die een ZMP-indicatie hebben gekregen. Mogelijke oorzaken zijn ten eerste dat de indicatie ZMP achteraf toegekend is aan trajecten die al eerder gestart zijn en ten tweede dat eerdere regelingen (zoals de onder het noodprotocol geldende resultaatfinanciering

voor moeilijke doelgroepen 75%-25% regeling) later wellicht als ZMP geregistreerd zijn.

Grafiek 3.2 Aandeel IRO-trajecten met ZMP status per startmaand van de trajecten

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

3.4 Prijs van IRO- en reguliere trajecten

Tabel 3.7 en Grafiek 3.3 geven (de ontwikkeling) van de prijs van IRO- en reguliere trajecten²². De prijs is uitgedrukt in begrote kosten²³. Dat wil zeggen de kosten die een re-integratiebedrijf in rekening brengt bij een succesvol tra-

²² UWV heeft een correctie gedaan op de kostengegevens van IRO-trajecten. De hier gepresenteerde gegevens betreffen alleen de kosten die onder de nieuwe productcodes zijn geregistreerd. De totaalbedragen onder de € 1.000 en boven de € 12.500 zijn buiten beschouwing gelaten. Met deze beperkingen is van 87% van de IRO-trajecten de prijs bekend. Tot slot zijn de kosten van scholing buiten beschouwing gelaten. Dit betekent dat prijsverschillen niet te verklaren zijn door verschillen in de inzet van scholing.

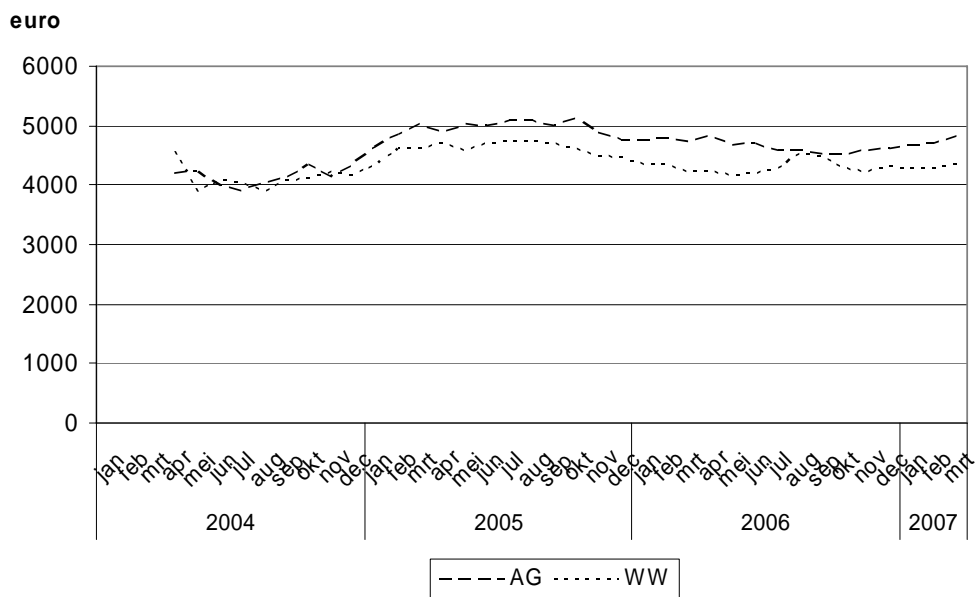
²³ Bij IRO-trajecten bedragen de feitelijke kosten altijd minimaal 50% van de trajectprijs vanwege no-cure-less-pay. Voor reguliere trajecten geldt dat een deel op basis van no-cure-no-pay gefinancierd wordt: dit betreft één op de vijf reguliere trajecten voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten en de helft van de trajecten voor WW'ers. Bij het uitblijven van een plaatsing vergoedt UWV alleen de kosten van het plaatsingsplan.

ject. De prijs van een IRO-traject bedraagt gemiddeld ongeveer € 4.500 (exclusief BTW). Een regulier traject kost gemiddeld € 3.850.

Bij de vergelijking van de trajectprijzen tussen doelgroepen, tussen aanvragen per maand, en tussen IRO- en reguliere trajecten komen de volgende aspecten naar voren:

- Grafiek 3.3 geeft de ontwikkeling van de gemiddelde prijs van een IRO-traject van januari 2004 tot en met maart 2007. Voor WW'ers loopt de gemiddelde prijs van een IRO-traject op van € 4.000 in 2004 tot gemiddeld € 4.600 in 2005. In 2006 daalt de gemiddelde prijs tot € 4.200. Voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten stijgt de prijs van een IRO-traject van ongeveer € 4.000 tot gemiddeld bijna € 5.000 in 2005. In de loop van 2006 daalt de gemiddelde prijs tot € 4.500 (zie ook bijlage 4, tabel B4.6 en B4.7).²⁴

Grafiek 3.3 *Ontwikkeling gemiddelde prijs gestarte IRO van gedeeltelijk arbeidsgeschikten en WW'ers (1-1-2004 tot 1-4-2007)*

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

²⁴ UWV heeft bij de formele start van de IRO-regeling een maximumbedrag van € 4.200 exclusief BTW (€ 5.000 inclusief BTW) ingesteld. Vanaf 1 oktober 2004 hanteert UWV een maximumbedrag van € 5.000 exclusief BTW.

- Voor WW'ers is een IRO-traject gemiddeld € 1.000 (een factor 1,3) duurder dan regulier traject (zie Tabel 3.7). Bovendien heeft 12% van de IRO-trajecten voor WW'ers een trajectprijs hoger dan het maximum van € 5.000. Slechts 1% van de reguliere trajecten voor WW'ers is duurder dan € 5.000.
- Voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten is een IRO-traject gemiddeld € 410 (een factor 1,1) duurder dan een regulier traject. Het percentage trajecten duurder dan € 5.000 ligt voor IRO-trajecten op 22% en voor reguliere trajecten op 18%.
- Binnen de groep gedeeltelijk arbeidsgeschikten valt op dat bij Wajong'ers de IRO-trajecten juist goedkoper zijn dan de reguliere trajecten, terwijl dit bij WAO/WAZ trajecten juist andersom is (zie bijlage 4, tabel B4.8).
- Een IRO-traject van WW'ers is gemiddeld ongeveer € 300 goedkoper dan een IRO-traject voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten. De reguliere trajecten van WW'ers zijn gemiddeld € 910 goedkoper zijn dan reguliere trajecten voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten.

Tabel 3.7 *Kosten van IRO- en reguliere trajecten (gestarte trajecten 1-1-2004 tot 1-4-2007)*

	WW	AG
<i>IRO</i>	(n=36.880)	(n=22.420)
< € 5.000	88%	78%
€ 5.000 – € 7.500	8%	16%
> € 7.500	4%	6%
Totaal	100%	100%
Gemiddelde prijs	€ 4.431	€ 4.730
<i>Regulier</i>	(n=65.869)	(n=58.084)
< € 5.000	99%	83%
€ 5.000 – € 7.500	1%	14%
> € 7.500	0%	4%
Totaal	100%	100%
Gemiddelde prijs	€ 3.430	€ 4.320
<i>IRO/Regulier</i>		
IRO-effect prijs	1,3	1,1

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

3.5 Plaatsing

Tabel 3.8 en tabel 3.9 geven het aantal beëindigingen en plaatsingen in verhouding tot het aantal *gestarte* trajecten. Het gaat om IRO- en reguliere trajecten die gestart zijn vanaf 2004 tot juli 2006. Het betreffen beëindigingen en plaatsingen die gerealiseerd zijn tot 1 mei 2007. We drukken zowel de beëindigingen als de plaatsingen uit als percentage van het aantal gestarte trajecten in een kwartaal. Zo zijn bijvoorbeeld in het derde kwartaal van 2004 voor werklozen 807 IRO-trajecten gestart. Hiervan is 74% beëindigd per 1 mei 2007; 42% van de in het derde kwartaal 2004 gestarte trajecten heeft geleid tot een plaatsing.

We presenteren het beëindigings- en plaatsingspercentage van de gestarte trajecten per cohort. Dit ter wille van de vergelijkbaarheid van IRO- en reguliere trajecten.

De vergelijking van beëindigings- en plaatsingspercentages van IRO- en reguliere trajecten geeft niet meer dan een voorlopig inzicht in de effecten van de IRO-regeling. Voor een precieze meting van het 'IRO-effect' is het noodzakelijk om rekening te houden met verschillen in bijvoorbeeld motivatie en capaciteiten van cliënten en met de kostenverschillen. Een dergelijke effectiviteitsmeting laat het ministerie van SZW in het kader van de eindevaluatie in 2008 uitvoeren. De hier gepresenteerde resultaten bevestigen het positieve beeld van de eerdere rapportages.

Van de kwartalen in periode 2004 tot en met halverwege 2006 liggen de IRO plaatsingspercentages voor gestarte trajecten voor werklozen een factor 1,1 tot 1,6 hoger dan van reguliere trajecten (zie tabel 3.8, laatste regel).²⁵ Bij de trajecten voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten liggen de plaatsingspercentages een factor 1,3 tot 1,8 hoger (zie tabel 3.9, laatste regel). Het percentage beëindigde IRO-trajecten ligt voor zowel werklozen als voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten iets lager dan het percentage beëindigde reguliere trajecten.

²⁵ Het eerste kwartaal 2004 laten we buiten beschouwing vanwege het lage aantal IRO-trajecten in dit kwartaal.

Tabel 3.8 *Beëindigings- en plaatsingspercentages WW'ers op 1-4-2006 per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2006)*

WW	2004				2005				2006	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
<i>IRO</i>										
Aantal gestarte trajecten	31*	355	807	2.661	4.724	5.007	4.525	5.080	3.918	3.830
Beëindigingspercentage		81%	74%	67%	58%	52%	46%	41%	31%	19%
Plaatsingspercentage		47%	42%	41%	37%	35%	32%	31%	25%	16%
<i>Regulier</i>										
Aantal gestarte trajecten	8.124	11.823	10.732	9.322	7.346	5.413	3.047	4.554	2.443	2.129
Beëindigingspercentage	99%	98%	97%	85%	77%	66%	56%	51%	37%	18%
Plaatsingspercentage	37%	35%	36%	34%	35%	33%	29%	25%	20%	10%
<i>IRO/regulier</i>										
IRO-effect beëindigingen ¹		0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	1,1
IRO-effect plaatsingen ²		1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	1,3	1,6

*Wanneer in een kwartaal minder dan 50 trajecten zijn gestart worden er geen beëindigings- en plaatsingscijfers weergegeven.

- Als IRO-effect beëindigingen > 1 dan is beëindigingspercentage IRO > beëindigingspercentage regulier.
Als IRO-effect beëindigingen < 1 dan is beëindigingspercentage IRO < beëindigingspercentage regulier.
- Als IRO-effect plaatsingen > 1 dan is plaatsingspercentage IRO > plaatsingspercentage regulier.
Als IRO-effect plaatsingen < 1 dan is plaatsingspercentage IRO < plaatsingspercentage regulier

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel 3.9 *Beëindigings- en plaatsingspercentages gedeeltelijk arbeidsgeschikten op 1-4-2006 per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2006)*

Gedeeltelijk arbeidsgeschikten	2004				2005				2006		
	<i>IRO</i>	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Aantal gestarte trajecten	23*	166	424	1.108	1.586	1.794	2.107	2.320	3.342	3.104	
Beëindigingspercentage		86%	87%	83%	69%	60%	47%	35%	27%	15%	
Plaatsingspercentage		39%	41%	40%	35%	34%	26%	20%	16%	9%	
<hr/>											
<i>Regulier</i>											
Aantal gestarte trajecten	7.118	7.108	6.819	7.159	5.376	5.425	4.474	4.760	3.840	3.096	
Beëindigingspercentage	99%	98%	95%	91%	76%	65%	56%	43%	29%	17%	
Plaatsingspercentage	31%	29%	29%	29%	26%	23%	20%	15%	10%	5%	
<hr/>											
<i>IRO/regulier</i>											
IRO-effect beëindigingen ¹		0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,9	0,9	
IRO-effect plaatsingen ²		1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,3	1,3	1,6	1,8	

*Wanneer in een kwartaal minder dan 50 trajecten zijn gestart worden er geen beëindigings- en plaatsingscijfers weergegeven.

- Als IRO-effect beëindigingen > 1 dan is beëindigingspercentage IRO > beëindigingspercentage regulier.
Als IRO-effect beëindigingen < 1 dan is beëindigingspercentage IRO < beëindigingspercentage regulier.
- Als IRO-effect plaatsingen > 1 dan is plaatsingspercentage IRO > plaatsingspercentage regulier.
Als IRO-effect plaatsingen < 1 dan is plaatsingspercentage IRO < plaatsingspercentage regulier.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

3.6 Voorlopige indicatie kosten per plaatsing

In paragraaf 3.4 constateren we dat IRO-trajecten over het algemeen duurder zijn dan reguliere trajecten. Vervolgens blijkt in paragraaf 3.5 dat IRO-trajecten een hoger plaatsingspercentage hebben dan reguliere trajecten. Het is de vraag of de IRO-trajecten zoveel meer plaatsingen weten te realiseren dat de hogere kosten gecompenseerd worden. In dat geval zijn de kosten per plaatsing van IRO-trajecten hoger dan die van reguliere trajecten. Bij de kosten per plaatsing gaat het om de gemiddelde trajectenkosten per plaatsing. Voor de berekening nemen we de kosten van alle gestarte trajecten en delen deze door het aantal plaatsingen. We kijken hierbij alleen naar de directe kosten van de trajecten. Indirecte kosten, zoals de kosten van voorbereiding en beoordeling door UWV, blijven buiten beschouwing.

Als we in eerdere paragrafen over kosten spreken, gaat het steeds om de begrote kosten, dat wil zeggen de kosten die een re-integratiebedrijf in rekening mag brengen als een traject succesvol is. Als een traject niet resulteert in een plaatsing, kan een re-integratiebedrijf niet de totale begrote kosten factureren. Trajecten die niet tot plaatsing hebben geleid zijn dus goedkoper dan succesvolle trajecten. Bij de berekening van de kosten per plaatsing houden we rekening met de resultaatfinanciering.²⁶

Van de (nog) niet beëindigde trajecten is het resultaat (plaatsing of niet) niet bekend. Bij de inschatting van de kosten van deze trajecten gaan we er vanuit dat deze trajecten niet tot een plaatsing leiden. Met name voor de recentere trajecten leidt dit tot een vertekend beeld. Voor de vergelijking van de kosten per plaatsing maakt dit niet uit omdat de vertekening zowel bij IRO- als reguliere trajecten optreedt.

Tabel 3.10 geeft de kosten per plaatsing van de trajecten die in 2004 en het eerste kwartaal van 2005 zijn gestart. Al deze trajecten hebben meer dan twee jaar kunnen duren. Officieel zouden deze trajecten allemaal beëindigd moeten zijn.²⁷ Ter illustratie geven we een voorbeeld van de berekening van de kosten per plaatsing. De kosten per plaatsing van de IRO-trajecten voor

²⁶ Voor het berekenen van de kosten per plaatsing nemen we alleen de trajecten mee waarvan de prijs bekend is. Voor de niet-succesvolle IRO-trajecten nemen we de helft van de begrote prijs. Bij de niet-succesvolle reguliere trajecten nemen we in het geval van 'no cure no pay' alleen de kosten van het re-integratieplan mee en in het geval van 'no cure les pay' alleen de kosten van het re-integratieplan plus de helft van de begeleiding en de nazorg.

²⁷ Tabel 3.8 en tabel 3.9 lieten echter al zien dat veel trajecten langer dan twee jaar duren. Ongetwijfeld zal een deel van deze langlopende trajecten in de toekomst nog in een plaatsing resulteren. Dit betekent dat de gemiddelde kosten per plaatsing te zijner tijd nog zullen dalen. Dit geldt zowel voor IRO als voor reguliere trajecten.

WW'ers die in het derde kwartaal van 2004 zijn gestart, bedragen € 6.335 (zie tabel 3.10, eerste regel, derde kolom). Dit bedrag hebben we berekend door de kosten van alle in het derde kwartaal 2004 gestarte trajecten op te tellen en te delen door het aantal plaatsingen waartoe deze trajecten hebben geleid. De kosten per plaatsing van de reguliere trajecten die in dezelfde periode zijn gestart, bedragen € 5.855 (tweede regel, derde kolom). Aan de kostenverhouding IRO/regulier is te zien of de gestarte IRO-trajecten in een bepaald kwartaal kosteneffectiever geweest zijn dan de reguliere trajecten. De kosten per plaatsing van IRO-trajecten voor WW'ers die in het derde kwartaal 2004 zijn gestart, blijken een factor 1,1 hoger dan de kosten per plaatsing van reguliere trajecten uit dezelfde periode (derde regel, derde kolom). In dit cohort blijkt de IRO-regeling dus geen kostenvoordeel op te leveren.

Op basis van de voorlopige cijfers lijkt het erop dat de IRO-trajecten voor WW-cliënten per plaatsing iets duurder zijn dan de reguliere trajecten. Bij de trajecten voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten ligt dit precies omgekeerd. Daar zijn de kosten per plaatsing van IRO-trajecten een factor 0,7 juist lager dan die van reguliere trajecten.

Tabel 3.10 *Kosten per plaatsing op 1-4-2006 per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2005)*

WW	2004				2005
	I	II	III	IV	I
<i>IRO</i>					
Kosten per plaatsing	*	€ 5.720	€ 6.335	€ 6.870	€ 8.295
<i>Regulier</i>					
Kosten per plaatsing	€ 5.210	€ 5.870	€ 5.855	€ 6.540	€ 6.255
<i>IRO/regulier</i>					
IRO-effect kosten per plaatsing		1,0	1,1	1,1	1,3
AG					
<i>IRO</i>					
Kosten per plaatsing	*	€ 6.835	€ 6.705	€ 7.025	€ 9.285
<i>Regulier</i>					
Kosten per plaatsing	€ 9.100	€ 9.995	€ 9.895	€ 9.980	€ 11.160
<i>IRO/regulier</i>					
IRO-effect kosten per plaatsing		0,7	0,7	0,7	0,8

*Wanneer in een kwartaal minder dan 50 trajecten zijn gestart worden er geen kosten per plaatsing weergegeven.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

3.7 Samenvatting en conclusie

In dit hoofdstuk is ingegaan op het gebruik, de kosten en de resultaten van de IRO-regeling. Hieronder zijn de belangrijkste bevindingen puntsgewijs samengevat.

Aangevraagde en gestarte trajecten

- Tot en met maart 2007 zijn er 67.892 aanvragen voor een IRO traject ingediend. Daarvan zijn 66.455 trajecten gestart. UWV heeft slechts 2% van de aanvragen afgewezen. Dit betreffen officiële afwijzingen. In de praktijk kunnen aanvragen na overleg worden aangepast of ingetrokken.

Kenmerken van IRO-cliënten

- De IRO is relatief populairder onder cliënten met een WW-uitkering. Van alle gestarte IRO-trajecten is 62% (41.077) ingediend door werklozen. Bij reguliere trajecten is 53% van de aanvragen ingediend door werklozen.
- Cliënten met een IRO zijn ongeveer even oud als cliënten met een regulier traject. Hetzij dat werkloze IRO-cliënten gemiddeld iets ouder zijn.
- De belangstelling voor IRO-trajecten verschilt nauwelijks tussen mannen en vrouwen.
- Van de IRO-cliënten is 45% van de WW'ers en 35% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten hoog opgeleid.

Kosten van IRO-trajecten

- De prijs van een IRO-traject voor WW'ers bedraagt gemiddeld € 4.431 (exclusief BTW). Dit is een factor 1,3 hoger dan de gemiddelde prijs van een regulier traject voor WW'ers (€ 3.430). Voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten is de prijs van een IRO-traject gemiddeld € 4.730. Dit is een factor 1,1 duurder dan een regulier traject voor deze doelgroep (€ 4.320).
- In 2006 is de prijs van IRO-trajecten licht gedaald.

Beëindiging en plaatsing

- De beëindigingspercentages van IRO-trajecten liggen over de gehele linie lager dan die van reguliere trajecten.

- Het plaatsingspercentage (plaatsingen als percentage van het totaal aantal trajecten) van IRO-trajecten is hoger dan dat van reguliere trajecten. Bij de gedeeltelijk arbeidsgeschikten zijn de plaatsingspercentages bij de IRO-trajecten een factor 1,3 tot 1,8 hoger dan de plaatsingspercentages van reguliere trajecten. Onder WW cliënten leiden IRO-trajecten 1,1 tot 1,6 keer vaker dan de reguliere trajecten tot een plaatsing.

Kosten per plaatsing

- Een indicatie van de kosten per plaatsing krijgen we door de kosten van alle trajecten te delen door het aantal plaatsingen. Voor WW cliënten blijken de zo berekende plaatsingskosten voor IRO-trajecten iets hoger te liggen dan de zo berekende plaatsingskosten voor reguliere trajecten. Bij gedeeltelijk arbeidsgeschikten is het juist omgekeerd, hier zijn de kosten per plaatsing voor IRO-trajecten juist lager dan die van reguliere trajecten. Deze resultaten zijn voorlopig omdat nog niet alle trajecten in de onderzochte periode (1 januari 2004 tot en met 1 april 2005) zijn afgerond. Verder is nog geen rekening is gehouden met eventuele overige verschillen tussen reguliere en IRO-cliënten, bijvoorbeeld verschillen in motivatie of capaciteiten.

4 ERVARINGEN MET DE OPZET VAN DE IRO-REGELING

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft de evaluatie door belanghebbenden van de huidige opzet van de IRO-regeling. De evaluatie van de uitvoering komt in hoofdstuk 6 aan bod. Het gaat om de opvattingen en ervaringen van cliënten, re-integratiebedrijven en UWV-medewerkers, op basis van de cliëntenquête, UWV-enquête, interviews en topicmeeting. In de evaluatie komen de aspecten die in de *derde voortgangsrapportage IRO* als aandachtspunten zijn gepresenteerd expliciet aan de orde, als transparantie, regionale verschillen en doorlooptijden (zie bijlage 7)²⁸

4.2 Keuzevrijheid

Het meest onderscheidende van IRO ten opzichte van reguliere trajecten is de grote mate van keuzevrijheid voor cliënten. We hebben de IRO-clieñten gevraagd een aantal aspecten van keuzevrijheid met een rapportcijfer te waarderen. Tabel 4.1 geeft hiervan de resultaten.

Tabel 4.1 *Tevredenheid cliënten over keuzevrijheid IRO, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10*

	WW	AG
	(n Max=570)	(n Max=566)
Uw vrijheid om zelf een re-integratiebedrijf te kiezen	8,2	7,8

Bron: APE cliëntenquête IRO monitor 2007

Cliënten zijn erg tevreden over de vrijheid die de IRO biedt bij het kiezen van een re-integratiebedrijf. WW'ers zijn iets meer tevreden over de geboden keuzevrijheid dan gedeeltelijk arbeidsgeschikten. WW'ers waarderen dit aspect met een 8,2 en gedeeltelijk arbeidsgeschikten met een 7,8. Wajong'ers zijn het minst tevreden. Zij waarderen de vrijheid om zelf een re-integratiebedrijf te kiezen gemiddeld met ongeveer een 6,9 (zie bijlage 5, tabel B5.1).

²⁸ Aandachtspunten uit de vorige drie voortgangsrapportages waarvan is vastgesteld dat ze niet meer actueel zijn, komen niet terug in onderstaand overzicht.

4.3 Transparantie van de re-integratiemarkt

Uit paragraaf 4.2 blijkt dat cliënten de mogelijkheid om zelf een re-integratiebedrijf te kiezen zeer positief waarderen. Om de keuzevrijheid die de IRO biedt optimaal te kunnen benutten, hebben cliënten informatie nodig over re-integratiebedrijven die trajecten kunnen uitvoeren. Uit de eerdere voortgangsrapportages bleek echter dat de transparantie op de re-integratiemarkt niet optimaal is. Dit is geen specifiek aandachtspunt voor de IRO, maar deels ook van de re-integratiemarkt in het algemeen. In de slotbeschouwing bij deze paragraaf komen wij hier kort op terug. Eerst bespreken wij de ervaringen van cliënten en UWV'ers met de selectie van re-integratiebedrijven.

Tevredenheid cliënten

In de IRO-clieutenquête hebben we gevraagd een aantal aspecten van de transparantie met een rapportcijfer te waarderen (zie tabel 4.2). Deze aspecten gaan over de mogelijkheden van de cliënt om informatie te verkrijgen betreffende de re-integratiebedrijven die hij kon benaderen, de diensten van deze bedrijven, de kwaliteit en de invloed op de keuze wanneer de cliënt al een opleiding heeft gekozen. De scores voor de WW'ers op deze aspecten variëren van 5,3 tot en met 6,7 en zijn gemiddeld iets hoger dan de scores van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten op deze items, welke variëren van 5,1 tot en met 6,2. De scores liggen beduidend lager dan de waardering van de keuzevrijheid an sich (paragraaf 4.2). De mogelijkheden om informatie te krijgen over re-integratiebedrijven en de diensten van re-integratiebedrijven waarderen WW'ers met een 6,7 en gedeeltelijk arbeidsgeschikten met een 5,8. Ten opzichte van de derde voortgangsrapportage is de waardering voor deze aspecten van transparantie gelijk gebleven.

Tabel 4.2 *Tevredenheid cliënten over aspecten van transparantie, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10*

	WW	AG
	(n=570)	(n=566)
Uw mogelijkheden informatie te krijgen over welke re-integratiebedrijven u kon benaderen	6,7	5,8
Uw mogelijkheden informatie te krijgen over de diensten van re-integratiebedrijven	6,4	5,9
Uw mogelijkheden informatie te krijgen over de kwaliteit van re-integratiebedrijven	5,3	5,1
Uw invloed op de keuze voor een re-integratiebedrijf wanneer u al een opleiding had gekozen	5,7	6,2

Bron: APE cliëntenquête 2007

Ervaringen van cliënten

Hoewel cliënten de vrijheid om zelf een re-integratiebedrijf te kiezen waarderen, blijkt dat veel cliënten geen gebruik maken van de mogelijkheid om re-integratiebedrijven te vergelijken. 40 % van de WW'ers vergelijkt geen re-integratiebedrijven tegen 62% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Wa-jong'ers vergelijken het minst, ongeveer 80% van hen heeft geen bedrijven met elkaar vergeleken (zie bijlage 5, tabel B5 3).

Tabel 4.3 *Cliënten over het vergelijken van re-integratiebedrijven*

	WW	AG
	(n=568)	(n=563)
Cliënten die:		
re-integratiebedrijven hebben vergeleken	60%	38%
Te weten:		
2-4 bedrijven	82%	84%
5-10 bedrijven	16%	14%
>10 bedrijven	2%	2%
	100%	100%
geen re-integratiebedrijven hebben vergeleken	40%	62%
	100%	100%

Bron: APE cliëntenquête 2007

De betrokkenheid van het re-integratiebedrijf bij de persoonlijke situatie blijkt de belangrijkste overweging te zijn om voor een re-integratiebedrijf te kiezen (zie tabel 4.4). Andere belangrijke overwegingen zijn de specifieke deskundigheid en de inhoudelijke expertise van het re-integratiebedrijf. Dit waren ook de belangrijkste overwegingen bij de tweede en derde voortgangsevaluaties.

Tabel 4.4 Overwegingen cliënten bij keuze re-integratiebedrijf 1

	WW (n=570)	AG (n=566)
Ik heb het gevoel dat dit re-integratiebedrijf betrokken is bij mijn situatie	48%	46%
Ik heb vertrouwen in de inhoudelijke expertise van het re-integratiebedrijf	33%	25%
Het re-integratiebedrijf beschikt over specifieke deskundigheid die relevant is voor mijn situatie	29%	30%
De reistijd van mijn huis naar het re-integratiebedrijf is kort	20%	20%
Ervaringen en tips van anderen	13%	14%
Het re-integratiebedrijf behaalt betere resultaten dan andere re-integratiebedrijven (hoge plaatsingsperc./ tevredenheidsscores)	6%	7%
Anders	20%	23%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer overwegingen een rol kunnen spelen bij keuze voor een re-integratiebedrijf.

Bron: APE cliëntenquête 2007

Tabel 4.5 geeft aan langs welke weg cliënten uiteindelijk een re-integratiebedrijf hebben gevonden. UWV blijkt hierbij een belangrijke rol te spelen: eenderde van de cliënten kiest voor een re-integratiebedrijf dat is aangeraden door de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach van UWV. Andere belangrijke informatiebronnen zijn het internet en het eigen netwerk. Deze uitkomsten komen overeen met de uitkomsten van de derde voortgangsrapportage. Het komt weinig voor dat re-integratiebedrijven zelf cliënten benaderen (gemiddeld in 3-4% van de gevallen). Alleen bij de Wajong'ers ligt het percentage respondenten dat direct door het re-integratiebedrijf is benaderd wat hoger (10%). Deze groep maakt minder gebruik van internet en krantenadvertenties om een re-integratiebedrijf te vinden (zie bijlage 5, tabel B5 5).

Tabel 4.5 *Clënten over hoe zij een re-integratiebedrijf hebben gevonden*¹

	WW (n=570)	AO totaal (n=566)
Het re-integratiebedrijf werd mij aangeraden door de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach van UWV	28%	36%
Via internet	30%	16%
Via mijn eigen netwerk (familie, kennissen Of oude werkkring)	20%	18%
Via advertenties in de krant of bladen	10%	9%
Het re-integratiebedrijf werd mij aangeraden door de onafhankelijke arbeidsadviseur	7%	7%
Via de re-integratiemonitor van de Raad voor Werk en Inkomen ²	5%	2%
Het re-integratiebedrijf heeft mij benaderd	3%	4%
Via de website van Boaborea of Blik op werk	4%	3%
Het re-integratiebedrijf werd mij aangeraden door het scholingsinstituut waar ik in het kader van de IRO een opleiding volg	1%	1%
Anders	12%	20%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer overwegingen een rol kunnen spelen bij keuze voor een re-integratiebedrijf.
2. De re-integratiemonitor heet nu de keuzegids en is onder het auspiciën van de stichting 'Blik op werk'.

Bron: APE cliëntenquête 2007

In antwoord op de vraag of cliënten het moeilijk vonden een re-integratiebedrijf te vinden voor de begeleiding van het IRO-traject geeft ongeveer 42% van de WW'ers en 35% van de gedeeltelijk arbeidsgehandicapten aan dat zij dit (erg) makkelijk vonden. Ruim een kwart vindt het enigszins of erg moeilijk (zie tabel 4.6).

Tabel 4.6 *Cliënten over het vinden van een re-integratiebedrijf voor het uitvoeren van een IRO-traject*

	WW (n=558)	AG (n=553)
Erg moeilijk	13%	12%
Enigszins moeilijk	15%	14%
Neutraal	27%	29%
Makkelijk	31%	22%
Erg makkelijk	11%	13%
Onbekend	3%	10%
	100%	100%

Bron: APE cliëntenquête 2007

De cliënten die het enigszins of erg moeilijk vonden een re-integratiebedrijf te vinden, hebben we gevraagd waarom. Tabel 4.7 bevat de antwoorden op deze vraag.

Tabel 4.7. *Reden waarom cliënten het moeilijk vinden een re-integratiebedrijf te vinden¹*

	WW (n=152)	AG (n=143)
Ik vond het moeilijk de kwaliteit van het bedrijf te beoordelen	55%	45%
Ik vond het moeilijk te beoordelen of het bedrijf bij mij past	41%	48%
Ik vond het moeilijk een bedrijf te vinden dat gespecialiseerd is in mijn probleem	23%	35%
Mijn leeftijd maakt het moeilijk een bedrijf te vinden dat bij mij past	24%	16%
Er zijn weinig re-integratiebedrijven in de buurt van waar ik woon	12%	10%
Re-integratiebedrijven vinden de door mij gewenste scholing niet nodig	10%	12%
Re-integratiebedrijven vinden de kosten van mijn plan te hoog	5%	3%
Anders	13%	20%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer antwoorden mogelijk waren.

Bron: APE cliëntenquête 2007

De helft geeft aan dat zij het moeilijk vonden de kwaliteit van het bedrijf te beoordelen. Andere belangrijke redenen zijn dat cliënten het moeilijk vinden om te beoordelen of het bedrijf bij ze past en om een bedrijf te vinden dat gespecialiseerd is in het probleem van de cliënt. Dit waren ook de belangrijkste redenen in de derde voortgangsevaluatie.

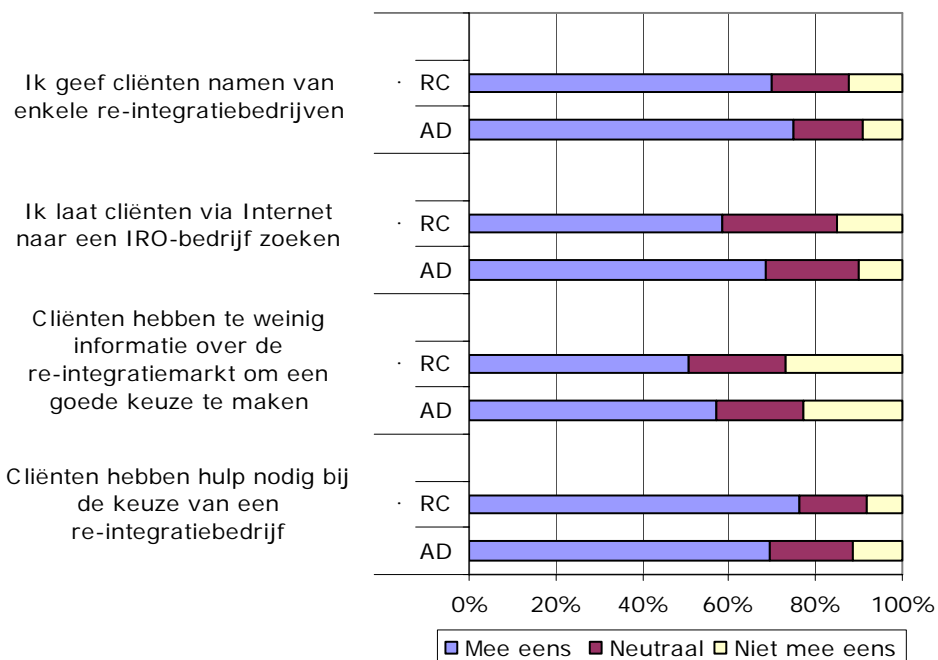
Tussen de verschillende groepen gedeeltelijk arbeidsgeschikten zijn er verschillen in redenen waarom ze het moeilijk vinden een re-integratiebedrijf te vinden om hun re-integratieplan uit te voeren (zie bijlage 5, tabel B5.7). De herbeoordeelden waarvan de uitkering verlaagd of beëindigd is noemen relatief vaak dat ze het moeilijk vinden de kwaliteit van re-integratiebedrijven te beoordelen en om een bedrijf te vinden dat bij ze past. Daarnaast geven zij ten opzichte van de andere gedeeltelijk arbeidsgeschikten relatief vaak aan dat het moeilijk is een re-integratiebedrijf te vinden omdat de re-integratiebedrijven de gewenste scholing niet nodig vinden. De Wajong'ers vinden het vooral moeilijk om een bedrijf te vinden dat gespecialiseerd is in hun probleem.

Ervaringen van UWV'ers

Ook UWV'ers hebben we een aantal vragen voorgelegd over hun rol bij de selectie van een re-integratiebedrijf door cliënten. Uit de enquête onder UWV'ers blijkt met betrekking tot de keuze voor een re-integratiebedrijf dat het leeuwendeel van de respondenten vindt dat cliënten hulp nodig hebben bij het kiezen van een re-integratiebedrijf (zie figuur 4.1). Ruim 70% van de respondenten geeft cliënten de namen van enkele re-integratiebedrijven. Slechts 10-15% doet dat niet. UWV-beleid op dit punt is dat er geen expliciete suggesties voor re-integratiebedrijven worden gedaan.

Ook in de interviews en de topicmeeting is naar voren gebracht dat UWV'ers cliënten naar één of enkele re-integratiebedrijven verwijzen. Zij doen dit vooral wanneer cliënten zelf niet weten welk re-integratiebedrijf voor hen geschikt zou kunnen zijn.

Figuur 4.1 UWV'ers over de keuze voor een re-integratiebedrijf voor het uitvoeren van een IRO-traject

Bron: APE UWV-enquête 2007

De UWV'ers die aangeven dat ze cliënten namen geven van enkele re-integratiebedrijven hebben we gevraagd op basis van welke overwegingen ze de bedrijven aanbevelen. Ervaringen van collega's en cliënten zijn de belangrijkste. Plaatsingsresultaten komen op de derde plaats.

Tabel 4.8 Overwegingen bij namen van re-integratiebedrijven geven ¹

	Re-integratiecoach	Arbeidsdeskundige
Ervaring van collega's	48%	38%
Ervaring van cliënten	44%	36%
Plaatsingsresultaten	28%	17%
Op gevoel	3%	2%
Blik op Werk Keuzegids (voorheen RWI-reïntegratiemonitor)	2%	2%
Eigen ervaring	0%	1%
Anders	8%	13%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer antwoorden mogelijk waren.

Bron: APE UWV-enquête 2007

Ervaringen van medewerkers van re-integratiebedrijven

De geïnterviewde re-integratiebedrijven geven aan dat cliënten vooral via doorverwijzing van UWV bij hun terecht komen. Goede banden met UWV leidden tot meer doorverwijzingen. De laatste tijd wordt reclame belangrijker voor de bedrijven, het populairste medium is de eigen website.

Slotbeschouwing

Net als in de *Tweede en Derde voortgangsrapportage IRO* is naar voren gebracht dat de transparantie van de IRO-markt niet optimaal is. Met name het inzicht in de kwaliteit van dienstverlening door de re-integratiebedrijven kan beter.

Voor een deel is dit een specifiek probleem van de IRO. Sinds de introductie van de IRO is het aantal door UWV toegelaten re-integratiebedrijven toegenomen naar ruim 2.100 bedrijven. Van veel van deze nieuwe re-integratiebedrijven is de staat van dienst nog niet bekend. Bovendien kan gebrekkige transparantie de keuzevrijheid in het kader van de IRO negatief beïnvloeden, omdat de cliënt dan niet van alle bedrijven informatie heeft om zijn keuze op te baseren. Om de transparantie op de re-integratiemarkt te bevorderen werken diverse partijen²⁹ samen in de stichting Blik op Werk. Blik op Werk wil de vragers (cliënten, UWV, sociale diensten, werkgevers) een goed beeld geven van de kwaliteit van de aangeboden re-integratiediensten. Hiertoe heeft de stichting een aantal instrumenten ontwikkeld zoals het Blik op Werk borea Keurmerk en de Blik op Werk Keuzegids met een compleet overzicht van re-integratiebedrijven en arbodiensten. In de keuzegids die najaar 2007 uitkomt, zullen de tevredenheidscijfers van ongeveer 600 bedrijven opgenomen zijn. Mogelijk neemt de transparantie voor de cliënt hierdoor toe.

Om een beeld te krijgen van gecontracteerde re-integratiebedrijven heeft UWV voor de bedrijven die alleen IRO contracten hebben een auditing systeem opgezet. UWV toetst bij deze audits of de re-integratiebedrijven voldoen aan de eisen uit het beoordelingskader. Deze beoordeling kent zowel een inhoudelijke kant als een formele kant. De formele criteria omvatten onder andere: een recente KvK inschrijving of indien dat niet mogelijk is een inschrijving in een

²⁹ Werknemersorganisaties, Werkgeversorganisaties, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), Landelijke Cliëntenraad (LCR), Brancheorganisatie Re-integratiebedrijven en Arbodiensten (Boaborea), Raad voor Werk en Inkomen (RWI) hebben een convenant ondertekend met als doelstelling het bevorderen van de transparantie van de re-integratiemarkt. In dit kader zullen deze organisaties gaan participeren in een stichting waarin diverse instrumenten ter bevordering van de transparantie van de re-integratiemarkt worden ondergebracht. Een van deze instrumenten is de Blik op Werk Keuzegids (voorheen Re-integratiemonitor).

voor de beroepsgroep algemeen erkend beroepsregister, de helft van het personeel moet minimaal een HBO-opleiding of anders een aantal jaren werkervaring in de re-integratie, het re-integratiebedrijf mag niet in staat van faillissement verkeren en er moet een privacy en klachtenreglement zijn. De inhoudelijke criteria zijn minder eenduidig. Een aantal onderwerpen worden tijdens de audit vaak besproken. Lage plaatsingscijfers zijn bijvoorbeeld een onderwerp om verder uit te diepen in een auditgesprek en eventueel een reden om niet verder te gaan met een re-integratiebedrijf. De audits hebben in een klein aantal gevallen geleid dat UWV overeenkomsten met bedrijven heeft opgezegd. Volgens de geïnterviewde contractdeskundigen worden de rapportages die uit deze audits voortkomen voorlopig alleen intern gebruikt. Op sommige UWV-vestigingen kunnen re-integratiecoaches en arbeidsdeskundigen de rapporten digitaal raadplegen, op andere vestigingen moeten ze, wanneer zij geïnteresseerd zijn, op eigen initiatief de contractdeskundigen benaderen. In geen enkel geval is de uitkomst van de audit inzichtelijk voor cliënten.

De gebrekkige transparantie is niet alleen een probleem voor IRO-trajecten maar ook voor de reguliere trajecten. Bij de laatste loopt UWV tegen problemen aan omdat zij soms onvoldoende zicht hebben op de geleverde kwaliteit. Voor de leveranciers van reguliere trajecten heeft UWV een benchmark opgezet om re-integratiebedrijven te vergelijken. UWV is bezig dat ook voor de aanbieders van IRO-trajecten te doen.

4.4 Financiering van scholing

Net als cliënten en UWV-medewerkers hebben de geraadpleegde re-integratiebedrijven waardering voor de IRO-regeling, met name omdat de IRO hen de mogelijkheid biedt beter in te spelen op de individuele behoefte van cliënten.

Scholing

In de vorige voortgangsrapportage gaven re-integratiebedrijven aan terughoudend te zijn met de inzet van scholing vanwege het feit dat ze dit moesten voorfinancieren. Nu met de komst van de scholingsmakelaar de kosten van scholing los zijn komen te staan van het IRO-budget speelt dit probleem niet meer. De meeste geïnterviewde re-integratiebedrijven geven aan blij te zijn dat zij niet meer verantwoordelijk zijn voor de kosten van scholing. Een aantal van de geïnterviewde re-integratiebedrijven heeft nog wel het een en ander op te merken op de uitvoering. Toen scholing nog onder de verantwoordelijkheid van het re-integratiebedrijf viel kon dit ingezet worden op het moment dat besloten was dat dit wenselijk was. Nu moet een cliënt eerst toestemming krijgen van zowel de scholingsmakelaar als UWV, wat soms veel vertraging oplevert. Ook wijzen sommige re-integratiebedrijven erop dat de voorlichtings-

functie van de scholingsmakelaar niet altijd van de grond komt. In sommige gevallen wordt het advies zelfs door de scholingsmakelaar ingewonnen bij het re-integratiebedrijf.

Voorfinanciering

Klachten over de voorfinanciering zoals die in de *Derde voortgangsrapportage IRO* werden opgetekend, zijn deze keer niet of nauwelijks vernomen. De re-integratie bedrijven oordelen nu een stuk positiever over de snelheid waarmee betalingen worden uitgevoerd. Toch komt het nog steeds voor dat de goedkeuring van het re-integratieplan te laat komt waardoor er problemen met de voorfinanciering ontstaan.

4.5 Samenvatting en conclusie

In dit hoofdstuk zijn diverse ervaringen met en opvattingen over de vormgeving van de IRO-regeling besproken. Het betreft ervaringen en opvattingen van re-integratiebedrijven, UWV-medewerkers en/of cliëntenorganisaties. Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van de informatie uit UWV-enquête en de cliënt-enquête.

Met betrekking tot de vormgeving van de IRO-regeling komen drie punten naar voren:

- Cliënten waarderen de keuzevrijheid die de IRO hen biedt, maar relatief weinig cliënten maken gebruik van de mogelijkheid om re-integratiebedrijven onderling te vergelijken voordat ze hun keuze maken. Veel cliënten, ongeveer een derde, kiezen een re-integratiebedrijf mede op aanraden van hun re-integratiecoach of arbeidsdeskundige. Ruim een kwart vindt de keus voor een bedrijf moeilijk.
- Om de keuzemogelijkheden goed te kunnen benutten moet de re-integratiemarkt transparant zijn. Dat is volgens cliënten en UWV'ers nog niet het geval. Cliënten vinden het moeilijk de kwaliteit van re-integratiebedrijven te beoordelen, soms omdat zij kennelijk de beschikbare kwaliteitsinformatie niet weten te vinden. In de praktijk blijken de arbeidsdeskundige en de re-integratiecoach een belangrijke rol bij de keuze van het re-integratiebedrijf te spelen.
- Re-integratiebedrijven blijken redelijk tevreden met de financieringssysteem. Zij oordelen positief dat voorfinanciering van scholing niet langer nodig is omdat scholing apart wordt gefinancierd. Enkele Re-integratiebedrijven merken op dat na de introductie van de scholingsmakelaar de inzet van scholing minder flexibel is geworden.

5 ERVARINGEN MET DE UITVOERING

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat de resultaten van de procesevaluatie met betrekking tot de uitvoering. Net als in hoofdstuk 4 vormen de aandachtspunten die in de *Derde voortgangsrapportage IRO* zijn opgenomen het uitgangspunt. Het hoofdstuk belicht de opvattingen en ervaringen van cliënten, re-integratiebedrijven en UWV-medewerkers, op basis van de cliëntenquête, UWV-enquête, interviews en expertmeeting.

We bespreken de aandachtspunten per uitvoeringsfase:

Fase 1: Oriëntatie en aanmelding

Fase 2: Opstellen re-integratieplan & aanvraag IRO

Fase 3: Beoordeling aanvraag en overeenkomst

Fase 4-5: Start en uitvoering van het traject

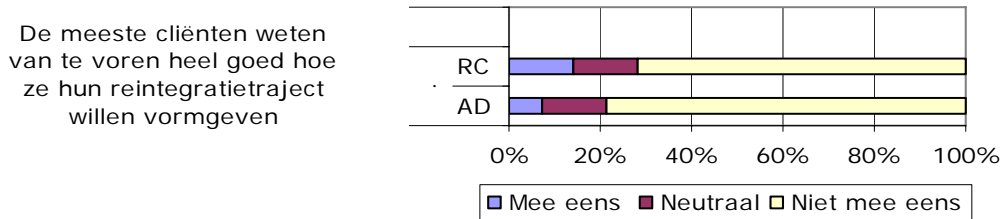
Fase 6: Beëindiging van het traject

5.2 Fase 1: Oriëntatie en aanmelding

Discrepantie beoogde doelgroep en IRO-cliënten

Uit de voorgaande rapportages bleek dat de vertegenwoordigers van UWV, re-integratiebedrijven en cliëntenorganisaties vinden dat er een discrepantie bestaat tussen de oorspronkelijk beoogde doelgroep van de IRO-regeling en de cliënten die nu gebruik maken van de regeling. De oorspronkelijk beoogde doelgroep zou volgens de respondenten bestaan uit zelfredzame cliënten die in staat zijn de regie te voeren over hun eigen re-integratie. Ook uit de voorliggende monitor blijkt dat UWV'ers vinden dat IRO-cliënten niet allemaal even goed de regie over hun traject kunnen voeren. Figuur 5.1 bevat de antwoorden van UWV'ers op de stelling dat IRO-cliënten van te voren goed weten hoe ze hun re-integratietraject willen vormgeven: 70-80% van de UWV'ers is het niet met de stelling eens.

Figuur 5.1 UWV'ers over stelling 'De meeste cliënten weten van te voren heel goed hoe ze hun re-integratietraject willen vormgeven'

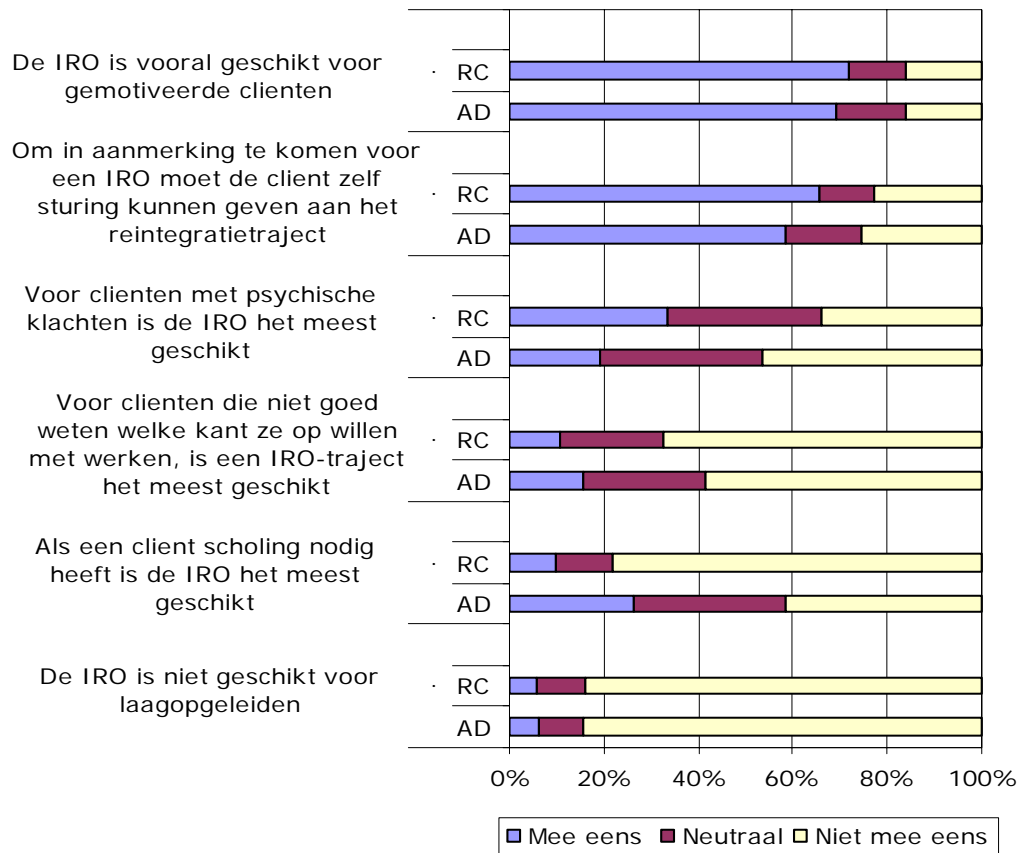
Bron: APE UWV-enquête 2007

Uit de enquête met UWV'ers van deze vierde monitor blijkt dat UWV'ers de IRO geschikt vinden voor gemotiveerde cliënten die zelf in staat zijn een re-integratieplan op te stellen. De behoefte aan scholing en het opleidingsniveau blijken nauwelijks een rol te spelen bij het toewijzen van de IRO (zie figuur 5.2). In de eerste twee voortgangsrapportages zijn in interviews met UWV'ers het opleidingsniveau van cliënten, behoefte aan scholing, een grote afstand tot de arbeidsmarkt, motivatie en het in staat zijn om zelf een re-integratieplan op te stellen genoemd als mogelijke factoren.

UWV heeft geen scherp omlijnende criteria om te bepalen of cliënten al dan niet tot de IRO-doelgroep behoren. In de praktijk wordt een IRO ingezet wanneer UWV vindt dat er een individueel traject nodig is voor de re-integratie van de cliënt. Het feit dat de cliënt ondersteuning nodig heeft bij de regievoering van zijn het traject is volgens hen geen belemmering om hen aan een IRO-traject te laten beginnen. Wajong'ers hebben vaak ondersteuning nodig bij deze regievoering. In interviews geven respondenten van re-integratiebedrijven aan dat zij het belangrijker vinden dat cliënten de mogelijkheid krijgen in overleg met het re-integratiebedrijf zelf hun traject samen te stellen en daarin persoonlijke begeleiding op te nemen dan dat cliënten de regie over hun eigen traject kunnen nemen.

Bij re-integratiebedrijven bestaan veel uiteenlopende meningen over de geschiktheid van de IRO voor hogeropgeleiden. Aan de ene kant staat de visie (met de meeste aanhangers) dat IRO-trajecten juist (of ook) geschikt zijn voor hogeropgeleiden. Hogeropgeleiden worden gezien als mensen die beter in staat zijn om hun eigen plan te trekken en zelfstandig hun keus voor een re-integratiebedrijf te maken. Andere vinden dat de IRO-trajecten minder geschikt is voor hogeropgeleiden. Binnen deze groep bestaan volgens hen meer mensen die eigenlijk geen traject nodig hebben om werk te vinden, maar toch een uitgebreid IRO-traject krijgen/willen. Sommigen vinden hoger opgeleide cliënten moeilijk omdat zij niet makkelijk zijn af te brengen van de in ogen niet realistische plannen.

Figuur 5.2 *UWV'ers over wanneer cliënten in aanmerking komen voor een IRO*

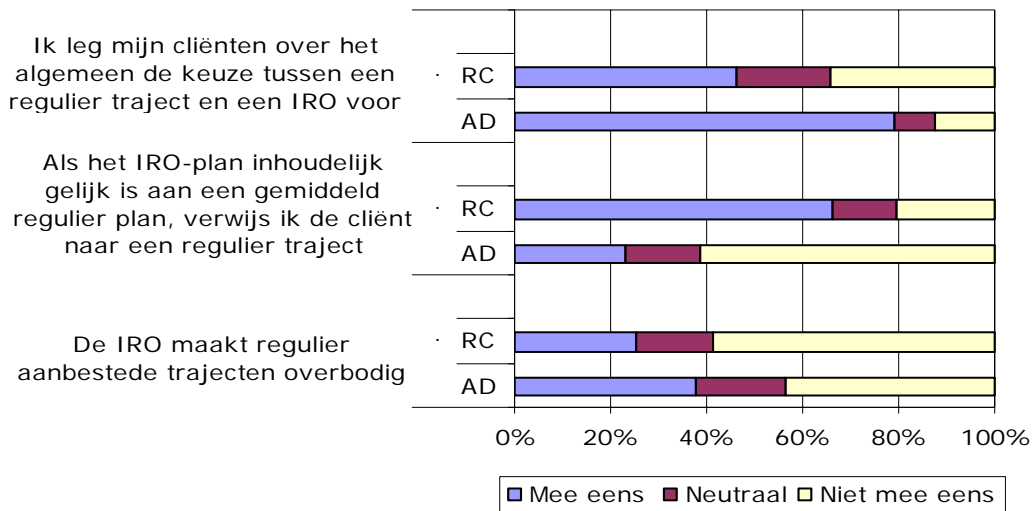

Bron: APE UWV-enquête 2007

Voorlichting over de IRO-regeling

Uit de voorgaande rapportages bleek dat UWV'ers de cliënt niet altijd keuze tussen een IRO-traject en een regulier traject voorleggen. Voor de onderhavige voortgangsrapportage hebben we UWV'ers opnieuw gevraagd hoe zij daarmee omgaan (zie Figuur 5.3). Arbeidsdeskundigen blijken WW'ers vaker te wijzen op de keuze tussen een regulier traject en een IRO dan dat re-integratiecoaches dit bij gedeeltelijk arbeidsgehandicapten doen. Bovendien zijn re-integratiecoaches eerder geneigd cliënten door te verwijzen naar een regulier traject als zij menen dat de voorgestelde IRO zich inhoudelijk weinig onderscheidt van een regulier traject. Dit bevestigt de resultaten van de derde voortgangsevaluatie.

Figuur 5.3 UWV'ers over alternatieven voor een IRO-traject

Bron: APE UWV-enquête 2007

Cliëntenorganisaties zijn van mening dat de cliënt zelf moet kunnen bepalen of hij een IRO-traject wil of niet. Het is volgens cliëntenorganisaties niet aan arbeidsdeskundigen en re-integratiecoaches om een 'preselectie' te maken. Cliëntenvertegenwoordigers hebben bovendien de indruk dat UWV-medewerkers vooral mondige, als 'lastig' ervaren cliënten voor een IRO naar re-integratiebedrijven doorverwijzen.

Bekendheid met de IRO

In de cliëntenquête zijn vragen opgenomen over de bekendheid met de IRO. Hieruit blijkt dat driekwart van de WW'ers en ruim de helft van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten de IRO kennen via UWV of het CWI (zie tabel 5.1).³⁰ Ook de media, re-integratiebedrijven (vooral bij gedeeltelijk arbeidsgeschikten) en kennissen en familie stellen de cliënten vaak op de hoogte van de IRO. Deze uitkomsten komen overeen met de uitkomsten in de *Derde voortgangsrapportage IRO*.

Bij Wajong'ers loopt de kennismaking vaak via een re-integratiebedrijf. Internet en de media spelen in deze groep een beperkte rol (zie bijlage 5, tabel B5.8).

³⁰ Het betreft cliënten die een IRO hebben aangevraagd in de periode 1 januari 2004–1 april 2007.

Tabel 5.1 Kennismaking met IRO ¹

De cliënt heeft informatie ontvangen van/via...	WW (n=570)	AG (n=566)
de arbeidsdeskundige of de re-integratiecoach van UWV	43%	52%
het CWI	33%	8%
de media	14%	13%
kennissen of familie	10%	9%
een re-integratiebedrijf	6%	14%
de UWV-website	8%	6%
de website van een re-integratiebedrijf	3%	3%
de (onafhankelijke) arbeidsadviseur	2%	2%
school, opleidingsinstituut	1%	2%
een bedrijf	1%	1%
de re-integratietelefoon	1%	1%
anders	8%	13%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer antwoorden mogelijk zijn.

Bron: APE cliëntenquête IRO 2007

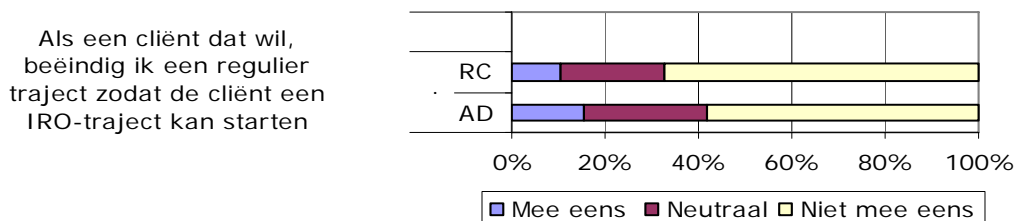
Hoog verwachtingspatroon cliënten

Re-integratiebedrijven hebben soms te maken met cliënten wiens wensen on-realistisch zijn. In de interviews kwamen drie gebruikte oplossingen naar voren om het toch samen eens te worden. Ten eerste, mensen via een test tot inzicht laten komen. Een voorbeeld hiervan is een cliënt die het beroep van makelaar ambieerde. Volgens het re-integratiebedrijf had deze cliënt daar niet de capaciteiten voor. Na het testen bleek hij een laag VMBO- niveau te hebben. Met de uitslag wist het re-integratiebedrijf de cliënt alsnog te overtuigen dat zijn ambities niet reëel waren. Een tweede methode is om met de cliënt af te spreken dat ze voor een bepaalde periode de plannen van de cliënt gaan uitvoeren. Wanneer dit binnen deze afgesproken periode geen succes heeft spreken ze af de tactiek van het re-integratiebedrijf te volgen. De laatste tactiek is het omgekeerde van de tweede tactiek: eerst wordt het idee van het re-integratiebedrijf uitprobeert wanneer dit niet werkt wordt alsnog het idee van de cliënt gevolgd.

Reguliere trajecten worden (nog steeds) stopgezet voor IRO

In de voorgaande voortgangsrapportage constateerden we dat uitvoerders van UWV wel eens reguliere trajecten stopzetten zodat cliënten kunnen overstappen op een IRO-traject. UWV-beleid is dat cliënten die in een regulier traject zitten, eerst dat traject moeten afmaken. Alleen indien dit, na afronding van het traject, niet tot duurzame werkhervatting heeft geleid, kunnen zij alsnog een IRO aanvragen. In de enquête onder uitvoerders van UWV hebben we re-integratiecoaches en arbeidsdeskundigen hier een stelling over voorgelegd (zie figuur 5.4). 11% van de re-integratiecoaches en 16% van de arbeidsdeskundigen is bereid een regulier traject stop te zetten voor een IRO. Verreweg de meeste UWV'ers volgen UWV-beleid op dit punt. In de praktijk komen re-integratiebedrijven sporadisch zulke gevallen tegen.

Figuur 5.4 *UWV'ers over stelling 'Als een cliënt dat wil, beëindig ik een regulier traject zodat de cliënt een IRO-traject kan starten'*

Bron: APE UWV-enquête 2007

5.3 Fase 2: Opstellen re-integratieplan & aanvraag IRO

Cliënten betrokken bij opstellen re-integratieplan

Een van de verschillen tussen een IRO en reguliere trajecten is dat een cliënt meer invloed kan uitoefenen op de inhoud van het re-integratieplan. In het navolgende komen twee vragen aan bod: hoeveel invloed hebben cliënten in de praktijk en hoe waarderen cliënten hun invloed?

Tabel 5.2 *Opstellen re-integratieplan*

	WW	AG
	(n=569)	(n=562)
Ik heb het plan samen met het re-integratiebedrijf opgesteld	59%	56%
Het plan is grotendeels door het re-integratiebedrijf opgesteld	23%	27%
Ik heb het plan grotendeels zelf opgesteld	9%	8%
Ik heb het plan samen met UWV opgesteld	4%	3%
Het plan is grotendeels door UWV opgesteld	2%	3%
Anders	3%	3%
Totaal	100%	100%

Bron: APE cliëntenquête IRO 2007

Uit tabel 5.2 blijkt dat weinig cliënten hun re-integratieplan helemaal zelf schrijven (8 tot 9%). De meeste cliënten schrijven hun plan samen met het re-integratiebedrijf (59% van de WW'ers en 56% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten). In 23% van de WW-gevallen en 27% van de gedeeltelijk arbeidsgehandicapten is het plan geheel door het re-integratiebedrijf geschreven (dat wil overigens niet zeggen dat de cliënt geen invloed heeft gehad op de inhoud daarvan, bijvoorbeeld door in de intake duidelijk aan te geven wat zijn of haar wensen zijn). Ten opzichte van de *Derde voortgangsrapportage IRO* is de betrokkenheid van cliënten bij het opstellen van het re-integratieplan gelijk gebleven. Ook het aantal cliënten dat het plan zelf opstelt, is ongeveer gelijk gebleven.

Onder Wajong'ers is het percentage dat het plan op stelt samen met het re-integratiebedrijf relatief laag (48%). Bij deze groep is UWV vaker betrokken bij het opstellen van het re-integratieplan (11% samen met of door UWV opgesteld) (zie bijlage 5, tabel B5.9).

Tabel 5.3 geeft aan hoe cliënten de keuzevrijheid met betrekking tot het opstellen van het re-integratieplan waarderen. WW'ers beoordelen de invloed op de samenstelling van het re-integratieplan met gemiddeld een 7,0 en gedeeltelijk arbeidsgeschikten met een 6,8. De invloed op de hoeveelheid en het soort scholing, evenals de invloed op de keuze van de scholingsinstelling, waarderen cliënten met een voldoende. Ten opzichte van de vorige enquête (2006) is de waardering van WW'ers voor de invloed op de hoeveelheid en het

soort scholing licht gedaald (0,3 procentpunt). Van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten zijn de Wajong'ers het minst tevreden over de keuzevrijheid bij het samenstellen van het IRO-plan. Alle drie de aspecten waarderen zij ongeveer een halve punt lager dan de gedeeltelijk arbeidsgeschikten gemiddeld (zie bijlage 5, tabel B5.10).

Tabel 5.3 *Tevredenheid cliënten over keuzevrijheid samenstellen IRO-plan, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10*

	WW	AG
	(n Max=570)	(n Max=566)
Uw invloed op de inhoud van het re-integratieplan (soort activiteiten, duur van het traject, etc.)	7,0	6,8
Uw invloed op de hoeveelheid en het soort scholing in het trajectplan	5,9	6,1
Uw invloed op de keuze voor een scholings- of opleidingsinstelling*	5,9	6,2

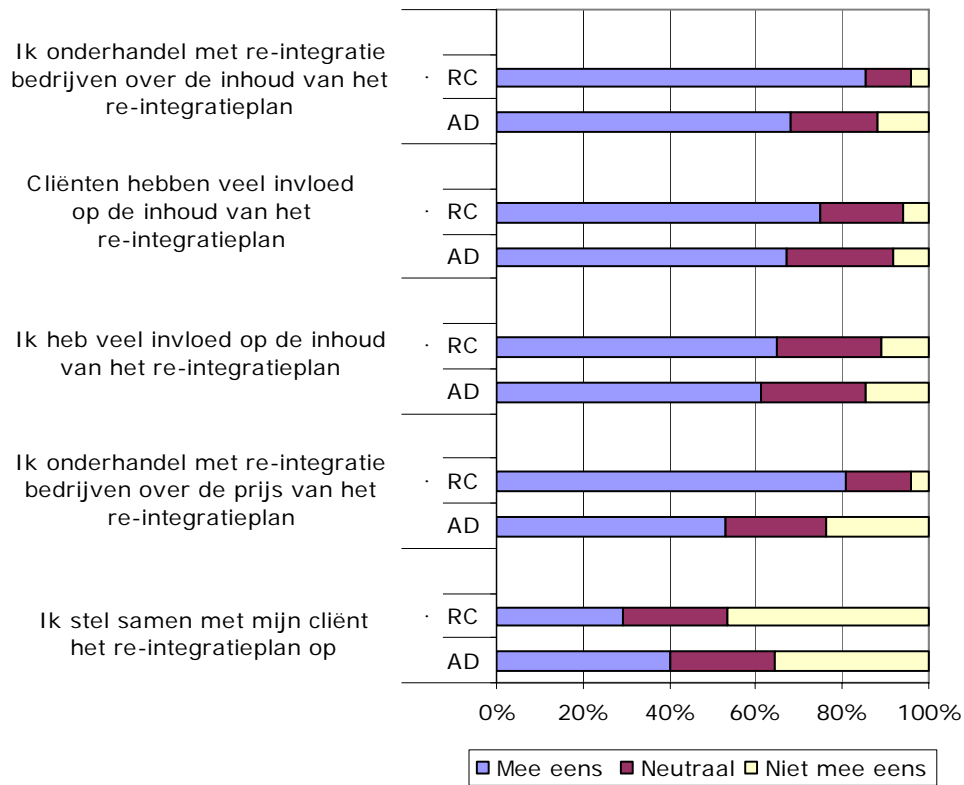
1. Niet alle items in de tabel zijn op elke cliënt van toepassing, hierdoor is het aantal, dat een cijfer hebben gegeven niet voor elk item gelijk.

* = items die door meer dan 30% van de respondenten als niet van toepassing zijn aangemerkt.

Bron: APE cliëntenquête IRO III

Ook UWV'ers hebben we een aantal stellingen voorgelegd over de totstandkoming van het re-integratieplan (zie figuur 5.5). Volgens de respondenten hebben cliënten veel invloed op de totstandkoming van het re-integratieplan. Daarnaast hebben de re-integratiecoaches en arbeidsdeskundigen naar eigen zeggen ook zelf veel invloed op de inhoud van het re-integratieplan. Een kwart tot een derde van de UWV'ers zegt samen met de cliënt het plan op te stellen. Daarnaast oefenen UWV'ers ook invloed op het plan uit door met re-integratiebedrijven te onderhandelen over de inhoud en de prijs van het traject. Voor re-integratiecoaches geldt dit sterker dan voor arbeidsdeskundigen.

Figuur 5.5 *UWV'ers over het opstellen van het IRO-plan*

Bron: APE UWV-enquête 2007

5.4 Fase 3: Beoordeling aanvraag en overeenkomst

Doorlooptijden, toekenning en overeenkomst

In de voorgaande rapportages gaven re-integratiebedrijven aan dat het tijdsverloop tussen het indienen van het plaatsingplan en het retour komen van de overeenkomst wel eens lang duurde. UWV onderkende dit probleem kennelijk met succes. In de interviews die we voor de *Vierde voortgangsrapportage IRO* met re-integratiebedrijven hebben gedaan geven de re-integratiebedrijven aan dat de doorlooptijden het laatste jaar verkort zijn. Veel re-integratiebedrijven noemen als reden hiervoor dat het makkelijker is om contact op te nemen met re-integratiecoaches en arbeidsdeskundigen van UWV. Enkele re-integratiebedrijven zijn nog steeds niet tevreden over de doorlooptijden en de bereikbaarheid. Meestal komt er tijdig een informeel akkoord zeker als een re-integratiebedrijf contact goed contact heeft met de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach. Het kan soms nog een tijd duren voordat de overeenkomst formeel helemaal rond is. In het laatste geval kunnen de eerste facturen ook pas

laat verzonden worden. Mogelijk brengt het per 1 februari 2007 ingevoerde mantelcontract nog verdere verbetering. UWV en re-integratiebedrijven sluiten niet meer per cliënt een overeenkomst. Hierdoor hoeven minder formulieren heen en weer gestuurd te worden naar en van de cliënt.

Uit de cliëntenquête blijkt dat cliënten de doorlooptijden als voldoende waarderen (zie tabel 5.4). Ten opzichte van de *Derde voortgangsrapportage IRO* is de waardering van de cliënten voor de snelheid waarmee UWV het plan beoordeelt zelfs iets hoger (plus 0,2 procentpunt bij zowel WW'ers als gedeeltelijk arbeidsgeschikten). De vraag hierbij blijft of mensen precies op de hoogte zijn van de officiële goedkeuring van hun plan. Veel re-integratiebedrijven starten al met een traject bij een informele toezegging.

Tabel 5.4 *Tevredenheid over snelheid beoordeling plan*

	WW	AG
	(n Max=570)	(n Max=566)
De snelheid waarmee UWV uw re-integratieplan heeft beoordeeld	7,0	6,4

Bron: APE cliëntenquête IRO 2007

Verschillen in beoordeling IRO-aanvragen

Veel re-integratiebedrijven en ook uitvoerders van UWV vinden dat er grote verschillen bestaan in de beoordeling van IRO-aanvragen. Het gaat om verschillen in:

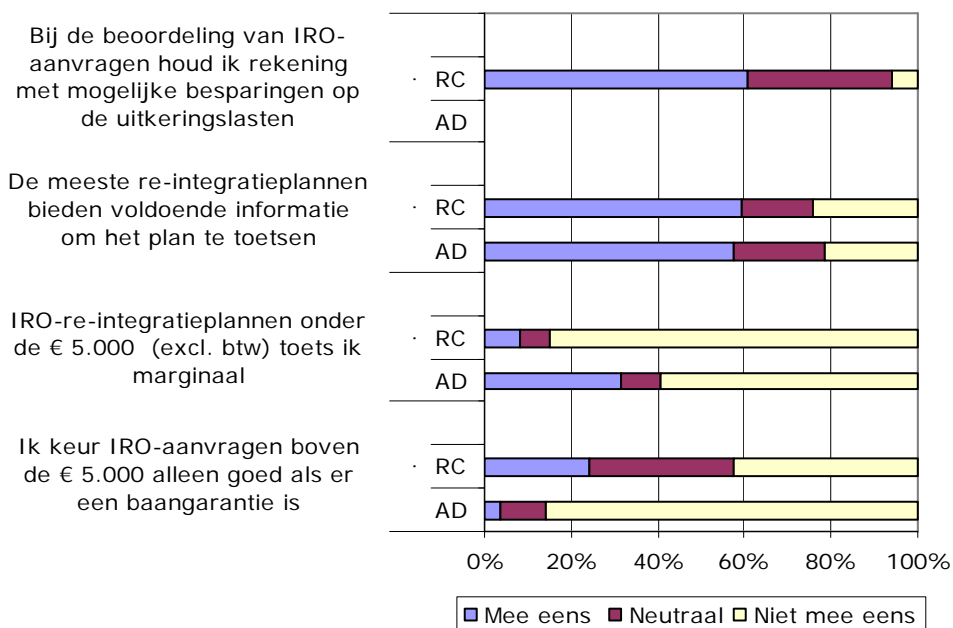
- Marginale toetsing bij trajecten onder de € 5.000
De ene arbeidsdeskundige of re-integratiecoach toetst ook trajectenplannen onder de € 5.000 inhoudelijk door het nut en noodzaak van afzonderlijke producten af te wegen, terwijl een andere veel minder uitgebreid naar een plan onder de € 5.000 kijkt. Volgens sommige re-integratiebedrijven kan de beoordeling van trajecten tussen en binnen UWV-regio's verschillen. De IRO-regeling voorziet in een 'marginale toetsing' van re-integratieplannen door UWV, tenzij de prijs boven de € 5.000 (excl. btw) ligt. Een marginale toets houdt in dat de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach toetst of de inhoud van het plan plausibel is en of de ingezette dienstverlening in redelijke verhouding staat tot de prijs. Bij marginaal toetsen beoordeelt UWV niet uitvoerig de noodzaak tot het inzetten van instrumenten. Figuur 5.6 geeft de antwoorden van UWV'ers op een aantal stellingen over

het toetsen van IRO-plannen. 59% van de arbeidsdeskundigen en zelfs 85% van de re-integratiecoaches geeft aan in praktijk het niet te laten bij een marginale toetsing. Ook bij trajecten onder de € 5.000 blijven de meeste UWV'ers meer dan marginaal te toetsen. Zij beoordelen daarbij de noodzaak van de inzet van de in het plan voorgestelde instrumenten. De meerderheid van de re-integratiecoaches en arbeidsdeskundigen toest re-integratieplannen dus uitgebreider dan de IRO regeling vereist.

- Toekenning bij trajecten boven de € 5.000.

De ene arbeidsdeskundige of re-integratiecoach kent veel makkelijker een traject boven € 5.000 toe dan de ander. Sommige beoordelen een plan met dure scholing alleen positief als er een baangarantie is (zie figuur 5.6). Uit figuur 5.6 blijkt dat arbeidsdeskundigen zich soepeler opstellen dan re-integratiecoaches in de beoordeling van aanvragen voor trajecten duurder van € 5.000. Van de laatste groep keurt 24% deze aanvragen alleen goed wanneer sprake is van een baangarantie, terwijl dat bij arbeidsdeskundigen slechts 4% is.

Figuur 5.6 *UWV'ers over het toetsen van de aanvraag*

Bron: APE UWV-enquête 2007

Volgens de re-integratiebedrijven en cliënten is er in praktijk variatie in de uitvoering. Vaak heeft dit te maken met verschillen in de taakopvatting van de uitvoerders. Deze verschillen bestaan tussen districten maar ook tussen individuele personen.

Regionale verschillen hebben overigens niet alleen te maken met verschillen in taakopvatting. Ook de IRO-markt vertoont regionale verschillen, bijvoorbeeld als gevolg van de regionaal opererende re-integratiebedrijven die alleen IRO's uitvoeren.

Laag aantal afwijzingen

In hoofdstuk 3 constateerden we dat een zeer laag percentage van de IRO-aanvragen officieel wordt afgewezen. In de praktijk worden aanvragen vaak in overleg aangepast of teruggetrokken. UWV biedt re-integratiebedrijven de mogelijkheid het plan voor te leggen aan de re-integratiecoach of arbeidsdeskundige. Van deze mogelijkheid wordt inderdaad gebruik gemaakt. We hebben cliënten in de enquête gevraagd hoe de beoordeling van hun plan is verlopen (zie tabel 5.5). Cliënten geven aan dat re-integratiecoaches en arbeidsdeskundigen 79% respectievelijk 77% van de plannen in één keer goedkeuren. Daarbovenop komt nog eens dat 16% van de plannen wordt goedgekeurd nadat de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach met het re-integratiebedrijf heeft overlegd over de prijs (8%) of de inhoud van het plan (8-9%). 1% van de WW'ers en 0,5% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten geeft aan dat hun IRO-aanvraag is afgewezen³¹. Af en toe wordt een cliënt verzocht een ander re-integratiebedrijf te zoeken.

³¹ Het betreft het percentage afwijzingen op basis van de cliënt-enquête. Het afwijzingspercentage dat genoemd wordt in hoofdstuk 3 is op basis van de registratie van UWV.

Tabel 5.5 *Verloop beoordeling re-integratieplan*

	WW	AG
	(n=568)	(n=555)
De AD of RC van UWV heeft het plan in één keer goedgekeurd	79%	77%
De AD of RC van UWV heeft met het re-integratiebedrijf overlegd over de prijs van het traject en daarna goedgekeurd	8%	8%
De AD of RC van UWV heeft met het re-integratiebedrijf overlegd over de inhoud van het traject en daarna goedgekeurd	8%	9%
De AD of RC van UWV verzocht mij een ander re-integratiebedrijf zoeken	1%	0%
De IRO-aanvraag is afgewezen	1%	0%
Anders	4%	5%
Totaal	100%	100%

Bron: APE cliëntenquête IRO 2007

5.5 Fase 4-5: Start en voortgang van het traject

Tevredenheid over de begeleiding door UWV neemt af

Tabel 5.6 geeft aan hoe tevreden cliënten zijn over verschillende aspecten van de begeleiding naar werk door UWV. WW-cliënten waarderen de begeleiding van UWV gemiddeld met een 5,9 en gedeeltelijk arbeidsgeschikten met een 5,4. Ten opzichte van de *Derde voortgangsrapportage IRO* is bij WW'ers de gemiddelde waardering voor de begeleiding door UWV licht gedaald (0,4 procentpunt). De waardering van gedeeltelijk arbeidsgeschikten is ongeveer gelijk gebleven. Daarbij zijn de Wajong'ers minder tevreden over de begeleiding die ze van UWV krijgen. Degene die na herbeoordeling minder of geen uitkering krijgen zijn minder tevreden over de inspanningen van de medewerker met betrekking tot het vergroten van de kans op werk en over de ondersteuning van UWV in het algemeen (zie bijlage 5, tabel B5.13)

Tabel 5.6 *Tevredenheid over begeleiding naar werk door UWV, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10*¹

	WW (n Max=570)	AG (n Max=566)
Duidelijke informatie over de mogelijkheid van kiezen van een re-integratiebedrijf	6,4	5,7
Inlevingsvermogen van de medewerker in mijn situatie	6,4	6,1
Duidelijke informatie over de procedure tijdens de re-integratieperiode	6,3	5,6
Medewerker motiveert mij voldoende om werk te zoeken	6,0	5,6
Duidelijkheid over wat ik van de begeleiding kan verwachten	5,7	5,0
De ondersteuning door UWV in het algemeen	5,4	5,1
De inspanningen van de medewerker vergroten mijn kans op werk	4,9	4,9
<i>Gemiddeld</i>	<i>5,9</i>	<i>5,4</i>

1. Niet alle items in de tabel zijn op elke cliënt van toepassing, hierdoor is het aantal, dat een cijfer hebben gegeven niet voor elk item gelijk.

* = items door meer dan 30% van de respondenten als niet van toepassing aangemerkt.

Bron: APE cliëntenquête IRO 2007

Cliënten tevreden over de begeleiding door re-integratiebedrijven

Over de begeleiding naar werk door re-integratiebedrijven zijn IRO-clieñten positief (zie tabel 5.7). Dit geldt zowel voor WW'ers als voor de gedeeltelijk arbeidsgeschikten. In vergelijking tot de *Derde voortgangsrapportage IRO* is de tevredenheid van IRO-clieñten ongeveer gelijk gebleven.³²

³² In de vorige twee voortgangsrapportages is de tevredenheid over de begeleiding door UWV en re-integratiebedrijven van IRO-clieñten vergeleken met die van cliëñten die reguliere trajecten volgen. Daarbij is gebruik gemaakt van de APE cliëñten-enquêtes uit 2004 respectievelijk 2005 en het klanttevredenheidsonderzoek van UWV uit 2003. In de *Voortgangsrapportage IRO 2006* wordt deze vergelijking niet meer gemaakt, omdat het tijdsverschil te groot is.

Tabel 5.7 *Tevredenheid over begeleiding naar werk door het re-integratiebedrijf, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10¹*

	WW	AG
	(n Max=570)	(n Max=566)
Een vaste contactpersoon bij het re-integratiebedrijf	7,7	7,7
Het klikt tussen mij en de re-integratiemedewerker	7,6	7,6
Voldoende ruimte om mijn ideeën naar voren te brengen	7,4	7,4
Tijdige start van mijn re-integratietraject	7,3	7,2
Een op mijn persoonlijke situatie toegesneden re-integratieplan	7,2	7,2
Voldoende hulp en motivatie door de re-integratiemedewerker	7,1	7,2
Duidelijkheid over de procedure gedurende het re-integratietraject	6,9	6,8
Voldoende informatie vooraf over de re-integratie- en scholingsmogelijkheden	6,7	6,5
Het re-integratietraject heeft mijn kans op werk vergroot	6,0	6,1
Goede kans op werk dankzij het re-integratiebedrijf	5,9	6,0
Nazorg na afloop van het re-integratietraject*	5,8	6,1
<i>Gemiddeld</i>	<i>6,9</i>	<i>6,9</i>

1. Niet alle items in de tabel zijn op elke cliënt van toepassing, hierdoor is het aantal, dat een cijfer hebben gegeven niet voor elk item gelijk.

* = items door meer dan 30% van de respondenten als niet van toepassing aangemerkt.

Bron: APE cliëntenquête IRO 2007

De Wajong'ers zijn het minst tevreden. Dit geldt met name voor de aspecten: voldoende informatie over re-integratie- en scholingsmogelijkheden, voldoende ruimte om eigen ideeën naar voren te brengen en het klikt tussen mij en de re-integratiemedewerker (zie bijlage 5, tabel B5.14).

Mogelijkheden om plan bij te stellen gedurende traject

De IRO-regeling biedt de mogelijkheid om het plan bij te stellen gedurende het traject. Re-integratiebedrijven geven aan dat zij hier niet vaak gebruik van maken. Eventuele aanpassingen vinden in overleg met de cliënt binnen de overeenkomst en het vastgestelde budget plaats. De omschrijving van het re-integratieplan laat vaak nog de nodige ruimte om onderdelen later op een specifieke manier in te vullen. Officiële wijzigingen betreffen meestal een verlenging van het termijn van het re-integratietraject.

Cliënten hebben we middels de enquête gevraagd naar hun ervaringen met het bijstellen van het re-integratieplan. WW'ers en gedeeltelijk arbeidsgeschikten die dit aan de hand hebben gehad waarderen dit aspect met een 6,6 respectievelijk een 6,5. Wajong'ers zijn het minst tevreden over dit aspect. Zij waarderen dit aspect met een 6,0. De mogelijkheden om naar een ander re-integratiebedrijf over te stappen waarderen zowel de WW'ers als gedeeltelijk arbeidsgeschikten met een onvoldoende (zie bijlage 5, tabel B5.15).

Tabel 5.8 *Tevredenheid cliënten over mogelijkheden aanpassen plan tijdens uitvoering traject, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10, gedeeltelijk arbeidsgeschikten en WW'ers¹*

	WW	AG
	(n Max=570)	(n Max=566)
Mogelijkheden gedurende het proces onderdelen van het plan bij te stellen	6,6	6,5
Mogelijkheden om gedurende het re-integratietraject naar een ander re-integratiebedrijf over te stappen*	4,5	4,7

1. Niet alle items in de tabel zijn op elke cliënt van toepassing, hierdoor is het aantal, dat een cijfer hebben gegeven niet voor elk item gelijk.

* = items die door meer dan 30% van de respondenten als niet van toepassing zijn aangemerkt.

Bron: APE cliëntenquête IRO 2007

5.6 Fase 6: Beëindiging van het traject

Reden beëindigingen

Drie jaar na de introductie van de IRO-regeling is een groot deel van de trajecten beëindigd. In de cliëntenquête hebben we cliënten gevraagd aan te geven wat de status is van hun traject. Een deel van de geënquêteerde cliënten is klaar met zijn traject. Niet alle trajecten hebben echter geresulteerd in een betaalde baan of een start als zelfstandige. Een kleine 20% (204 cliënten) van de respondenten heeft het IRO traject beëindigd zonder dat het een baan heeft opgeleverd. Gevraagd naar de reden van beëindiging wijzen WW'ers vaak op de tekorten van het re-integratiebedrijf. 22% van de WW'ers vindt dat het re-integratiebedrijf zich niet aan zijn afspraken heeft gehouden en 20% vond dat het traject tegenviel bij de verwachtingen. De meeste WW'ers geven een andere reden of hebben geen specifiek reden voor beëindiging (zie tabel 5.9). Onder gedeeltelijk arbeidsgeschikten zijn veel respondenten die genomen gezondheidsklachten als reden noemen om het traject te beëindigen zonder betaalde baan.

Tabel 5.9 *Reden beëindiging traject zonder betaalde baan of zelfstandige arbeid*

	WW	AG
	(n=98)	(n=106)
Ondanks de inspanningen van mij en het re-integratiebedrijf heb ik geen baan kunnen vinden	44%	25%
Vanwege (toegenomen) gezondheidsklachten	10%	37%
Het re-integratiebedrijf heeft zich niet aan het afgesproken traject gehouden	22%	14%
Het re-integratiebedrijf/traject voldeed niet aan de verwachtingen	20%	15%
UWV heeft het traject beëindigd	11%	9%
Ik ben vrijwilligerswerk gaan doen	3%	11%
Ik heb een betaalde baan gevonden	6%	4%
Ik had er geen tijd meer voor	1%	1%
Ik had geen behoefte meer aan het traject	2%	0%
Anders	30%	42%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer antwoorden mogelijk zijn.

Bron: APE cliëntenquête IRO 2007

5.7 Samenvatting en conclusie

In dit hoofdstuk zijn diverse aspecten van de uitvoering van de IRO-regeling besproken. Het betreffen ervaringen die naar voren zijn gebracht door re-integratiebedrijven, UWV-medewerkers en/of cliëntenorganisaties. Daarnaast is gebruikgemaakt van de informatie uit UWV-enquête en de cliëntenquête. Over de uitvoering van de regeling en de rol van UWV en de re-integratiebedrijven zijn de volgende positieve punten opgemerkt:

- Cliënten zijn erg betrokken bij opstellen re-integratieplan
- De doorlooptijden bij UWV zijn verbeterd. Al gebeurt het nog steeds dat re-integratiebedrijven zich gedwongen voelen een traject te starten voordat UWV officieel toestemming heeft gegeven.
- Re-integratiebedrijven melden een vergrootte bereikbaarheid van UWV
- Cliënten zijn positief over de begeleiding van re-integratiebedrijven
- Cliënten zijn tevreden over mogelijkheden om het plan gedurende traject bij te stellen

Maar cliënten en de uitvoering brengen ook aandachtspunten naar voren. De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- Re-integratiebedrijven en cliëntorganisatie menen dat de voorlichting over de IRO beter kan, met name wat de keuzemogelijkheden betreft.
- Volgens de re-integratiebedrijven kan de beoordeling van een IRO aanvraag behoorlijk verschillen afhankelijk van de regio en soms ook de individuele uitvoerder.
- De tevredenheid van cliënten over begeleiding door UWV neemt een half punt af. Het minst tevreden zijn de gedeeltelijk arbeidsgehandicapten die na een herbeoordeling hun uitkeringsrechten een lagere of geen uitkering hebben gekregen (zij geven gemiddeld een 5,2).

6 INHOUD TRAJECTEN

6.1 Inleiding

In de voorgaande rapportages kwam naar voren dat zowel cliënten als UWV-ers en re-integratiebedrijven enthousiast zijn over de IRO. Een belangrijke reden voor dit enthousiasme is dat volgens de respondenten de IRO meer mogelijkheden biedt voor maatwerk dan in reguliere trajecten mogelijk is. Om inzicht te krijgen in hoe cliënten en re-integratiebedrijven deze mogelijkheden benutten, hebben we voor de *Derde voortgangsrapportage IRO* een vergelijking gemaakt tussen IRO-trajecten en reguliere trajecten op basis van dossiers afkomstig van negen re-integratiebedrijven. Uit dit dossieronderzoek bleek dat het belangrijkste verschil tussen IRO- en reguliere trajecten in de benadering van de cliënt lijkt te zitten. Re-integratiebedrijven hebben bij IRO-clieënten meer aandacht voor de wensen en behoeften van de cliënt. Dit is het meest nadrukkelijk bij de totstandkoming van het traject en het re-integratieplan. Cliënten bepalen ten eerste zelf welk re-integratiebedrijf hun traject gaat begeleiden. Cliënten zijn daardoor meer bewust van hun eigen verantwoordelijkheid bij de re-integratie en meer gemotiveerd. Ten tweede besteden consulenten van re-integratiebedrijven bij IRO-trajecten meer aandacht aan de wensen en behoeften van de cliënt bij het opstellen van het re-integratieplan. Dit leidt ertoe dat de plannen op sommige punten specifiek zijn. De cliënt krijgt bijvoorbeeld geen integrale sollicitatiecursus maar individuele begeleiding op een specifiek onderdeel van solliciteren.

Het dossieronderzoek hebben we voor de *Vierde Voortgangsrapportage* niet opnieuw uitgevoerd. Wel hebben we IRO-clieënten gevraagd uit welke onderdelen hun plan bestaat en welke rol maatwerk speelt bij de keuze voor een IRO. Ook hebben we in de enquête onder UWV'ers gevraagd naar de verschillen tussen IRO- en reguliere trajecten.

In dit hoofdstuk gaan we achtereenvolgens in op de inhoud van IRO-trajecten (paragraaf 6.2) en in hoeverre IRO-trajecten verschillen van reguliere trajecten met betrekking tot maatwerk (paragraaf 6.3).

6.2 Trajectonderdelen IRO-trajecten

Op grond van de IRO-cliëntenquête geven we een beeld van de inhoud van IRO re-integratieplannen.³³ We bespreken de meest voorkomende onderdelen van de IRO-plannen (zie bijlage 6 voor een volledig overzicht).

Loopbaanoriëntatie/assessment

In 32-35% van de re-integratieplannen van IRO-aanvragers is voorzien in een loopbaanoriëntatie of een assessment, bijvoorbeeld door middel van psychologisch onderzoek of een beroepskeuzetest.

Training

In ongeveer de helft van de plannen is een training opgenomen. Van de re-integratieplannen van WW'ers bevat 36% een sollicitatietraining, 30% een netwerktraining, 10% een training beroepshouding en 10% een training communicatieve vaardigheden. Bij de re-integratieplannen van de arbeidsgehandicapte aanvragers liggen de percentages allemaal wat lager dan bij WW'ers: 35% bevat een sollicitatietraining, 16% een netwerktraining en 11% een training communicatieve vaardigheden. Alleen het percentage trajecten dat een training beroepshouding krijgt ligt iets hoger bij de gedeeltelijk arbeidsgeschikten (15%).

Scholing

Uit de cliëntenquête blijkt dat ruim 21% van WW'ers een vorm van scholing krijgt en 23% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Ten opzichte van de *Derde voortgangsrapportage IRO* is de inzet van scholing gemiddeld toegenomen.

Uit het in voor de *Derde voortgangsrapportage IRO* uitgevoerde dossieronderzoek bleek dat (zoals te verwachten was) bij IRO-trajecten vaker scholing wordt ingezet dan bij reguliere trajecten.

Persoonlijke begeleiding

Veel voorkomende onderdelen van de re-integratieplannen zijn de ondersteuning bij het zoeken naar werk en, als dat gelukt is, de begeleiding na de start

³³ De centrale UWV registratie bevat slechts zeer globale informatie over de inhoud van trajecten. De informatie over wel of geen scholing bleek niet bruikbaar, omdat UWV'ers dit in de praktijk niet altijd nauwkeurig invullen.

van de werkzaamheden. Van de re-integratieplannen van WW'ers voorziet 33% in persoonlijke ondersteuning bij het zoeken naar werk en 16% bevat het onderdeel ondersteuning na werkhervatting. Bij de re-integratieplannen van arbeidsgehandicapte aanvragers is het percentage intensieve ondersteuning bij het zoeken naar werk iets hoger (43%). Ook ondersteuning na werkhervatting is vaker onderdeel van de re-integratieplannen van gedeeltelijk arbeidsgeschikten (24%). De inzet van persoonlijke begeleiding is ongeveer gelijk aan de in de *Derde voortgangsrapportage IRO* gerapporteerde inzet van persoonlijke begeleiding.

6.3 Ruimte voor maatwerk

Cliënten waarderen mogelijkheden voor maatwerk

Aan de geënquêteerde cliënten is gevraagd welke overwegingen een rol hebben gespeeld bij de keuze voor een IRO. De drie belangrijkste overwegingen zijn dat het IRO-traject is afgestemd op de persoonlijke situatie van de cliënt, het advies van de re-integratiecoach of arbeidsdeskundige en dat de IRO meer mogelijkheden biedt om het traject zelf vorm te geven (zie tabel 6.1). Twee van de drie meest genoemde overwegingen verwijzen naar de mogelijkheden voor meer maatwerk. In de ogen van de cliënt biedt een IRO-traject meer mogelijkheden voor maatwerk.

Binnen de groep gedeeltelijk arbeidsgeschikten spelen voor de Wajong'ers de overwegingen dat het traject is afgestemd op de persoonlijke situatie en dat ze ontevreden zijn over een eerder re-integratietraject relatief minder. Advies van een re-integratiebedrijf en sneller kunnen starten met een traject zijn voor deze Wajong'ers relatief belangrijk (zie bijlage 5, tabel B5.17).

Tabel 6.1 *Overwegingen cliënten bij keuze voor de IRO*¹

	WW	AG
	(n=570)	(n=566)
Het IRO-traject is afgestemd op mijn persoonlijke situatie	36%	38%
Advies van de arbeidsdeskundige of de re-integratiecoach van UWV	25%	29%
De IRO biedt meer mogelijkheden om zelf het re-integratietraject vorm te geven	26%	25%
Bij de IRO kan ik kiezen uit meer re-integratiebedrijven	23%	20%
De IRO biedt meer mogelijkheden om scholing of opleiding op te nemen in traject	17%	22%
Advies van het CWI	17%	4%
Ik ben ontevreden over het re-integratietraject dat ik eerder volgde	11%	18%
Met een IRO kan ik sneller starten met mijn re-integratietraject	15%	11%
Ik heb een sterke voorkeur voor een bepaald re-integratiebedrijf	9%	16%
Advies van re-integratiebedrijf	7%	9%
Advies van de (onafhankelijke) arbeidsadviseur	3%	5%
Anders	8%	8%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer overwegingen een rol kunnen spelen bij de keuze voor een IRO.

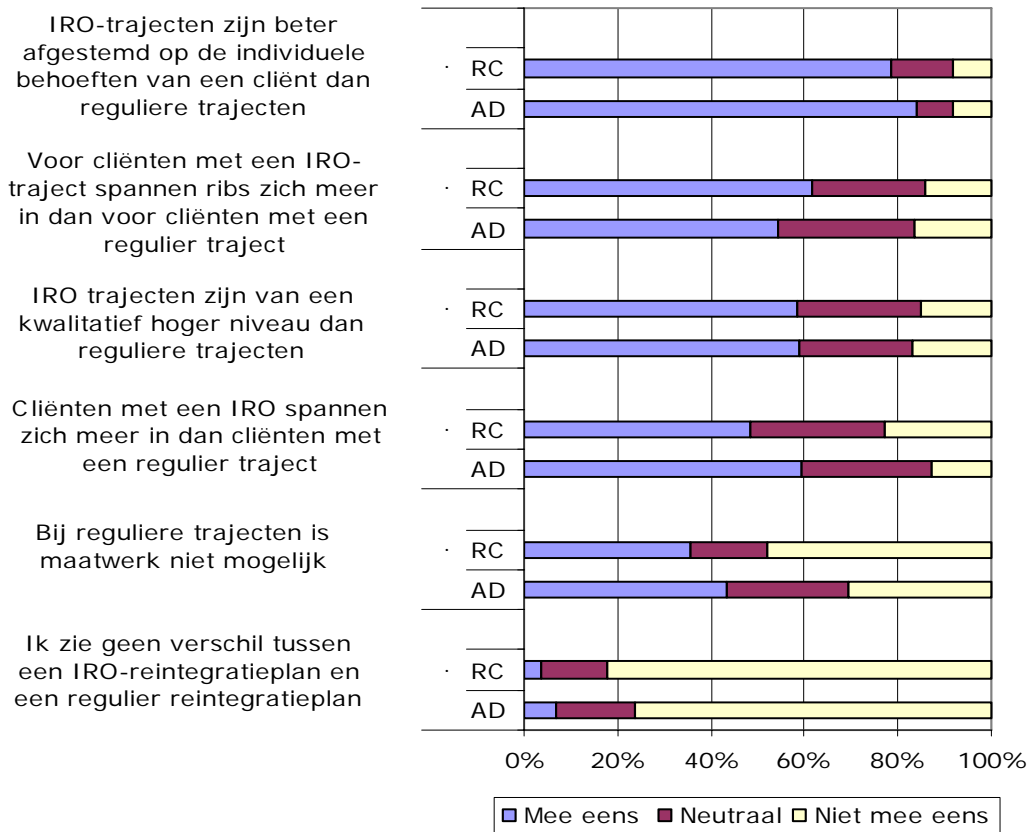
Bron: APE cliëntenquête IRO 2007

UWV'ers: IRO-traject beter afgestemd op behoefte cliënt

We hebben middels een enquête ook arbeidsdeskundigen en re-integratiecoaches gevraagd hoe zij de verschillen tussen IRO- en reguliere trajecten zien. Figuur 6.1 bevat de reactie op een aantal stellingen over deze verschillen. Volgens re-integratiecoaches en arbeidsdeskundigen zijn er duidelijk verschillen tussen IRO en reguliere trajecten. De IRO-trajecten zijn beter afgestemd op de individuele behoefte van cliënten. Ook spannen re-integratiebedrijven zich meer in voor IRO-clieënten dan voor cliënten die reguliere trajecten volgen. Dat wil echter niet zeggen dat in reguliere trajecten niet meer maatwerk mogelijk zou zijn: 48% van de re-integratiecoaches en 31% van de

arbeidsdeskundigen vindt dat dit wel mogelijk is. Ten slotte ziet ongeveer 80% van de re-integratiecoaches en de arbeidsdeskundigen wel degelijk verschillen tussen IRO-trajecten en reguliere trajecten.

Figuur 6.1 UWV'ers over verschillen tussen IRO- en reguliere trajecten

Bron: APE UWV-enquête 2007

6.4 Samenvatting en conclusie

In dit hoofdstuk is dieper ingegaan op de mogelijkheden die de IRO biedt voor meer maatwerk en op de verschillen tussen IRO- en reguliere trajecten. Hieronder vatten we de belangrijkste bevindingen samen.

Trajectonderdelen IRO-trajecten

- Ongeveer eenderde van de IRO-plannen voorziet in een loopbaanoriëntatie of assessment.
- In de helft van de trajectplannen is een vorm van training opgenomen. De meest voorkomende trainingen zijn sollicitatie- en netwerktrainingen.
- 21-23% van de IRO-plannen bevat een vorm van scholing. Dit is iets meer dan uit de *Derde voortgangsrapportage IRO* blijkt. De reden hiervoor is niet bekend.
- 33% van de re-integratieplannen van WW'ers bevat een module persoonlijke begeleiding bij het zoeken naar werk voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten ligt dit percentage nog wat hoger: 43%. Persoonlijke begeleiding na werkherhvatting vindt plaats bij 16% van de WW'ers met een IRO-traject en 24% van de gedeeltelijk arbeidsgeschikten.

Verskil IRO en reguliere trajecten

- Zowel cliënten als UWV'ers waarderen de mogelijkheden die de IRO biedt voor maatwerk. UWV'ers vinden dat de IRO-trajecten beter zijn afgestemd op de behoeften van de cliënt en zij zien duidelijke verschillen tussen IRO- en reguliere trajecten. Toch vindt ongeveer 40% van de UWV'ers dat er ook bij reguliere trajecten maatwerk mogelijk is.

7 KENMERKEN RE-INTEGRATIEBEDRIJVEN

7.1 Inleiding

Met de IRO hebben cliënten de mogelijkheid gekregen zelf een re-integratiebedrijf uit te kiezen. Cliënten en re-integratiebedrijven hebben daar veelvuldig gebruik van gemaakt: het aantal bedrijven waarmee UWV een contract voor het uitvoeren van re-integratietrajecten heeft, is gegroeid van ongeveer 60 bedrijven (op het moment voor invoering van de IRO) naar meer dan 2.100 bedrijven. Het aantal bedrijven is nog steeds groeiende, het laatste jaar zijn er nog meer dan 500 bedrijven bijgekomen.

Eenzijds is de toename van het aantal re-integratiebedrijven voor cliënten een positieve ontwikkeling, omdat het aantal keuzemogelijkheden sterk toeneemt. Anderzijds maakt de toename van keuzemogelijkheden het keuzeproces moeilijker, vooral omdat de transparantie van de markt niet optimaal is (zie hoofdstuk 4).

UWV onderkent dit probleem en heeft in het beoordelingskader IRO van 1 januari 2006 meer nadruk gelegd op de kwaliteitseisen aan bedrijven. Naast de audits wil UWV gebruik maken van het klanttevredenheidsonderzoek van de Stichting Blik op Werk. Bedrijven met meer dan tien IRO-trajecten zijn verplicht aan het onderzoek mee te werken. Voor bedrijven met minder dan tien trajecten geldt de verplichting dat ze na beëindiging van een traject mee werken aan een evaluatie in de vorm van een gesprek tussen bedrijf, cliënt en arbeidsdeskundige of re-integratiecoach. UWV hoopt ook dat de audits voor re-integratiebedrijven met IRO-trajecten bijdragen aan de kwaliteit van de trajecten zodat de cliënt beter op de kwaliteit van bedrijven kan vertrouwen.

Dit hoofdstuk gaat in op hoe de op basis van de IRO gecontracteerde re-integratiebedrijven verschillen van de op basis van de aanbestedingsprocedure gecontracteerde re-integratiebedrijven. We brengen hierbij op basis van de gegevens uit de UWV-registraties de volgende kenmerken in kaart:

- Marktaandeel en grootte (aantal IRO-/reguliere trajecten)
- Kosten trajecten
- Resultaten trajecten

Daarnaast gaan we in op het type bedrijven dat IRO-trajecten uitvoert. Daar-toe hebben we een selectie gemaakt van bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren en na 1 januari 2006 het eerste traject zijn gaan uitvoeren of meer dan 50 IRO-trajecten uitvoeren.

7.2 Grote IRO- en reguliere bedrijven

Tabel 7.1 geeft het aantal bedrijven en het marktaandeel van deze bedrijven die respectievelijk alleen IRO-trajecten, zowel IRO- als reguliere trajecten en alleen reguliere trajecten uitvoeren. Het marktaandeel is uitgedrukt in het percentage trajecten wat bij dat type bedrijf wordt gevolgd. De 2.088 bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren (IRO-bedrijven) hebben 70% van de IRO-markt in handen. De 68 bedrijven die zowel IRO-trajecten uitvoeren als de reguliere, aanbestede trajecten, begeleiden 30% van de IRO-trajecten. Deze groep bedrijven heeft wel bijna de gehele markt voor reguliere trajecten in handen. Slechts zes bedrijven voeren alleen reguliere trajecten uit.

Tabel 7.1 *Typen re-integratiebedrijven naar marktaandeel IRO en reguliere trajecten (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007)*

	Aantal bedrijven	Marktaandeel (als % trajecten)	
		IRO (n=65.748)	Regulier (n=131.168)
Re-integratiebedrijven met:			
alleen IRO-trajecten	2.088	70%	
IRO en reguliere trajecten	68	30%	96%
alleen reguliere trajecten	6		4%
Totaal	2.162	100%	100%

Bron: UWV 18-5-2006, APE-bewerking

De alleen op basis van de IRO gecontracteerde bedrijven zijn in termen van aantal trajecten over het algemeen kleiner dan de bedrijven die zowel reguliere als IRO-trajecten uitvoeren (zie tabel 7.2). Van de bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren, begeleidt 22% slechts één IRO-kandidaat. Nog eens 27% begeleidt twee tot vijf IRO-trajecten. 63% van de IRO-bedrijven begeleidt tien trajecten of minder. Voor deze bedrijven geldt niet de verplichting om mee met het klanttevredenheidsonderzoek van de Stichting Blik op Werk. In plaats

daarvan zijn deze bedrijven verplicht na beëindiging van een traject mee te werken aan een evaluatie. Deze evaluatie bestaat uit een gesprek tussen bedrijf, cliënt en arbeidsdeskundige/re-integratiecoach. Bij de bedrijven die zowel IRO- als reguliere trajecten uitvoeren ligt het zwaartepunt bij 100 tot 500 trajecten.

Tabel 7.2 *Grootte re-integratiebedrijven uitgedrukt in aantal IRO-trajecten naar type re-integratiebedrijf (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007)*

	Re-integratiebedrijven met:			
	alleen IRO-trajecten		Alleen reguliere of IRO- en reguliere trajecten	
	aantal bedrijven		aantal bedrijven	
1 traject	465	22%		
2 – 5 trajecten	566	27%		
6 – 10 trajecten	291	14%		
11 – 15 trajecten	147	7%	1	1%
16 – 50 trajecten	393	19%	5	7%
51 – 100 trajecten	128	6%	9	13%
101 – 500 trajecten	95	5%	26	38%
501 – 1000 trajecten	2	0%	11	16%
1001 – 5000 trajecten	1	0%	8	12%
5001-10000 trajecten			3	4%
Meer dan 10000 trajecten			5	7%
Totaal	2088	100%	68	100%

Bron: UWV 18-5-2006, APE-bewerking

7.3 Type bedrijven

Bedrijven die zowel IRO al reguliere trajecten uitvoeren zijn gemiddeld niet alleen groter (zie tabel 7.2), ze hebben ook een meer gevarieerde clientèle (zie tabel 7.3). 93% van deze bedrijven hebben zowel cliënten die een gedeeltelijk arbeidsgeschiktheids status hebben als cliënten die werkloos zijn. Er zijn geen bedrijven met zowel IRO als reguliere trajecten die alleen WW'ers begeleiden. Bij de bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren heeft 44% of alleen trajecten met WW'ers of alleen met gedeeltelijk arbeidsgeschikten.

Tabel 7.3 *Specialisatie re-integratiebedrijven in gedeeltelijk arbeidsgeschik-
ten of WW'ers naar type re-integratiebedrijf (IRO-trajecten gestart
in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007)*

	Re-integratiebedrijven met:	
	alleen IRO-trajecten	Alleen reguliere of IRO- en reguliere trajecten
<i>IRO-trajecten</i>	(n=2.088)	(n=68)
alleen AG-trajecten	13%	7%
alleen WW-trajecten	31%	
zowel AG- als WW-trajecten	56%	93%
Totaal	100%	100%

Bron: UWV 18-5-2006, APE-bewerking

7.4 Resultaten en kosten IRO en reguliere bedrijven

Met alle voorbehouden die bij de plaatsingspercentages in paragraaf 3.5 zijn gemaakt, geeft tabel 7.4 de IRO-plaatsingspercentages van IRO-bedrijven en van bedrijven die zowel IRO- als reguliere trajecten uitvoeren. Er is geen verschil tussen het plaatsingspercentage van IRO-trajecten die gestart zijn bij bedrijven met alleen IRO-trajecten en degene die gestart zijn bij gemengde bedrijven. Bij de berekening van het plaatsingspercentage is gekeken of de trajecten die gestart zijn in de januari 2004 tot en met juni 2006 op peildatum 1 april 2007 in een plaatsing hadden geresulteerd. Het beëindigingspercentage ligt iets hoger bij de gemengde bedrijven.

Tabel 7.4 *Typen re-integratiebedrijven naar plaatsingspercentages (per 1 april 2007) van trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2006 is dit te combineren met tabel 7.2*

	Re-integratiebedrijven met:	
	alleen IRO-trajecten (n=2.088)	Alleen reguliere of IRO- en reguliere trajecten (n=68)
<i>IRO-trajecten</i>		
beëindigingspercentage	43%	49%
plaatsingspercentage	29%	29%

Bron: UWV 18-5-2006, APE-bewerking

Tabel 7.5 geeft de gemiddelde kosten per IRO-traject van bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren en van bedrijven die zowel IRO-trajecten als reguliere trajecten begeleiden. Er is nauwelijks verschil tussen de gemiddelde trajectprijs.

Tabel 7.5 *Gemiddelde trajectprijs IRO-trajecten (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007)*

	Re-integratiebedrijven met:	
	alleen IRO-trajecten (n=2.008)	Alleen reguliere of IRO- en reguliere trajecten (n=68)
<i>IRO-trajecten</i>		
Gemiddelde trajectprijs	€ 4.566	€ 4.591

Bron: UWV 18-5-2006, APE-bewerking

7.5 Samenvatting en conclusie

In dit hoofdstuk zijn verschillen tussen re-integratiebedrijven die op basis van alleen IRO-trajecten gecontracteerd zijn en de re-integratiebedrijven die op basis van de aanbestedingsprocedure worden gecontracteerd belicht. Hieronder vatten we de belangrijkste bevindingen samen:

- In totaal zijn er 2156 bedrijven die IRO-trajecten aanbieden, 68 daarvan voeren ook reguliere trajecten uit, de rest doet alleen IRO-trajecten. De bedrijven die alleen gericht zijn op IRO-trajecten hebben 70% van de IRO-markt in handen.
- Bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren zijn gemiddeld kleiner dan de andere IRO-aanbieders. Bijna de helft van de bedrijven die alleen op IRO-trajecten gericht is doet minder dan 5 trajecten.
- De plaatsingspercentages van de bedrijven die alleen op IRO-trajecten gericht zijn, zijn gelijk aan het plaatsingspercentages van de overige IRO-aanbieders.
- Bedrijven die allen IRO-trajecten uitvoeren zijn even duur als de andere IRO-aanbieders.

8 INVLOED IRO OP PRB EN REGULIERE TRAJECTEN

8.1 Inleiding

In dit hoofdstuk bespreken wij de invloed van de invoering van de IRO-regeling op (a) het PRB-experiment en (b) de reguliere aanbestedingen. Paragraaf 8.2 gaat over het PRB. Wij bespreken ontwikkelingen in het gebruik van PRB-trajecten. In paragraaf 8.3 gaan we in op de interferentie tussen IRO en reguliere trajecten. Paragraaf 8.4 bevat een samenvatting en conclusie.

8.2 IRO ten opzichte van het PRB

Gebruik PRB

We vergelijken de IRO-trajecten met de PRB-trajecten die vanaf 1 januari 2002 zijn gestart.³⁴ Sinds 2002 zijn er 805 cliënten met een PRB-traject gestart (zie tabel 8.1). Sinds 2005 is het aantal PRB-trajecten sterk gestegen. In de eerste vier maanden van 2007 zijn er 74 trajecten gestart. Wanneer dit representatief is voor de rest van 2007 zal het aantal PRB aanvragen dit jaar net onder het niveau van 2006 uitkomen.

Tabel 8.1 *Aantal PRB-trajecten per jaar (trajecten gestart in periode 1-1-2002 tot 1-5-2007)*

Jaar van aanvang	Aantal trajecten
2002	21
2003	89
2004	112
2005	227
2006	282
januari t/m april 2007	74
Totaal 2002-april 2007	805

Bron: UWV 14-8-2007, APE-bewerking

³⁴ Voor deze periode is nog niet eerder onderzoek gedaan naar het gebruik, de kosten en de prestaties van de experimentele PRB-regeling. Voor de periode tot 2002 zijn wel evaluaties uitgevoerd.

Cliëntkenmerken

Tabel 8.2 geeft de kenmerken van PRB-cliënten. De man/vrouw verhouding is sinds 2002 sterk veranderd (van 67% vrouwen in 2002 tot 45% in de eerste drie maanden van 2007). De gemiddelde leeftijd is over het totaal 35,5 jaar, deze is sinds 2002 sterk afgenomen. In 2002 was de gemiddelde leeftijd 39,5 terwijl dit in het eerste kwartaal 2007 32 jaar is. Gemiddeld heeft ongeveer 3% van de PRB-cliënten een Wajong-uitkering.³⁵

Tabel 8.2 *PRB-trajecten naar geslacht, leeftijd en type uitkering (trajecten gestart in periode 1-1-2002 tot 1-4-2007)*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Totaal
	(n=21)	(n=89)	(n=112)	(n=227)	(n=282)	(n=74)	(n=805)
<i>Geslacht</i>							
Mannen	33%	36%	43%	40%	49%	55%	45%
Vrouwen	67%	64%	58%	60%	51%	45%	55%
<i>Leeftijd</i>							
jonger dan 20 jaar	0%	6%	4%	7%	20%	22%	12%
20 – 29 jaar	10%	28%	15%	22%	20%	27%	21%
30 – 39 jaar	38%	33%	42%	31%	25%	26%	30%
40 – 49 jaar	48%	27%	27%	25%	24%	15%	25%
50 – 57,5 jaar	5%	7%	12%	14%	11%	8%	11%
ouder dan 57,5 jaar	10%	28%	15%	22%	20%	27%	1%
Gemiddelde leeftijd (in jaren)	39,5	35,0	37,9	37,5	33,6	32,0	35,5
<i>Type uitkering</i>							
WAO/WAZ	100%	100%	100%	100%	95%	88%	97%
Wajong	0%	0%	0%	0%	5%	12%	3%

Bron: UWV 14-8-2007, APE-bewerking

Kosten van een PRB

De kosten van de PRB trajecten zijn niet beschikbaar.

³⁵ In voorgaande rapportages lag dit percentage hoger. Echter voor deze rapportage hebben we een andere indicator gebruikt om Wajong'ers te onderscheiden. De variabele die we in de voorgaande rapportages gebruikten is niet beschikbaar, omdat UWV op een ander registratiesysteem is overgegaan.

Gemiddelde duur PRB

Tabel 8.3 geeft de gemiddelde duur van de beëindigde trajecten. Gemiddeld duurt een PRB-traject 18,3 maanden. Dit is langer dan de wettelijke maximumduur van een jaar. Er is bovendien een traject dat 4 jaar heeft geduurd. Ook zijn veel trajecten nog niet beëindigd. Het is onduidelijk of dit een kwestie van registratie is of dat de PRB-trajecten werkelijk zolang lopen.

Tabel 8.3 *Duur beëindigde PRB-trajecten (1-1-2002 tot 1-4-2007)*

	Totaal
	(n=222)
Gemiddelde duur	18,3 maanden
Langste duur	4 jaar

Bron: UWV 14-8-2007, APE-bewerking

PRB en werkhervatting

UWV houdt voor PRB-trajecten niet het aantal plaatsingen bij, omdat voor PRB's geen resultaatfinanciering geldt. Daarom is het onmogelijk de resultaten van de PRB met IRO te vergelijken op dezelfde wijze als in hoofdstuk 3 reguliere trajecten met IRO-trajecten zijn vergeleken.

In voorgaande jaren werd er om deze reden een koppeling gemaakt met UWV-dienstverbandenbestand zodat bekeken kon worden of cliënten die een PRB hebben gehad een dienstverband waren aangegaan. Het dienstverbandenbestand is dit jaar niet beschikbaar. Hierdoor kunnen we voor de PRB geen cijfers over werkhervatting geven.

8.3 Invloed IRO op reguliere trajecten

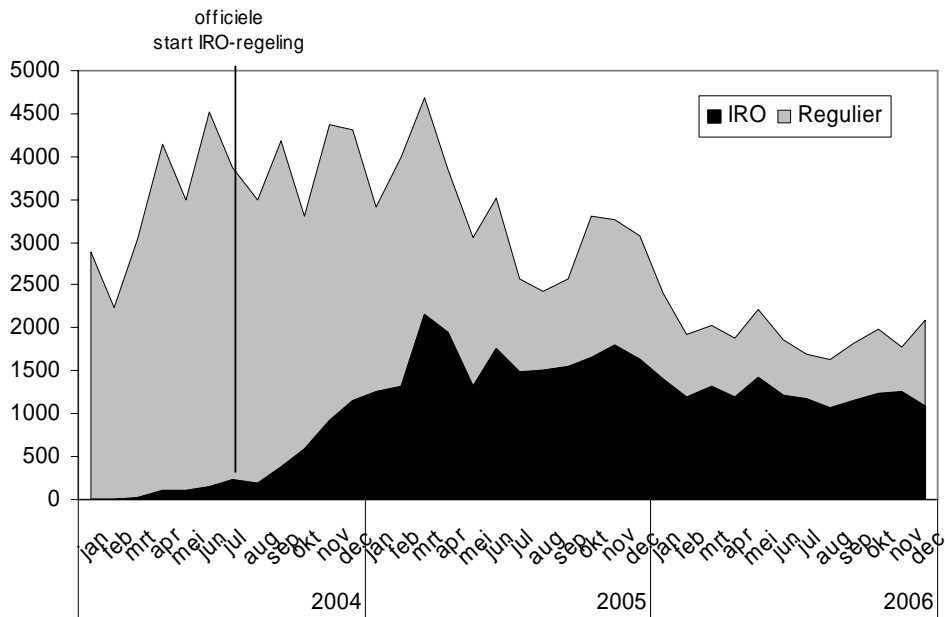
Stabilisering sterke stijging IRO-trajecten

In de voorgaande rapportage constateerden we een sterke stijging van het aantal IRO-trajecten. Het aantal gestarte reguliere trajecten liet daarentegen een terugloop zien, vooral bij cliënten met een WW-uitkering.

Grafiek 8.1 en 8.2 geven de ontwikkeling van IRO- en reguliere trajecten voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten respectievelijk WW'ers. De grafieken laten zien

dat het totale aantal nieuwe trajecten voor WW'ers geleidelijk daalt van ruim 4.000 per maand in juli 2004 tot ongeveer 2.000 eind 2006. Deze substitutie is het sterkst bij WW'ers. Tegelijkertijd is het aandeel van de IRO-trajecten daarin geleidelijk gegroeid tot ongeveer tweederde.

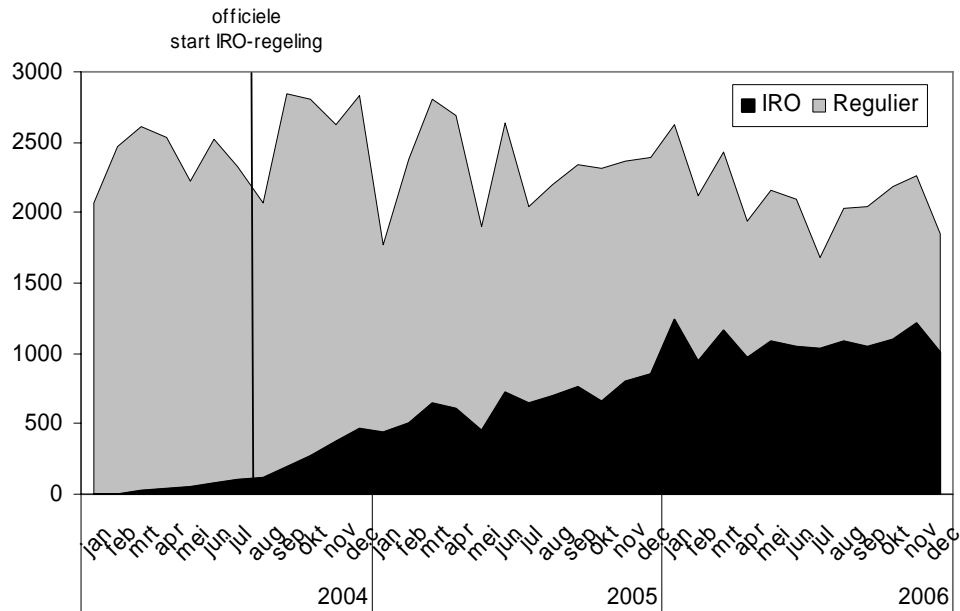
Grafiek 8.1 *Gestarte trajecten werklozen, IRO en regulier*
 1-1-2004 tot 1-1-2007)

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Het beeld bij de gedeeltelijk arbeidsgeschikten is vergelijkbaar, zij het iets minder uitgesproken. Hier is het totaal aantal nieuwe trajecten geleidelijk afgenomen van 2.500 per maand in 2004 tot ongeveer 2.000 per maand eind 2006. Het aandeel van de IRO-trajecten is geleidelijk gestegen tot ruim 50%.

Grafiek 8.2 Gestarte trajecten gedeeltelijk arbeidsgeschikten, IRO en regulier (1-1-2004 tot 1-1-2007)

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

8.4 Samenvatting en conclusie

De IRO-regeling is populair, zowel bij cliënten als bij re-integratiebedrijven, als ook bij veel UWV-medewerkers. In de desbetreffende regio's heeft de populariteit niet geleid tot minder belangstelling voor het PRB-experiment. Integendeel, het aantal PRB-trajecten lijkt nog steeds te stijgen. De PRB trajecten duren gemiddeld veel langer dan de formele maximale looptijd van een jaar.

De populariteit van de IRO-trajecten ten op zichte van de reguliere trajecten is in 2006 verder toegenomen. Inmiddels starten er maandelijks meer IRO-trajecten dan reguliere trajecten.

BIJLAGE 1: RESPONDENTEN INTERVIEWS

Re-integratiebedrijven:

Yke Bijlsma & Jenny Holtrop	- Solume (Depiro)
Vivian Braad	- Agens
Joke Dierikx	- Vier L
Paul van Egmond	- Midlifetop
Hans van Iersel	- Calder
Phil Kleingeld	- Motivaris
Jasper Koolen	- Rework
Victor Michiels	- Maasgroep
Adrienne Steenbakkens	- Intertransfer
Sjaak Thijssen	- Arbeidscentrum Viataal (FAMA)
Annemieke Verbokkem	- Pluswerk
Jaap Zwama	- Fivelingo (Krew)

Contractdeskundigen UWV

Teike van Minnen	UWV regio Noord
Dennis Zutt	UWV regio Noordwest
Jan Wormmeester	UWV regio Oost
Evelien Toenkkes	UWV regio Zuidwest
Wakifa El Morabet	UWV regio Middenwest

BIJLAGE 2: DEELNEMERS TOPICMEETING

Topicmeeting:

Pieter Prosee	- UWV reïntegratiecoach
Anna de Angelis	- UWV arbeidsdeskundige
Hugo Nutters	- UWV arbeidsdeskundige
Britt Spaan	- medewerker afdeling KSB
Marius Dellenbag	- UWV Staf Inkoop Re-integratie
Wilbert-Jan Karskens	- Serin
Hans van Iersel	- Alexander Calder
Oscar Douenburg	- Boaborea
Marcel Slagmolen	- Arbeidsadviseur Almere
Bernhard Bakker	- IWI
Hans Koemans	- IWI
Wynanda van Nord	- ministerie van SZW

BIJLAGE 3: KLANKBORDGROEP

Klankbordgroep:

Else Roetering	- Landelijke Cliëntenraad
Oscar Douenburg	- Boaborea
Marius Dellenbag	- UWV Staf Inkoop Re-integratie
Wynanda van Nord	- Ministerie van SZW
Louis Beckers	- Ministerie van SZW

BIJLAGE 4: AANVULLENDE INFORMATIE HOOFDSTUK 3

Tabel B4.1 IRO-aanvragen naar de herkomst van aanvrager (1-1-2004 tot 1-4-2007)

		Aanvragen		Afgewezen		Gestarte trajecten	
WW totaal		41.823	100%	746	2%	41.077	97%
AG totaal		26.069	100%	691	3%	25.378	97%
Totaal		67.892	100%	1.437	2%	66.455	98%
AO onbekend		10.443	100%	265	3%	10.178	97%
WAO/WAZ	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger	6.908	100%	196	3%	6.712	97%
	uitkering lager	2.812	100%	57	2%	2.755	98%
	uitkering beëindigd	2.013	100%	38	2%	1.975	98%
WAIJONG	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger	3.650	100%	125	3%	3.525	97%
	uitkering lager	80	100%	4	5%	76	95%
	uitkering beëindigd	157	100%	6	4%	151	96%

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.2 IRO-aanvragen, naar kwartaal, totaal en per type aanvrager (1-1-2004 tot 1-4-2007)

Totaal (WW+AG)	<i>2004</i>				<i>2005</i>				<i>2006</i>				<i>2007</i>	<i>Totaal</i>
	kwartaal	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Aanvragen	54	527	1.257	3.815	6.377	7.109	6.825	7.556	7.419	7.066	6.662	7.040	6.185	67.892
waarvan														
- Afgewezen	0	6	26	46	67	308	193	156	159	132	110	110	124	1.437
- Gestarte trajecten	54	521	1.231	3.769	6.310	6.801	6.632	7.400	7.260	6.934	6.552	6.930	6.061	66.455
WW'ers														
Aanvragen	31	360	822	2.690	4.765	5.188	4.639	5.160	3.988	3.894	3.443	3.654	3.189	41.823
waarvan														
- Afgewezen	0	5	15	29	41	181	114	80	70	64	48	56	43	746
- Gestarte trajecten	31	355	807	2.661	4.724	5.007	4.525	5.080	3.918	3.830	3.395	3.598	3.146	41.077
Gedeeltelijk arbeids- geschikten														
Aanvragen	23	167	435	1.125	1.612	1.921	2.186	2.396	3.431	3.172	3.219	3.386	2.996	26.069
waarvan														
- Afgewezen	0	1	11	17	26	127	79	76	89	68	62	54	81	691
- Gestarte trajecten	23	166	424	1.108	1.586	1.794	2.107	2.320	3.342	3.104	3.157	3.332	2.915	25.378

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.3 Type uitkering cliënten naar arbeidsgeschiktheidsgroep, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007

	IRO	Regulier
WW	62%	53%
AG	38%	47%
AG onbekend	40%	32%
WAO/WAZ geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger	26%	31%
WAO/WAZ uitkering lager	11%	8%
WAO/WAZ uitkering beëindigd	8%	18%
WAJONG geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger	14%	9%
WAJONG uitkering lager/ beëindigd	1%	1%
Totaal	100% (n=66.455)	100% (n=131.323)

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.4 Leeftijd cliënten naar arbeidsgeschiktheidsgroep, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007

	AG onbekend		WAO/WAZ					
	IRO	Regulier	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering lager		uitkering beëindigd	
			IRO	Regulier	IRO	Regulier	IRO	Regulier
jonger dan 20 jaar	3%	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
20 - 29 jaar	14%	16%	7%	8%	5%	7%	10%	14%
30 - 39 jaar	35%	30%	25%	26%	35%	40%	42%	47%
40 - 49 jaar	34%	29%	38%	34%	54%	49%	44%	36%
50 - 57,5 jaar	13%	17%	27%	27%	6%	4%	4%	2%
ouder dan 57,5 jaar	2%	4%	4%	5%	0%	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Gemiddelde leeftijd	39,5 jaar	39,7 jaar	44,3jaar	43,9jaar	41,2jaar	39,9jaar	39,2jaar	37,7jaar
	(n= 10.178)	(n= 19.860)	(n= 6.712)	(n=19.226)	(n= 2.755)	(n=5.257)	(n= 1.975)	(n= 11.014)

(vervolg tabel B4.4)

	WAJONG			
	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering lager/ beëindigd	
	IRO	Regulier	IRO	Regulier
jonger dan 20 jaar	22%	31%	6%	8%
20 - 29 jaar	60%	54%	70%	79%
30 - 39 jaar	14%	12%	18%	11%
40 - 49 jaar	4%	3%	5%	2
50 - 57,5 jaar	0%	1%	0%	0%
ouder dan 57,5 jaar	0%	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%
Gemiddelde leeftijd	25,1jaar	24,0jaar	27,2 jaar	25,4jaar
	(n= 3.525)	(n= 5.685)	(n= 227)	(n= 813)

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.5 *Geslacht cliënten naar arbeidsgeschiktheidsgroep, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007*

	AG onbekend		WAO/WAZ					
			geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering lager		uitkering beëindigd	
	IRO	Regulier	IRO	Regulier	IRO	Regulier	IRO	Regulier
Mannen	47%	51%	54%	52%	39%	44%	37%	32%
Vrouwen	53%	49%	46%	48%	61%	56%	63%	68%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	(n= 10.178)	(n= 19.860)	(n= 6.712)	(n= 19.226)	(n= 2.755)	(n= 5.257)	(n= 1.975)	(n= 11.014)

(vervolg tabel B4.5)

	WAJONG			
	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering lager/ beëindigd	
	IRO	Regulier	IRO	Regulier
Mannen	60%	59%	38%	41%
Vrouwen	40%	41%	62%	59%
Totaal	100%	100%	100%	100%
	(n= 3.525)	(n= 5.685)	(n= 227)	(n= 813)

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.6 Kosten van IRO- en reguliere trajecten WW'ers per startkwartaal (gestarte trajecten 1-1-2004 tot 1-4-2007)

WW'ers	2004				2005				2006				2007	Totaal
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	
<i>IRO</i>														
< € 5.000	100%	75%	77%	81%	83%	83%	83%	89%	92%	93%	90%	93%	93%	88%
€ 5.000 – € 7.500	0%	19%	18%	15%	12%	12%	13%	7%	5%	5%	4%	5%	5%	8%
> € 7.500	0% !	6%	5%	5%	6%	5%	5%	4%	3%	2%	6%	2%	2%	4%
Totaal	7	110	468	1.700	4.039	4.646	4.213	4.818	3.702	3.613	3.209	3.404	2.951	36.880
Gemiddelde prijs	€ 3.388	€ 4.147	€ 4.009	€ 4.168	€ 4.540	€ 4.664	€ 4.709	€ 4.511	€ 4.290	€ 4.185	€ 4.420	€ 4.272	€ 4.296	€ 4.431
<i>Regulier</i>														
< € 5.000	100%	99%	99%	98%	98%	98%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	100%	99%
€ 5.000 – € 7.500	0%	1%	1%	2%	2%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	1%
> € 7.500	0%	0%	0%	0%		0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	7.498	11.144	10.146	8.685	6.915	4.991	2.851	4.550	2.443	2.129	1.761	2.259	497	65.869
Gemiddelde prijs	€ 3.263	€ 3.397	€ 3.395	€ 3.551	€ 3.534	€ 3.486	€ 3.402	€ 3.401	€ 3.434	€ 3.480	€ 3.531	€ 3.579	€ 2.387	€ 3.430

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.7 Kosten van IRO- en reguliere trajecten gedeeltelijk arbeidsgeschikten per startkwartaal (gestarte trajecten 1-1-2004 tot 1-4-2007)

Gedeeltelijk arbeidsgeschikten	2004				2005				2006				2007	Totaal
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	
<i>IRO</i>														
< € 5.000	100%	72%	76%	75%	73%	74%	71%	76%	79%	80%	83%	82%	81%	78%
€ 5.000 – € 7.500	0%	17%	16%	18%	19%	18%	20%	17%	15%	14%	13%	14%	15%	16%
> € 7.500	0%	10%	8%	7%	8%	8%	9%	7%	6%	6%	4%	4%	4%	6%
Totaal	1	69	273	800	1.347	1.633	1.891	2.181	3.187	2.900	2.762	2.878	2.498	22.420
Gemiddelde prijs	€ 4.425	€ 4.073	€ 4.030	€ 4.261	€ 4.864	€ 4.947	€ 5.050	€ 4.898	€ 4.756	€ 4.725	€ 4.555	€ 4.572	€ 4.716	€ 4.730
<i>Regulier</i>														
< € 5.000	73%	71%	82%	82%	84%	83%	90%	88%	87%	86%	90%	90%	95%	83%
€ 5.000 – € 7.500	21%	22%	14%	14%	13%	15%	7%	10%	10%	11%	7%	7%	3%	14%
> € 7.500	6%	7%	4%	4%	3%	2%	2%	2%	2%	3%	3%	2%	2%	4%
Totaal	6.688	6.412	6.439	6.747	5.004	5.113	4.173	4.527	3.675	2.962	2.446	2.807	1.091	58.084
Gemiddelde prijs	€ 4.386	€ 4.600	€ 4.364	€ 4.373	€ 4.371	€ 4.437	€ 4.400	€ 4.446	€ 4.483	€ 4.573	€ 3.545	€ 3.350	€ 3.064	€ 4.320

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.8 *Kosten van IRO- en reguliere trajecten naar arbeidsgeschiktheidsgroep (gestarte trajecten 1-1-2004 tot 1-4-2007)*

	AG onbekend		WAO/WAZ		WAJONG	
		geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger	uitkering lager	uitkering beëindigd	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger	uitkering lager/ beëindigd
<i>IRO</i>	(n=9.057)	(n=5.908)	(n=2.469)	(n=1.764)	(n=3.016)	(n=200)
< € 5.000	81%	77%	78%	79%	74%	77%
€ 5.000 – € 7.500	14%	16%	16%	15%	19%	18%
> € 7.500	5%	7%	6%	7%	6%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Gemiddelde prijs	€ 4.650	€ 4.791	€ 4.805	€ 4.755	€ 4.771	€ 4.725
<i>Regulier</i>	(n=18.827)	(n=18.458)	(n=5.136)	(n=10.556)	(n=4.440)	(n=649)
< € 5.000	84%	84%	89%	89%	50%	68%
€ 5.000 – € 7.500	1%	13%	10%	10%	38%	26%
> € 7.500	4%	3%	2%	1%	12%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Gemiddelde prijs	€ 4.195	€ 4.250	€ 4.082	€ 4.137	€ 5.751	€ 5.012
<i>IRO/Regulier</i>						
IRO-effect prijs	1,1	1,1	1,2	1,1	0,8	0,9

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.9 *Beëindigings- en plaatsingspercentages WW'ers op 1-4-2007 naar leeftijd per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2006)*

WW'ers	2004				2005				2006	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
<i>Jonger dan 30 jaar</i>										
aantal gestarte trajecten	3	43	70	175	311	334	249	283	224	176
beëindigingspercentage	67%	86%	74%	71%	66%	56%	56%	54%	40%	31%
plaatsingspercentage	67%	58%	30%	50%	48%	40%	44%	43%	33%	24%
<i>30-50 jaar</i>										
aantal gestarte trajecten	20	242	530	1.823	3.239	3.432	3.028	3.370	2.551	2.452
beëindigingspercentage	70%	81%	73%	67%	59%	54%	48%	43%	32%	20%
plaatsingspercentage	45%	50%	46%	46%	41%	39%	36%	34%	27%	17%
<i>Ouder dan 50 jaar</i>										
aantal gestarte trajecten	8	70	207	663	1.174	1.241	1.248	1.427	1.143	1.202
beëindigingspercentage	88%	79%	75%	66%	54%	48%	39%	34%	25%	15%
plaatsingspercentage	25%	31%	35%	27%	25%	24%	23%	23%	17%	12%
<i>Regulier</i>										
<i>Jonger dan 30 jaar</i>										
aantal gestarte trajecten	1.179	1.409	1.232	1.115	942	683	289	366	186	134
beëindigingspercentage	99%	99%	98%	89%	86%	81%	73%	71%	50%	33%
plaatsingspercentage	44%	44%	42%	43%	44%	43%	39%	38%	25%	16%
<i>30-50 jaar</i>										
aantal gestarte trajecten	5.068	7.011	6.416	5.563	4.461	3.335	1.910	2.878	1.501	1.279
beëindigingspercentage	99%	99%	97%	87%	80%	71%	63%	57%	43%	21%
plaatsingspercentage	41%	42%	42%	39%	39%	38%	34%	28%	24%	11%
<i>Ouder dan 50 jaar</i>										
aantal gestarte trajecten	1.877	3.403	3.084	2.644	1.943	1.395	848	1.310	756	716
beëindigingspercentage	99%	98%	97%	80%	64%	49%	35%	31%	22%	10%
plaatsingspercentage	24%	19%	20%	19%	21%	18%	16%	14%	13%	5%

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.10 *Beëindigings- en plaatsingspercentages gedeeltelijk arbeidsgeschikten op 1-4-2006 naar leeftijd per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2005)*

Gedeeltelijk arbeidsgeschikten	2004				2005				2006		
	<i>IRO</i>	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
<i>Jonger dan 30 jaar</i>											
aantal gestarte trajecten	7	54	149	290	372	415	477	517	695	627	
beëindigingspercentage	100%	78%	89%	82%	73%	62%	52%	38%	28%	21%	
plaatsingspercentage	29%	35%	44%	40%	42%	34%	29%	22%	18%	12%	
<i>30-50 jaar</i>											
aantal gestarte trajecten	14	92	223	660	975	1.145	1.341	1.513	2.212	2.015	
beëindigingspercentage	100%	91%	87%	83%	69%	60%	45%	33%	27%	14%	
plaatsingspercentage	57%	42%	41%	43%	36%	36%	26%	20%	16%	8%	
<i>Ouder dan 50 jaar</i>											
aantal gestarte trajecten	2	20	52	158	239	234	289	290	435	462	
beëindigingspercentage	100%	85%	85%	87%	62%	58%	43%	36%	24%	13%	
plaatsingspercentage	100%	30%	31%	30%	23%	26%	20%	17%	12%	7%	
<i>Regulier</i>											
<i>Jonger dan 30 jaar</i>											
aantal gestarte trajecten	1.494	1.445	1.355	1.317	1.278	1.363	1.056	1.069	741	621	
beëindigingspercentage	98%	98%	96%	92%	81%	71%	62%	45%	35%	20%	
plaatsingspercentage	39%	37%	36%	35%	31%	28%	25%	21%	16%	9%	
<i>30-50 jaar</i>											
aantal gestarte trajecten	4.216	4.247	4.086	4.365	3.168	3.281	2.832	3.129	2.548	2.061	
beëindigingspercentage	99%	98%	95%	91%	76%	63%	54%	41%	28%	16%	
plaatsingspercentage	32%	30%	31%	31%	25%	23%	19%	14%	9%	4%	
<i>Ouder dan 50 jaar</i>											
aantal gestarte trajecten	1.408	1.416	1.378	1.477	930	781	586	562	551	414	
beëindigingspercentage	99%	98%	95%	91%	72%	61%	51%	44%	27%	14%	
plaatsingspercentage	19%	19%	17%	18%	20%	16%	13%	12%	7%	4%	

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.11 *Beëindigings- en plaatsingspercentages gedeeltelijk arbeidsgeschikten uitkeringssituatie onbekend op 1-4-2006 naar type uitkering per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2005)*

Gedeeltelijk arbeidsgeschikten AG-subgroep onbekend	2004				2005				2006		
	<i>IRO</i>	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Aantal gestarte trajecten	7*	45	122	381	507	652	800	915	1.411	1.352	
Beëindigingspercentage			92%	85%	71%	60%	47%	34%	27%	16%	
Plaatsingspercentage			48%	44%	37%	37%	28%	21%	17%	9%	
<i>Regulier</i>											
Aantal gestarte trajecten	2.591	2.662	2.375	2.278	1.620	1.598	1.159	1.148	1.141	915	
Beëindigingspercentage	99%	98%	95%	91%	77%	65%	60%	45%	33%	18%	
Plaatsingspercentage	36%	32%	32%	33%	28%	26%	21%	14%	12%	7%	
<i>IRO/regulier</i>											
IRO-effect beëindigingen ¹			1,0	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	
IRO-effect plaatsingen ²			1,5	1,3	1,3	1,4	1,3	1,5	1,4	1,3	

*Wanneer in een kwartaal minder dan 50 trajecten zijn gestart worden er geen beëindiging en plaatsingscijfers weergegeven.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.12 *Beëindigings- en plaatsingspercentages gedeeltelijk arbeidsgeschikten, WAO/WAZ niet herbeoordeeld of behouden op 1-4-2006 naar type uitkering per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2005)*

WAO/WAZ geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger	2004				2005				2006		
	<i>IRO</i>	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Aantal gestarte trajecten	5*	55	122	342	534	501	609	594	821	770	
Beëindigingspercentage		84%	84%	84%	65%	56%	44%	36%	25%	12%	
Plaatsingspercentage		31%	32%	37%	28%	28%	21%	18%	14%	7%	
<i>Regulier</i>											
Aantal gestarte trajecten	3.029	2.916	2.867	3.133	1.631	1.327	908	937	731	574	
Beëindigingspercentage	98%	98%	95%	92%	74%	63%	51%	42%	27%	14%	
Plaatsingspercentage	24%	24%	24%	24%	22%	19%	17%	14%	8%	3%	
<i>IRO/regulier</i>											
IRO-effect beëindigingen ¹		0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	
IRO-effect plaatsingen ²		1,3	1,3	1,5	1,3	1,5	1,2	1,3	1,8	2,3	

*Wanneer in een kwartaal minder dan 50 trajecten zijn gestart worden er geen beëindiging en plaatsingscijfers weergegeven.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.13 *Beëindigings- en plaatsingspercentages gedeeltelijk arbeidsgeschikten, WAO/WAZ uitkering verlaagd op 1-4-2006 naar type uitkering per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2005)*

WAO/WAZ uitkering verlaagd	2004				2005				2006	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
<i>IRO</i>										
Aantal gestarte trajecten	4*	10*	24*	66	123	141	195	258	398	380
Beëindigingspercentage				83%	67%	57%	47%	30%	25%	14%
Plaatsingspercentage				45%	43%	38%	27%	17%	16%	9%
<i>Regulier</i>										
Aantal gestarte trajecten	336	325	320	375	398	553	510	645	529	436
Beëindigingspercentage	99%	99%	94%	90%	75%	62%	50%	40%	28%	15%
Plaatsingspercentage	36%	31%	34%	33%	29%	23%	18%	14%	12%	4%
<i>IRO/regulier</i>										
IRO-effect beëindigingen ¹				0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,9	0,9
IRO-effect plaatsingen ²				1,4	1,5	1,7	1,5	1,2	1,3	2,3

*Wanneer in een kwartaal minder dan 50 trajecten zijn gestart worden er geen beëindiging en plaatsingscijfers weergegeven.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.14 *Beëindigings- en plaatsingspercentages gedeeltelijk arbeidsgeschikten, WAO/WAZ uitkering verloren op 1-4-2006 naar type uitkering per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2005)*

WAO/WAZ uitkering beëindigd	2004				2005				2006	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
<i>IRO</i>										
Aantal gestarte trajecten	4*	18*	44*	121	175	239	212	224	282	190
Beëindigingspercentage				81%	70%	66%	49%	38%	28%	14%
Plaatsingspercentage				47%	42%	43%	31%	24%	17%	10%
<i>Regulier</i>										
Aantal gestarte trajecten	608	670	670	846	1.185	1.311	1.309	1.381	976	768
Beëindigingspercentage	98%	98%	95%	91%	78%	64%	54%	41%	27%	17%
Plaatsingspercentage	38%	35%	40%	35%	26%	22%	18%	14%	8%	4%
<i>IRO/regulier</i>										
IRO-effect beëindigingen ¹				0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	1,0	0,8
IRO-effect plaatsingen ²				1,3	1,6	2,0	1,7	1,7	2,1	2,5

*Wanneer in een kwartaal minder dan 50 trajecten zijn gestart worden er geen beëindiging en plaatsingscijfers weergegeven.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.15 *Beëindigings- en plaatsingspercentages gedeeltelijk arbeidsgeschikten, Wajong niet herbeoordeeld of behouden op 1-4-2006 naar type uitkering per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2005)*

WAJONG geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger	2004				2005				2006		
	<i>IRO</i>	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Aantal gestarte trajecten	3*	37*	100	187	229	242	266	295	391	394	
Beëindigingspercentage			88%	82%	74%	64%	48%	38%	31%	21%	
Plaatsingspercentage			33%	31%	39%	32%	26%	23%	17%	11%	
<i>Regulier</i>											
Aantal gestarte trajecten	510	482	534	464	423	509	491	536	414	375	
Beëindigingspercentage	98%	98%	96%	88%	79%	71%	63%	43%	32%	19%	
Plaatsingspercentage	35%	33%	30%	27%	28%	28%	27%	21%	14%	8%	
<i>IRO/regulier</i>											
IRO-effect beëindigingen ¹			0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,9	1,0	1,1	
IRO-effect plaatsingen ²			1,1	1,1	1,4	1,1	1,0	1,1	1,2	1,4	

*Wanneer in een kwartaal minder dan 50 trajecten zijn gestart worden er geen beëindiging en plaatsingscijfers weergegeven.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

Tabel B4.16 *Beëindigings- en plaatsingspercentages gedeeltelijk arbeidsgeschikten, Wajong uitkering verlaagd of verloren op 1-4-2006 naar type uitkering per startkwartaal (trajecten ge-start in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2005)*

WAJONG uitkering verlaagd of beëindigd	2004				2005				2006	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
<i>IRO</i>										
Aantal gestarte trajecten	0	1*	11	11	18	19	23	33	38	18
Beëindigingspercentage	n.v.t.		100%	64%	78%	84%	48%	33%	24%	17%
Plaatsingspercentage	n.v.t.		45%	36%	44%	32%	26%	12%	11%	11%
<i>Regulier</i>										
Aantal gestarte trajecten	42	53	51	62	115	125	97	109	49	26
Beëindigingspercentage	95%	96%	94%	95%	70%	70%	65%	50%	41%	15%
Plaatsingspercentage	38%	36%	31%	37%	19%	19%	23%	15%	10%	12%
<i>IRO/regulier</i>										
IRO-effect beëindigingen ¹			1,1	0,7	1,1	1,2	0,7	0,7	0,6	1,1
IRO-effect plaatsingen ²			1,5	1,0	2,3	1,7	1,1	0,8	1,1	0,9
							23	33	38	18

*Wanneer in een kwartaal minder dan 50 trajecten zijn gestart worden er geen beëindiging en plaatsingscijfers weergegeven.

Bron: UWV 30-6-2007, APE-bewerking

BIJLAGE 5: AANVULLENDE INFORMATIE HOOFDSTUK 4, 5 EN 6

Tabel B5.1 *Tevredenheid cliënten over keuzevrijheid IRO, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10*

	WW	AG			
		AO totaal	nog niet herbeoordeeld of uitkering gelijk of verhoogd		na herbeoordeling uitkering verlaagd of beëindigd
			WAO/WAZ/WIA	Wajong	WAO/WAZ/Wajong
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
Uw vrijheid om zelf een re-integratiebedrijf te kiezen	8,2	7,8	7,9	6,9	8,2

Bron: APE cliënt-enquête IRO monitor 2007

Tabel B5.2 *Tevredenheid cliënten over aspecten van transparantie, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10¹*

	WW	AG			
		AF totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd
			WAO/WAZ/WIA	WAJONG	WAO/WAZ/WAJONG
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
Uw mogelijkheden informatie te krijgen over welke re-integratiebedrijven u kon benaderen	6,7	5,8	5,8	5,3	6,1
Uw mogelijkheden informatie te krijgen over de diensten van re-integratiebedrijven	6,4	5,9	5,9	5,6	6,0
Uw mogelijkheden informatie te krijgen over de kwaliteit van re-integratiebedrijven	5,3	5,1	5,1	4,8	5,2
Uw invloed op de keuze voor een re-integratiebedrijf wanneer u al een opleiding had gekozen*	5,7	6,2	6,4	5,5	6,4

1. Niet alle items in de tabel zijn op elke cliënt van toepassing, hierdoor is het aantal cliënten die een cijfer hebben gegeven niet voor elk item gelijk.

* = items die door meer dan 30% van de respondenten als niet van toepassing zijn aangemerkt.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.3 *Cliënten over het vergelijken van re-integratiebedrijven*

	WW	AG			
	(n=570)	AO totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd
		(n=566)	WAO/WAZ/WIA	WAJONG	WAO/WAZ/WAJONG
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
Cliënten die: re-integratiebedrijven hebben vergeleken	60%		42%	19%	45%
Te weten:					
2-4 bedrijven	82%	84%	80%	100%	84%
5-10 bedrijven	16%	14%	18%	0%	14%
>10 bedrijven	2%	2%	2%	0%	2%
	100%	100%	100%	100%	100%
geen re-integratie- bedrijven hebben vergeleken	40%	62	58%	81	5
	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.4 Overwegingen cliënten bij keuze re-integratiebedrijf¹

	WW	AG			
		AO totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd
			WAO/WAZ/WIA	WAJONG	WAO/WAZ/WAJONG
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
Ik heb het gevoel dat dit re-integratiebedrijf betrokken is bij mijn situatie	48%	46%	45%	46%	47%
Ik heb vertrouwen in de inhoudelijke expertise van het re-integratiebedrijf	33%	25%	30%	19%	24%
Het re-integratiebedrijf beschikt over specifieke deskundigheid die relevant is voor mijn situatie	29%	30%	27%	28%	32%
De reistijd van mijn huis naar het re-integratiebedrijf is kort	20%	20%	18%	16%	24%
Ervaringen en tips van anderen	13%	14%	13%	14%	14%
Het re-integratiebedrijf behaalt betere resultaten dan andere re-integratiebedrijven (hoge plaatsingsperc./ tevredenheidsscores)	6%	7%	7%	6%	8%
Anders	20%	23%	23%	23%	24%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer overwegingen een rol kunnen spelen bij keuze voor een re-integratiebedrijf.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.5 Cliënten over hoe zij een re-integratiebedrijf hebben gevonden¹

	WW	AG			
		AO totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd
			WAO/WAZ/WIA	WAJONG	WAO/WAZ/WAJONG
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
Het re-integratiebedrijf werd mij aangeraden door de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach van UWV	28%	36%	38%	36%	34%
Via internet	30%	16%	14%	9%	22%
Via mijn eigen netwerk (familie, kennissen of oude werkkring)	20%	18%	18%	18%	19%
Via advertenties in de krant of bladen	10%	9%	11%	7%	8%
Het re-integratiebedrijf werd mij aangeraden door de onafhankelijke arbeidsadviseur	7%	7%	7%	8%	7%
Via de re-integratiemonitor van de Raad voor Werk en Inkomen	5%	2%	3%	1%	2%
Het re-integratiebedrijf heeft mij benaderd	3%	4%	4%	10%	1%
Via de website van Boaborea/Blik op werk	4%	3%	3%	2%	4%
Het re-integratiebedrijf werd mij aangeraden door het scholingsinstituut waar ik in het kader van de IRO een opleiding volg	1%	1%	0%	5%	0%
Anders	12%	20%	18%	26%	20%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer overwegingen een rol kunnen spelen bij keuze voor een re-integratiebedrijf.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.6 Cliënten over het vinden van een re-integratiebedrijf voor het uitvoeren van een IRO-traject

	WW	AG			
		AO totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd
			WAO/WAZ/WIA	WAJONG	WAO/WAZ/WAJONG
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
Erg moeilijk	13%	12%	15%	9%	10%
Enigszins moeilijk	15%	14%	16%	10%	13%
Neutraal	27%	29%	30%	30%	27%
Makkelijk	31%	22%	19%	18%	29%
Erg makkelijk	11%	13%	11%	12%	15%
Niet van toepassing: het re-integratiebedrijf heeft mij benaderd	3%	10%	9%	21%	5%
	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.7 Reden waarom cliënten het moeilijk vinden een re-integratiebedrijf te vinden¹

	WW (n=152)	AG			
		AO totaal (n=143)	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd (n=51)
			WAO/WAZ/WIA (n=69)	WAJONG (n=23)	
Ik vond het moeilijk de kwaliteit van het bedrijf te beoordelen	55%	45%	43%	35%	53%
Ik vond het moeilijk te beoordelen of het bedrijf bij mij past	41%	48%	46%	35%	57%
Ik vond het moeilijk een bedrijf te vinden dat gespecialiseerd is in mijn probleem	23%	35%	32%	57%	29%
Mijn leeftijd maakt het moeilijk een bedrijf te vinden dat bij mij past	24%	16%	20%	0%	18%
Er zijn weinig re-integratiebedrijven in de buurt van waar ik woon	12%	10%	7%	17%	12%
Re-integratiebedrijven vinden de door mij gewenste scholing niet nodig	10%	12%	9%	4%	20%
Re-integratiebedrijven vinden de kosten van mijn plan te hoog	5%	3%	0%	4%	8%
Anders	13%	20%	22%	4%	24%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer antwoorden mogelijk waren.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.8 Kennismaking met IRO 1

De cliënt heeft informatie ontvangen van/via...	WW	AG			
		AO totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd
			WAO/WAZ/WIA	WAJONG	WAO/WAZ/WAJONG
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
de arbeidsdeskundige of de re-integratiecoach van UWV	43%	52%	50%	46%	59%
het CWI	33%	8%	8%	6%	8%
de media	14%	13%	12%	6%	17%
kennissen of familie	10%	9%	9%	7%	10%
de UWV-website	8%	6%	5%	6%	7%
een re-integratiebedrijf	6%	14%	14%	23%	10%
de website van een re-integratiebedrijf	3%	3%	3%	1%	4%
de (onafhankelijke) arbeidsadviseur	2%	2%	2%	2%	3%
school, opleidingsinstituut	1%	2%	2%	6%	1%
een bedrijf	1%	1%	1%	1%	1%
de re-integratietelefoon	1%	1%	0%	0%	2%
anders	8%	13%	14%	17%	10%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer antwoorden mogelijk zijn.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.9 Opstellen re-integratieplan

	WW	AG			
		AO totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd
			WAO/WAZ/WIA	WAJONG	
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
Ik heb het plan samen met het re-integratiebedrijf opgesteld	59%	56%	58%	48%	58%
Het plan is grotendeels door het re-integratiebedrijf opgesteld	23%	27%	25%	29%	29%
Ik heb het plan grotendeels zelf opgesteld	9%	8%	8%	7%	7%
Ik heb het plan samen met UWV opgesteld	4%	3%	4%	6%	1%
Het plan is grotendeels door UWV opgesteld	2%	3%	3%	5%	2%
Anders	3%	3%	3%	6%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel B5.10 Tevredenheid cliënten over keuzevrijheid samenstellen IRO-plan, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10

	WW	AG			
		AO totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd
			WAO/WAZ/WIA	WAJONG	
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
Uw invloed op de inhoud van het re-integratieplan (soort act2007iteiten, duur van het traject, etc.)	7,0	6,8	6,9	6,2	7,0
Uw invloed op de hoeveelheid en het soort scholing in het trajectplan	5,9	6,1	6,3	5,6	6,2
Uw invloed op de keuze voor een scholings- of opleidingsinstelling*	5,9	6,2	6,4	5,8	6,2

1. Niet alle items in de tabel zijn op elke cliënt van toepassing, hierdoor is het aantal cliënten die een cijfer hebben gegeven niet voor elk item gelijk.

* = items die door meer dan 30% van de respondenten als niet van toepassing zijn aangemerkt.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.11 Tevredenheid over snelheid beoordeling plan

	WW (n=570)	AG			
		AO totaal (n=566)	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd (n=220)
			WAO/WAZ/WIA (n=222)	WAJONG (n=124)	
De snelheid waarmee UWV uw re-integratieplan heeft beoordeeld	7,0	6,4	6,3	6,4	6,4

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.12 Verloop beoordeling re-integratieplan

	WW (n=570)	AG			
		AO totaal (n=566)	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd (n=220)
			WAO/WAZ/WIA (n=222)	WAJONG (n=124)	
De AD of RC van UWV heeft het plan in één keer goedgekeurd	79%	77%	74%	79%	79%
De AD of RC van UWV heeft met het re-integratiebedrijf overlegd over de prijs van het traject en daarna goedgekeurd	8%	8%	10%	5%	8%
De AD of RC van UWV heeft met het re-integratiebedrijf overlegd over de inhoud van het traject en daarna goedgekeurd	8%	9%	9%	6%	10%
De AD of RC van UWV verzocht mij een ander re-integratiebedrijf zoeken	1%	0%	0%	1%	0%
De IRO-aanvraag is afgewezen	1%	0%	0%	1%	0%
Anders	4%	5%	7%	9%	2%

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.13 *Tevredenheid over begeleiding naar werk door UWV, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10, arbeidsgehandicapten en WW'ers¹*

	WW	AG			
		AO totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger WAO/WAZ/WIA	WAJONG	uitkering verlaagd of beëindigd WAO/WAZ/WIA/WAJONG
	(n=570)	(n=566)	(n=222)	(n=124)	(n=220)
Duidelijke informatie over de procedure tijdens de re-integratieperiode	6,3	5,6	5,7	5,2	5,6
Duidelijke informatie over de mogelijkheid van kiezen van een re-integratiebedrijf	6,4	5,7	5,9	5,1	5,8
Duidelijkheid over wat ik van de begeleiding kan verwachten	5,7	5,0	5,2	4,8	4,8
Inlevingsvermogen van de medewerker in mijn situatie	6,4	6,1	6,2	6,0	5,9
Medewerker motiveert mij voldoende om werk te zoeken	6,0	5,6	5,7	5,7	5,4
De inspanningen van de medewerker vergroten mijn kans op werk	4,9	4,9	5,1	5,3	4,5
De ondersteuning door UWV in het algemeen	5,4	5,1	5,3	5,5	4,6
<i>Gemiddeld</i>	<i>5,9</i>	<i>5,4</i>	<i>5,6</i>	<i>5,4</i>	<i>5,2</i>

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.14 *Tevredenheid over begeleiding naar werk door het re-integratiebedrijf, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10, arbeidsgehandicapten en WW'ers¹*

	WW	AG			
	(n=570)	AO totaal	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd
		(n=566)	WAO/WAZ/WIA (n=222)	WAJONG (n=124)	WAO/WAZ/WIA/ WAJONG (n=220)
Duidelijkheid over de procedure gedurende het re-integratietraject	6,9	6,8	7,0	6,5	6,9
Een vaste contactpersoon bij het re-integratiebedrijf	7,7	7,7	7,9	7,4	7,8
Voldoende informatie vooraf over de re-integratie- en scholingsmogelijkheden	6,7	6,5	6,8	5,9	6,6
Voldoende ruimte om mijn ideeën naar voren te brengen	7,4	7,4	7,6	6,8	7,5
Een op mijn persoonlijke situatie toegesneden re-integratieplan	7,2	7,2	7,3	7,0	7,3
Voldoende hulp en motivatie door de re-integratiemedewerker	7,1	7,2	7,3	6,8	7,2
Tijdige start van mijn re-integratietraject	7,3	7,2	7,3	6,8	7,3
Goede kans op werk dankzij het re-integratiebedrijf	5,9	6,0	6,1	5,7	6,1
Nazorg na afloop van het re-integratietraject*	5,8	6,1	6,0	6,0	6,3
Het re-integratietraject heeft mijn kans op werk vergroot	6,0	6,1	6,2	5,9	6,2
Het klikt tussen mij en de re-integratiemedewerker	7,6	7,6	7,9	7,0	7,7
<i>Gemiddeld</i>	<i>6,9</i>	<i>6,9</i>	<i>7,0</i>	<i>6,5</i>	<i>7,0</i>

1. Niet alle items in de tabel zijn op elke cliënt van toepassing, hierdoor is het aantal cliënten die een cijfer hebben gegeven niet voor elk item gelijk.

* = items door meer dan 30% van de respondenten als niet van toepassing aangemerkt.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.15 *Tevredenheid cliënten over mogelijkheden aanpassen plan tijdens uitvoering traject, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10, arbeidsgehandicapten en WW'ers¹*

	WW (n=570)	AG			
		AO totaal (n=566)	geen herbeoordeling/ uitkering gelijk/hoger		uitkering verlaagd of beëindigd (n=220)
			WAO/WAZ/WIA (n=222)	WAJONG (n=124)	
Mogelijkheden gedurende het proces onderdelen van het plan bij te stellen	6,6	6,5	6,7	6,0	6,7
Mogelijkheden om gedurende het re-integratie-traject naar een ander re-integratiebedrijf over te stappen*	4,5	4,7	4,8	4,7	4,6

1. Niet alle items in de tabel zijn op elke cliënt van toepassing, hierdoor is het aantal cliënten die een cijfer hebben gegeven niet voor elk item gelijk.

* = items die door meer dan 30% van de respondenten als niet van toepassing zijn aangemerkt.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.16 *Reden beëindiging traject zonder betaalde baan of zelfstandige arbeid¹*

	WW	AG
		AG totaal
	(n=98)	(n=106)
Ondanks de inspanningen van mij en het re-integratiebedrijf heb ik geen baan kunnen vinden	44%	25%
Vanwege (toegenomen) gezondheidsklachten	10%	37%
Het re-integratiebedrijf heeft zich niet aan het afgesproken traject gehouden	22%	14%
Het re-integratiebedrijf/traject voldeed niet aan de verwachtingen	20%	15%
UWV heeft het traject beëindigd	11%	9%
Ik ben vrijwilligerswerk gaan doen	3%	11%
Ik heb een betaalde baan gevonden	6%	4%
Ik had er geen tijd meer voor	1%	1%
Ik had geen behoefte meer aan het traject	2%	0%
Anders	30%	42%

1. Een uitsplitsing van de groep gedeeltelijk arbeidsgeschikten is niet mogelijk omdat de aantallen per groep te klein zijn.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

Tabel B5.17 Overwegingen cliënten bij keuze voor de IRO ¹

	WW (n=570)	AG			
		AO totaal (n=566)	nog niet herbeoordeeld of uitkering gelijk of verhoogd		na herbeoordeling uitkering verlaagd of beëindigd
			WAO/WAZ/WIA (n=222)	Wajong (n=124)	WAO/WAZ/WIA/Wajong (n=220)
Het IRO-traject is afgestemd op mijn persoonlijke situatie	36%	38%	41%	31%	39%
Advies van de arbeidsdeskundige of de re-integratiecoach van UWV	25%	29%	31%	27%	28%
De IRO biedt meer mogelijkheden om zelf het re-integratietraject vorm te geven	26%	25%	23%	20%	29%
De IRO biedt meer mogelijkheden om scholing of opleiding op te nemen in traject	17%	22%	23%	20%	21%
Bij de IRO kan ik kiezen uit meer re-integratiebedrijven	23%	20%	20%	18%	22%
Advies van het CWI	17%	4%	5%	2%	5%
Met een IRO kan ik sneller starten met mijn re-integratietraject	15%	11%	9%	18%	10%
Ik ben ontevreden over het re-integratietraject dat ik eerder volgde	11%	18%	20%	10%	20%
Ik heb een sterke voorkeur voor een bepaald re-integratiebedrijf	9%	16%	16%	15%	15%
Advies van re-integratiebedrijf	7%	9%	7%	17%	6%
Advies van de (onafhankelijke) arbeidsadviseur	3%	5%	5%	7%	4%
Anders	8%	8%	9%	10%	7%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat meer overwegingen een rol kunnen spelen bij de keuze voor een IRO.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

BIJLAGE 6: ONDERDELEN IRO-PLANNEN

Tabel B6.1 *Onderdelen re-integratieplan, percentage van aanvragers¹ (IRO-aanvragers in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007)*

	WW (n=570)	AG (n=566)
Loopbaanoriëntatie/assessment	35%	32%
Training	50%	48%
sollicitatietraining	36%	35%
netwerktraining	30%	16%
training beroepshouding/jobtraining	10%	15%
training communicatieve vaardigheden	14%	11%
Fysieke interventie	1%	3%
Psychische interventie	6%	11%
Ondersteuning bij opzetten eigen bedrijf	20%	13%
Scholing	21%	23%
andere vormen van scholing	11%	14%
computercursus	2%	1%
opleiding beveiliging	7%	8%
rijopleiding voor rijbewijs C of E	1%	2%
leraaropleiding (zij-instroom onderwijs)	1%	1%
Intensieve bemiddeling/jobhunting	16%	14%
Leerwerkplek	3%	12%
Jobcoach ²	14%	23%
Persoonlijke begeleiding bij de toeleiding naar werk	33%	43%
Persoonlijke begeleiding na werkherhvatting	16%	24%

1. De percentages tellen niet op tot honderd omdat re-integratieplannen uit meerdere onderdelen bestaan.

2. NB. Het gaat hier niet in alle gevallen over de jobcoach volgens de formele regeling.

Bron: APE cliënt-enquête IRO 2007

BIJLAGE 7: VERSLAG TOPICMEETING 4 JUNI 2007

De Topicmeeting is georganiseerd in het kader van de Vierde Voortgangsrapportage IRO. De monitor geeft inzicht in het gebruik, de kosten en de resultaten van IRO-trajecten. Daarnaast heeft de monitor aandacht voor de ervaringen met de IRO-regeling van cliënten, re-integratiebedrijven en UWV.

Het onderwerp van de Topicmeeting is het toewijzen van een IRO-traject. Centraal staat de vraag welke factoren er mee (zouden moeten) spelen bij het toewijzen van een IRO-traject.

IRO-trajecten komen tot stand op initiatief van UWV, het re-integratiebedrijf en de cliënt. Uit de Derde voortgangsrapportage IRO blijkt dat UWV hierbij een belangrijke rol inneemt. Cliënten zijn ondanks initiatieven zoals de onafhankelijke arbeidsadviseur voor informatie over re-integratiemogelijkheden nog in belangrijke mate afhankelijk van UWV.

UWV medewerkers verstrekken echter niet aan alle cliënten informatie over de IRO. Uit de Derde voortgangsrapportage blijkt dat re-integratiecoaches meer sturend op te treden dan arbeidsdeskundigen: re-integratiecoaches leggen cliënten minder vaak de keuze tussen een IRO en regulier trajecten voor en verwijzen vaker naar een regulier traject als het plan inhoudelijk gelijk is.

Ook de deelnemers aan de Topicmeeting geven aan dat UWV'ers een belangrijke rol spelen bij het toewijzen van de IRO. Criteria die UWV'ers daarbij hanteren zijn bepaalde doelgroepen, mate van zelfstandigheid en motivatie en bijzondere wensen wat betreft re-integratiebedrijf. Daarnaast is ook de wens van de cliënt een belangrijke factor in het toewijzen van het IRO-traject. De wens van de cliënt wordt volgens de aanwezigen onder meer bepaald door beeldvorming over IRO-trajecten (vrije keuze) en reguliere trajecten (keurslijf). Als cliënten maatwerk en/of één-op-één-begeleiding willen komen zij vaak bij een IRO uit.

Vervolgens hebben we met de aanwezigen verkend of er tegenstrijdigheden zijn in de naar voren gebrachte criteria. De volgende 'criteriaconflicten' komen naar voren:

- sturing re-integratiecoach/arbeitsdeskundige versus het uitgangspunt van vrije keuze cliënt
- maatwerk versus resultaat: de wens van de cliënt komt niet altijd overeen met de doelstelling kortste weg naar werk van UWV en re-integratiebedrijven.

- zelfredzaamheid versus maatwerk: aan de ene kant hoeft een cliënt niet zelfredzaam te zijn om maatwerk te willen/nodig te hebben en aan de andere kant hebben zelfredzame cliënten niet altijd maatwerk nodig.

BIJLAGE 8: SAMENVATTING DERDE VOORGANGSRAPPORTAGE IRO

Doelstelling en opzet van het onderzoek

De IRO-regeling

In 2004 is de Individuele Re-integratie Overeenkomst (IRO) geïntroduceerd. De IRO-regeling geeft UWV de mogelijkheid om voor cliënten re-integratietrajecten in te kopen waarbij de cliënt de regie heeft over zijn eigen re-integratie. In vergelijking met de reguliere re-integratietrajecten biedt de IRO-clieënten meer keuzevrijheid en de re-integratiebedrijven meer ruimte om maatwerk te leveren. Om tevens de efficiënte besteding van publieke re-integratiemiddelen te bevorderen, zijn waarborgen in de regeling opgenomen in de vorm van gedeeltelijke resultaatfinanciering en een maximumtarief voor IRO-trajecten.

Het onderzoek

Het ministerie van SZW heeft APE opdracht gegeven de uitvoering en resultaten van de IRO-regeling te monitoren. Dit is de *Derde voortgangsrapportage IRO*. De eerste voortgangsrapportage is december 2004 uitgebracht en de tweede in september 2005.

In de rapportages staan twee vragen centraal:

3. Hoe verloopt de uitvoering van de IRO-regeling?
4. Wat zijn de (voorlopige) resultaten van de IRO-regeling?

Voor het beantwoorden van de eerste vraag zijn de ervaringen van cliënten, re-integratiebedrijven en UWV-medewerkers met de uitvoering van de regeling geïnventariseerd.

Voor de tweede vraag zijn het gebruik, de kosten en de resultaten van de IRO-trajecten in kaart gebracht. Bij resultaten is gekeken naar cliënttevredenheid en (voorlopige) plaatsingspercentages. Vervolgens zijn de bevindingen vergeleken met reguliere trajecten en het experiment met het persoonsgebonden re-integratiebudget (PRB).

In het onderzoek zijn de volgende bronnen gebruikt:

- UWV-registraties over gebruik, kosten en plaatsing;
- Een enquête onder cliënten die een IRO-traject zijn gestart;
- Een enquête onder UWV-medewerkers;

- Dossieronderzoek naar de inhoud van re-integratieplannen;
- Interviews met re-integratiebedrijven en cliëntenorganisaties;
- Een expertmeeting met de belangrijkste stakeholders.

Dit onderzoek is uitgevoerd ongeveer twee jaar nadat de IRO formeel van kracht is geworden. Dat betekent dat een deel van de bevindingen een voorlopig karakter heeft. Dit geldt in het bijzonder voor de berekende plaatsingspercentages. De plaatsingspercentages geven niet meer dan een eerste inzicht in de resultaten van de IRO-regeling. Voor een precieze meting van het 'IRO-effect' is het bovendien noodzakelijk om rekening te houden met verschillen in bijvoorbeeld motivatie en capaciteiten van cliënten en de kosten. Een dergelijke effectiviteitsmeting laat het ministerie van SZW in het kader van de eindevaluatie in 2008 uitvoeren.

Vervolg van de samenvatting

In paragraaf 0.2 komen de bevindingen en conclusies met betrekking tot het gebruik, kosten en resultaten aan bod (zie ook hoofdstuk 3). Paragraaf 0.3 gaat over de ervaringen van stakeholders met de opzet van de IRO (zie ook hoofdstuk 4). De belangrijkste bevindingen over de ervaringen met de uitvoering van de IRO komen in paragraaf 0.4 aan de orde (zie ook hoofdstuk 5). Paragraaf 0.5 gaat over de inhoud van IRO-trajecten (zie ook hoofdstuk 6) en paragraaf 0.6 bevat de belangrijkste bevindingen inzake kenmerken van re-integratiebedrijven (zie ook hoofdstuk 7). In paragraaf 0.7 gaan we in op de invloed van de IRO op het experiment met het PRB en op reguliere trajecten (zie ook hoofdstuk 8). Paragraaf 0.8 bevat een slotbeschouwing op de bevindingen van het onderzoek (zie ook hoofdstuk 9).

Voorlopige resultaten van de IRO-regeling

Met de invoering van de WIA en het afschaffen van de Wet REA per 1 januari 2006 is het begrip arbeidsgehandicapte vervangen door de begrippen gedeeltelijk arbeidsgeschikte en volledig arbeidsongeschikte. In deze voortgangsrapportage wordt de oude term nog gebruikt omdat het leeuwendeel van de gegevens betrekking heeft op re-integratietrajecten die voor 1 januari 2006 zijn gestart.

Aangevraagde en gestarte trajecten

- Tot en met april 2006 zijn er 39.842 aanvragen ingediend. Daarvan zijn 38.878 trajecten gestart. UWV heeft slechts 2,4% van de aanvragen afgewezen. Dit betreffen officiële afwijzingen. In de praktijk kunnen aanvragen na overleg worden aangepast of ingetrokken.

Kenmerken van IRO-cliënten

- De IRO is vooral populair onder cliënten met een WW-uitkering. Van alle IRO-aanvragen is 68% (26.994 trajecten) ingediend door WW'ers. Bij reguliere trajecten is 55% van de aanvragen ingediend door WW'ers.
- De overige IRO-aanvragen zijn ingediend door arbeidsgehandicapten (12.848 trajecten). Ten opzichte van reguliere trajecten vragen Wajong'ers relatief vaak een IRO aan (24% van de aanvragen ten opzichte van 14%). Ook zijn relatief veel arbeidsgehandicapte aanvragers gedeeltelijk arbeidsongeschikt.
- Cliënten met een IRO en met een regulier traject zijn gemiddeld als totale groep ongeveer even oud.
- De man-vrouw verhouding is vergelijkbaar.
- Van de IRO-cliënten is 43% van de WW'ers en 25% van de arbeidsgehandicapten hoog opgeleid. Het opleidingsniveau van cliënten met een regulier traject is niet bekend.

Kosten van IRO-trajecten

- De prijs van een IRO-traject voor WW'ers bedraagt over de periode 1 januari 2004 tot en met maart 2006 gemiddeld € 4.425 (exclusief BTW). Dit is een factor 1,3 hoger dan bij gemiddeld een regulier traject voor WW'ers in dezelfde periode kost (€ 3.420). Voor arbeidsgehandicapten is de prijs van een IRO gemiddeld € 4.765. Dit is een factor 1,1 duurder dan een regulier traject voor deze doelgroep (€ 4.410).
- Bij 12% van de IRO-trajecten voor WW'ers en 23% van de IRO-trajecten voor arbeidsgehandicapten is een hogere prijs overeengekomen dan het maximum van € 5.000.
- Het vierde kwartaal van 2005 daalt de gemiddelde prijs van een IRO-traject met € 200 à € 300.

Plaatsing

- Het beëindigingspercentage van IRO-trajecten ligt gelijk of lager dan van reguliere trajecten.

- De plaatsingspercentages van IRO-trajecten voor arbeidsgehandicapten liggen hoger dan bij reguliere trajecten: per kwartaal een factor 1,2 tot 1,8. Dat geldt zowel voor WAO'ers als Wajong'ers.
- De plaatsingspercentages van IRO-trajecten voor WW'ers liggen hoger dan bij reguliere trajecten: een factor 1,1 tot 1,4 per kwartaal .
- Op grond van de beschikbare informatie over het aantal gerealiseerde plaatsingen kan voorzichtig worden geconcludeerd dat sprake is van een positief IRO-effect. Ten opzichte van reguliere trajecten ligt het aantal plaatsingen hoger. Het is van belang de kanttekening te maken dat het hierbij gaat om *voorlopige* cijfers. Nog maar een relatief klein deel van het aantal gestarte trajecten is beëindigd. Bovendien zal nog moeten blijken hoe de plaatsingen zich verhouden tot de kosten en welke rol motivatie en capaciteiten van cliënten spelen bij de keuze voor een IRO. Ook zal nog moeten blijken in hoeverre IRO-trajecten effectief zijn in termen van verkorting van de uitkeringsduur.

Praktijkervaringen

Ervaringen met de opzet van de IRO-regeling

Het onderzoek gaat uitgebreid in op opvattingen en ervaringen van cliënten, re-integratiebedrijven en UWV-medewerkers over de vormgeving en uitvoering van de IRO-regeling.

Met betrekking tot de vormgeving van de IRO-regeling komen drie punten naar voren:

- Cliënten waarderen de keuzevrijheid die de IRO hen biedt.
- Om de keuzemogelijkheden optimaal te kunnen benutten is transparantie van de re-integratiemarkt een belangrijke voorwaarde. De transparantie is volgens cliënten en UWV'ers niet optimaal. Cliënten vinden het moeilijk de kwaliteit van het re-integratiebedrijf te beoordelen. Ook weten cliënten de weg naar instrumenten om de kwaliteit te beoordelen niet altijd te vinden. Mede daarom speelt de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach een belangrijke rol bij de keuze van het re-integratiebedrijf. De gebrekkige transparantie van de re-integratiemarkt is enerzijds een specifiek aandachtspunt voor de IRO. Er zijn immers honderden nieuwe re-integratiebedrijven bijgekomen. Ook kan het de keuzevrijheid negatief beïnvloeden. Anderzijds is het een probleem van de re-integratiemarkt in het algemeen. Ook bij reguliere trajecten heeft UWV niet altijd voldoende inzicht in kwaliteit van de bedrijven. De stichting Blik op Werk werkt momenteel aan instru-

menten om het inzicht in de kwaliteit van re-integratiebedrijven te vergroten.

- Met betrekking tot de financieringssystematiek hebben re-integratiebedrijven twee punten van kritiek. Ten eerste weerhouden financiële risico's re-integratiebedrijven van de inzet van scholing of andere dure producten en ten tweede leidt voorfinanciering (vooral voor kleinere bedrijven) tot problemen. Deze punten spelen ook op de re-integratiemarkt in het algemeen. Bij het samenstellen van een IRO-traject proberen re-integratiebedrijven echter meer rekening te houden met de wensen van de cliënt. De re-integratiebedrijven voelen zich door de financiële risico's genoodzaakt deze producten niet in het IRO-traject op te nemen. Overigens wordt bij IRO-trajecten wel meer scholing ingezet dan bij reguliere trajecten.

Ervaringen met de uitvoering

Over de uitvoering van de regeling en de rol van UWV en de re-integratiebedrijven zijn de volgende positieve punten opgemerkt:

- Cliënten worden goed betrokken bij het opstellen van re-integratieplannen: 67% van de cliënten schrijft het plan zelf, samen met het re-integratiebedrijf of samen met UWV.
- Cliënten waarderen de begeleiding door re-integratiebedrijven met gemiddeld een 7,0.

Er is ook kritiek op de uitvoering. De belangrijkste aandachtspunten die naar voren zijn gebracht zijn:

- Tussen de beoogde doelgroep en de cliënten die in de praktijk gebruik maken van de IRO is een discrepantie: ook niet zelfredzame cliënten starten een IRO-traject.
- De voorlichting over de IRO kan beter, met name wat betreft de keuze tussen een regulier traject of een IRO-traject en de (on)mogelijkheden van de IRO.
- Het komt voor dat reguliere trajecten gestopt worden zodat een cliënt kan overstappen op een IRO-traject. Dit is in strijd met het beoordelingskader IRO 2006.
- De toekenning van aanvragen duurt vaak lang. Het komt regelmatig voor dat trajecten starten voordat de overeenkomst is afgehandeld.
- Er zijn aanzienlijke verschillen in de beoordeling van aanvragen door UWV. Dit uit zich in interpersoonlijke en regionale verschillen in het aantal gestarte trajecten en in de gemiddelde trajectprijs.
- De tevredenheid van cliënten over begeleiding door UWV neemt ten opzichte van de *Tweede voortgangsrapportage IRO* af van een 6,4 naar een 5,9. Met name de tevredenheid van arbeidsgehandicapte cliënten daalt.

Inhoud van IRO-trajecten

Trajectonderdelen IRO-trajecten

- Bijna eenderde van de IRO-plannen voorziet in een loopbaanoriëntatie of assessment.
- In de helft van de trajectplannen is een vorm van training opgenomen. De meest voorkomende trainingen zijn sollicitatie- en netwerktrainingen.
- 15% van de IRO-plannen bevat een vorm van scholing. Dit is minder dan uit de *Tweede voortgangsrapportage IRO* blijkt. De reden hiervoor is niet bekend. Uit dossieronderzoek blijkt dat bij de reguliere trajecten scholing minder vaak in het plan is opgenomen.
- 35% van de re-integratieplannen bevat een module persoonlijke begeleiding bij het zoeken naar werk; 20% van de IRO-cliënten krijgt persoonlijke begeleiding na werkhervatting. Dit is minder dan in de *Tweede voortgangsrapportage IRO*. Het is niet bekend waarom dit trajectonderdeel bij minder cliënten is opgenomen in hun re-integratieplan.

IRO biedt meer ruimte voor maatwerk

- Naast de inzet van scholing blijkt met name de inzet van individuele begeleiding een belangrijk verschil tussen IRO-trajecten en reguliere trajecten. Bij vijf van de negen onderzochte bedrijven krijgt de cliënt echter ook in een regulier traject individuele begeleiding. De inhoud van IRO- en reguliere trajectplannen van deze re-integratiebedrijven lijkt op het oog erg op elkaar. Dit is niet verwonderlijk omdat voor re-integratie een beperkt aantal producten beschikbaar is. Zo in het leeuwendeel van de trajecten toeleiding naar arbeid zijn opgenomen. Dit verschilt ook niet voor reguliere of IRO-trajecten.
- Het belangrijkste verschil tussen IRO- en reguliere trajecten lijkt in de benadering van de cliënt te zitten. Re-integratiebedrijven hebben bij IRO-cliënten meer aandacht voor de wensen en behoeften van de cliënt. Dit is het meest nadrukkelijk bij de totstandkoming van het traject en re-integratieplan. Cliënten bepalen ten eerste zelf welk re-integratiebedrijf hun traject gaat begeleiden. Cliënten zijn daardoor meer bewust van hun eigen verantwoordelijkheid bij de re-integratie en meer gemotiveerd. Ten tweede besteden consultants van re-integratiebedrijven bij IRO-trajecten meer aandacht aan de wensen en behoeften van de cliënt bij het opstellen van het re-integratieplan. Dit leidt ertoe dat de plannen op sommige punten specifiekere zijn. De cliënt krijgt bijvoorbeeld geen integrale sollicitatiecursus maar begeleiding op een specifiek onderdeel van solliciteren.

- Zowel cliënten als UWV'ers waarderen de mogelijkheden die de IRO biedt voor maatwerk. UWV'ers vinden dat de IRO-trajecten beter zijn afgestemd op de behoeften van de cliënt en zij zien duidelijke verschillen tussen IRO- en reguliere trajecten. Toch vindt 40% van de UWV'ers dat er ook bij reguliere trajecten maatwerk mogelijk is.

Verschillen re-integratiebedrijven

Op basis van de IRO gecontracteerde re-integratiebedrijven verschillen op de volgende punten van re-integratiebedrijven die na aanbestedingen gecontracteerd zijn.

- De 1.576 bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren (IRO-bedrijven) hebben uitgedrukt in het percentage trajecten 66% van de IRO-markt in handen. De 65 bedrijven die zowel IRO-trajecten uitvoeren als de reguliere, aanbestede trajecten begeleiden 34% van de IRO-trajecten.
- De IRO-bedrijven zijn in termen van aantal trajecten over het algemeen kleiner dan de bedrijven die zowel reguliere als IRO-trajecten uitvoeren: ruim de helft van IRO-bedrijven begeleidt minder dan 5 trajecten.
- Het merendeel van de bedrijven die alleen IRO-trajecten uitvoeren, richt zich naast re-integratie via IRO-trajecten ook op loopbaanadvies en/of outplacement.
- Het voorlopige IRO-plaatsingspercentage van de op basis van de IRO gecontracteerde bedrijven is gelijk aan het IRO-plaatsingspercentage van bedrijven die zowel IRO- als reguliere trajecten uitvoeren: van de tussen 1 januari 2004 en 1 juli 2005 gestarte trajecten is per 1 mei 2006 in beide groepen 20% geplaatst.
- Een IRO-traject bij een op basis van de IRO gecontracteerd bedrijf is ongeveer even duur als bij een bedrijf dat gecontracteerd is op basis van zowel aanbestedingen als IRO.

De invloed van IRO op PRB en reguliere trajecten

De IRO-regeling is populair, zowel onder cliënten als onder re-integratiebedrijven en veel UWV-medewerkers. Dit heeft er niet toe geleid dat de belangstelling voor het PRB-experiment is afgenomen. Er lijkt juist sprake te zijn van meer aandacht voor het PRB-experiment: het aantal PRB-trajecten dat in 2005 is gestart ligt met 221 PRB-trajecten bijna 2,5 keer zo hoog als in 2003.

Een gevolg van de invoering van de IRO is de sterke interferentie met het aantal gestarte reguliere trajecten. De belangstelling voor de IRO is zo groot, dat er voor WW'ers inmiddels net zoveel IRO-trajecten starten als reguliere trajecten. In 2005 is het aantal WW'ers dat voor een IRO-traject kiest echter gestabiliseerd. Een gevolg van de populariteit van de IRO kan zijn dat re-integratiebedrijven met contracten voor reguliere trajecten te maken krijgen met onderuitputting van de aanbestedingscontracten. UWV verplicht re-integratiebedrijven capaciteit vrij te houden voor re-integratietrajecten waarvoor een aanbestedingscontract is afgesloten. Uit cijfers van UWV blijkt dat onderuitputting vooral speelt bij trajecten voor arbeidsgehandicapten, terwijl de interferentie tussen reguliere en IRO-trajecten daar minder groot is. Een belangrijke oorzaak van onderuitputting van deze aanbestedingscontracten is dat minder herbeoordeelden dan verwacht geïnteresseerd zijn in re-integratie. De onderuitputting is dus niet (alleen) het gevolg van de populariteit van de IRO.

Aandachtspunten voor beleid en uitvoering

Het onderzoek geeft een systematisch overzicht van de voorlopige resultaten van de IRO-regeling. Daarnaast biedt het inzicht in praktijkervaringen met de IRO. Daarbij is ingegaan op opvattingen van alle partijen: cliënten, re-integratiebedrijven en UWV. In de slotbeschouwing worden de belangrijkste bevindingen met elkaar in verband gebracht. Dit levert de onderstaande aandachtspunten op voor het IRO-beleid.

Betrokkenen tevreden over IRO

Cliënten zijn tevreden tot zeer tevreden over de IRO, zowel wat betreft de mogelijkheden die de IRO biedt als de uitvoering daarvan door UWV en re-integratiebedrijven. Cliënten waarderen vooral de invloed op de keuze voor een re-integratiebedrijf en op het re-integratieplan. Ook UWV en re-integratiebedrijven zijn enthousiast over de regeling.

Aandachtspunten

Ondanks de tevredenheid van betrokken partijen zijn er een aantal aandachtspunten in de opzet en uitvoering van de IRO-regeling genoemd.

- Transparantie re-integratiemarkt

Een belangrijk keuze-element van de IRO is de vrije keuze voor een re-integratiebedrijf. Cliënten hebben hier op grote schaal gebruik van gemaakt. Het

aantal re-integratiebedrijven waarmee UWV een contract heeft, is explosief toegenomen tot bijna 1.700 bedrijven begin 2006. Deze ontwikkeling heeft twee kanten: enerzijds hebben cliënten meer keuzemogelijkheden, anderzijds maakt de toename van keuzemogelijkheden het keuzeproces moeilijker omdat de transparantie van de markt niet optimaal is³⁶.

Het gros van de cliënten geeft aan dat zij de keuze voor een re-integratiebedrijf niet als moeilijk hebben ervaren; tegelijkertijd krijgen zij veel ondersteuning van de arbeidsdeskundige of re-integratiecoach van UWV bij deze keuze. De UWV-medewerkers suggereren bijvoorbeeld een aantal bedrijven waar zij goede ervaringen mee hebben om cliënt richting te geven. Het is de vraag hoe de inmenging van UWV-medewerkers zich verhoudt tot de keuzevrijheid die de IRO met betrekking tot de keuze van een re-integratiebedrijf aan cliënten biedt.

- Interpersonele en regionale verschillen

In dit licht zijn ook de interpersonele en regionale verschillen bij UWV een belangrijk aandachtspunt. UWV-medewerkers verschillen van opvatting over de voorlichting aan cliënten en het toetsen van IRO-aanvragen. Dit leidt tot verschillen in het aantal cliënten dat een IRO-traject danwel regulier traject aanvraagt en start, in het aantal goedgekeurde aanvragen en in de prijs van trajecten.

- Doorlooptijden UWV

Een snelle start en een soepele afhandeling van procedures is medebepalend voor succesvolle re-integratie. Doorlooptijden van UWV zijn dan ook een belangrijk aandachtspunt, vooral wat betreft de afhandeling van aanvragen. Re-integratiebedrijven geven aan dat het soms maanden duurt voordat de overeenkomst rond is. Cliënten merken hier overigens weinig van omdat een groot aantal re-integratiebedrijven start met de re-integratie-activiteiten voordat zij de formele overeenkomst binnen hebben. Cliënten zijn dan ook niet negatief over de doorlooptijd tussen aanvraag en start van het traject. De re-integratiebedrijven achten het evengoed van belang dat UWV de overeenkomst sneller afhandelt. Dit geeft re-integratiebedrijven meer zekerheid van betaling. Daarnaast hoeven zij dan minder voor te financieren. De eerste declaratie van 20% kunnen zij immers pas indienen na het tot stand komen van de formele overeenkomst. UWV erkent het belang van korte doorlooptijden en besteedt hier aandacht aan in de bedrijfsvoering. De doorlooptijden behoeven desondanks nog steeds aandacht.

³⁶ Overigens werkt een groot deel van de nieuwe aanbieders regionaal. Het is dus niet zo dat elke cliënt uit bijna 1.700 bedrijven kan kiezen.

BIJLAGE 9: OVERZICHT TABELLEN EN FIGUREN

Tabel 2.1	<i>Vergelijking regelingen voor re-integratietrajecten</i>	25
Tabel 3.1	<i>IRO-aanvragen naar de herkomst van aanvrager (1-1-2004 tot 1-4-2007)</i>	31
Tabel 3.2	<i>Herkomst cliënten, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007</i>	34
Tabel 3.3	<i>Mate arbeidsongeschiktheid arbeidsgehandicapte cliënten, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007</i>	35
Tabel 3.4	<i>Leeftijd cliënten, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007</i>	36
Tabel 3.5	<i>Geslacht cliënten, gestarte IRO- en reguliere trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007</i>	37
Tabel 3.6	<i>Opleidingsniveau IRO-clieënten, gestarte trajecten in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007¹</i>	38
Tabel 3.7	<i>Kosten van IRO- en reguliere trajecten (gestarte trajecten 1-1-2004 tot 1-4-2007)</i>	41
Tabel 3.8	<i>Beëindigings- en plaatsingspercentages WW'ers op 1-4-2006 per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2006)</i>	43
Tabel 3.9	<i>Beëindigings- en plaatsingspercentages gedeeltelijk arbeidsgeschikten op 1-4-2006 per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2006)</i>	44
Tabel 3.10	<i>Kosten per plaatsing op 1-4-2006 per startkwartaal (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2005)</i>	46
Tabel 4.1	<i>Tevredenheid cliënten over keuzevrijheid IRO, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10</i>	49
Tabel 4.2	<i>Tevredenheid cliënten over aspecten van transparantie, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10</i>	51
Tabel 4.3	<i>Cliënten over het vergelijken van re-integratiebedrijven</i>	51
Tabel 4.4	<i>Overwegingen cliënten bij keuze re-integratiebedrijf¹</i>	52
Tabel 4.5	<i>Cliënten over hoe zij een re-integratiebedrijf hebben gevonden¹</i>	53
Tabel 4.6	<i>Cliënten over het vinden van een re-integratiebedrijf voor het uitvoeren van een IRO-traject</i>	54
Tabel 4.7	<i>Reden waarom cliënten het moeilijk vinden een re-integratiebedrijf te vinden¹</i>	54
Tabel 5.1	<i>Kennismaking met IRO¹</i>	65
Tabel 5.2	<i>Opstellen re-integratieplan</i>	67
Tabel 5.3	<i>Tevredenheid cliënten over keuzevrijheid samenstellen IRO-plan, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10</i>	68
Tabel 5.4	<i>Tevredenheid over snelheid beoordeling plan</i>	70
Tabel 5.5	<i>Verloop beoordeling re-integratieplan</i>	73

Tabel 5.6	<i>Tevredenheid over begeleiding naar werk door UWV, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10¹</i>	74
Tabel 5.7	<i>Tevredenheid over begeleiding naar werk door het re-integratiebedrijf, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10¹</i>	75
Tabel 5.8	<i>Tevredenheid cliënten over mogelijkheden aanpassen plan tijdens uitvoering traject, gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10, gedeeltelijk arbeidsgeschikten en WW'ers¹</i>	76
Tabel 5.9	<i>Reden beëindiging traject zonder betaalde baan of zelfstandige arbeid</i>	77
Tabel 6.1	<i>Overwegingen cliënten bij keuze voor de IRO¹</i>	82
Tabel 7.1	<i>Typen re-integratiebedrijven naar marktaandeel IRO en reguliere trajecten (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007)</i>	86
Tabel 7.2	<i>Grootte re-integratiebedrijven uitgedrukt in aantal IRO-trajecten naar type re-integratiebedrijf (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007)</i>	87
Tabel 7.3	<i>Specialisatie re-integratiebedrijven in gedeeltelijk arbeidsgeschikten of WW'ers naar type re-integratiebedrijf (IRO-trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007)</i>	88
Tabel 7.4	<i>Typen re-integratiebedrijven naar plaatsingspercentages (per 1 april 2007) van trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-7-2006 is dit te combineren met tabel 7.2</i>	89
Tabel 7.5	<i>Gemiddelde trajectprijs IRO-trajecten (trajecten gestart in de periode 1-1-2004 tot 1-4-2007)</i>	89
Tabel 8.1	<i>Aantal PRB-trajecten per jaar (trajecten gestart in periode 1-1-2002 tot 1-5-2007)</i>	91
Tabel 8.2	<i>PRB-trajecten naar geslacht, leeftijd en type uitkering (trajecten gestart in periode 1-1-2002 tot 1-4-2007)</i>	92
Tabel 8.3	<i>Duur beëindigde PRB-trajecten (1-1-2002 tot 1-4-2007)</i>	93
Figuur 4.1	<i>UWV'ers over de keuze voor een re-integratiebedrijf voor het uitvoeren van een IRO-traject</i>	56
Figuur 5.1	<i>UWV'ers over stelling 'De meeste cliënten weten van te voren heel goed hoe ze hun re-integratietraject willen vormgeven'</i>	62
Figuur 5.2	<i>UWV'ers over wanneer cliënten in aanmerking komen voor een IRO</i>	63
Figuur 5.3	<i>UWV'ers over alternatieven voor een IRO-traject</i>	64
Figuur 5.4	<i>UWV'ers over stelling 'Als een cliënt dat wil, beëindig ik een regulier traject zodat de cliënt een IRO-traject kan starten'</i>	66
Figuur 5.5	<i>UWV'ers over het opstellen van het IRO-plan</i>	69
Figuur 5.6	<i>UWV'ers over het toetsen van de aanvraag</i>	71
Figuur 6.1	<i>UWV'ers over verschillen tussen IRO- en reguliere trajecten</i>	83